

Bibliotekens planer 2012

Folkbibliotek
Länsbibliotek

Omslagsbild P Ranemo, Stockholms stadbibliotek Sveavägen

Bibliotekens planer 2012
Library plans 2012, National Library of Sweden

Ansvarig utgivare: Kungliga biblioteket
Förfrågningar: Cecilia Ranemo, tel. +46 (0)10-709 36 39, cecilia.ranemo@kb.se
© Kungliga biblioteket 2012 -04-29

Kungliga biblioteket, Box 5039, 102 41 Stockholm, e-post: biblioteksstatistik@kb.se

webb: <http://www.kb.se/bibliotek/Statistik/kvalitet/Uppdrag-planer/>
blogg: http://biblioteksstatistik.kb.se/?page_id=373

Innehåll

Sammanfattning

Uppdraget

Politiskt antagna planer

Biblioteksplaner	7
Kulturplaner	8
Läsförändringsplaner	8
Medieplaner	8
Andra antagna planer	8
Andra planer eller policydokument som inte är politiskt antagna	9

Planernas användning

Kommentarer om när det inte fungerar optimalt med planerna i det praktiska arbetet:	10
---	----

Personer som biblioteken prioriterar

Barn och unga	15
Personer med funktionsnedsättning	15
Personer med behov att litteratur på andra språk än svenska	16
Invånare som saknar dator	16

Bibliotekens samarbetspartners

Etablerat samarbete med andra bibliotek	17
Folkbibliotekens etablerade samarbeten med andra bibliotek, bilagda uppgifter till svaren	17
Etablerade samarbeten med andra än bibliotek	31

Viktigt för planerna

Förankring, förankra	35
Mätbara mål	35
Urvärdering och revidering	35
Medborgarperspektiv	35
Invånare med särskilda behov	36
Visioner	36
Alla bibliotek i en plan	36
Klara ansvarsområden	36
Synkronisera med andra planer	36

Omvärldsbevakning.....	37
Kontakter med civilsamhällets parter.....	37
Vad är viktigt att tänka på i arbetet med bibliotekens planer?.....	37

Goda exempel

Så här kan det fungera när planerna helt eller delvis används som det är tänkt:.....	47
--	----

Länsbiblioteken och planerna

Länsbibliotek Sydost.....	58
Länsbibliotek Dalarna.....	59
Gotlands Länsbibliotek.....	59
Länsbibliotek Gävleborg Uppsala.....	59
Regionbibliotek Halland.....	59
Jämtlands Läns Bibliotek.....	60
Länsbibliotek Jönköping.....	60
Regionbiblioteket Kalmar län.....	61
Norrbottnens länsbibliotek.....	61
Regionbibliotek Skåne.....	61
Regionbibliotek Stockholm.....	62
Länsbibliotek Sörmland.....	63
Länsbiblioteket i Värmland.....	63
Länsbiblioteket i Västerbotten.....	63
Länsbiblioteket Västernorrland.....	63
Regionbibliotek Örebro Västmanland.....	64
Regionbibliotek Västra Götaland.....	64
Länsbibliotek Östergötland.....	64

Sammanfattning

Den här rapporten redovisar resultatet av en kartläggning av bibliotekens planer för verksamheterna som gjorts bland Sveriges samtliga folkbibliotek och läns- och regionbibliotek.

Syftet med kartläggningen är att skapa en kunskapsbank för Kungliga bibliotekets nya uppdrag att tillsammans med länsbiblioteken följa upp hur de planer för biblioteksverksamheten som kommuner och landsting antar i enlighet med bibliotekslagen har utformats och hur de används. SFS 2011:942

Resultatet av kartläggningen visar att alla kommuner ännu inte har politiskt antagna planer för biblioteksverksamheten i kommunen trots att de sedan 2005 enligt bibliotekslagen är skyldiga att ha det.

De invånargrupper som bibliotekslagen särskilt föreskriver att de ska prioriteras, omnämns inte alltid i de existerande planerna.

Planernas utformning är ofta allmän och visionär istället för att innehålla tydliga uppföljningsbara mål. Målen i planerna är inte alltid styrande om de ekonomiska förutsättningarna i kommunen saknas varför målen ibland kan uppfattas ha låg prioritet.

Företrädarna för biblioteken som besvarat under sökningsen nämner en rad punkter som är viktiga att tänka på i arbetet med bibliotekens planer:

1. Att planerna förankras politiskt och bland personalen
2. Att planerna innehåller mätbara mål
3. Att planerna följs upp och revideras
4. Att de har ett medborgarperspektiv
5. Att de prioriterar invånare med särskilda behov
6. Att de ser till hela bibliotekssituationen i kommunen eller länet
7. Att de är synkroniserade med andra planer

8. Att ansvarsområdet för målen i planen är klart fördelade mellan olika nämnder
9. Att omvärldsbevakning är viktig för planernas innehåll

De politiskt antagna planer som finns för biblioteksverksamheten i kommunerna är ofta av äldre datum. I genomsnitt är de antagna planerna tänkta att gälla i fyra år, men när de sedan slutat gälla är det inte alltid så att de uppdateras och revideras. De äldsta nu gällande biblioteksplanerna som gäller fortfarande är från 2004 trots att medielandskapet förändrats betydligt sedan dess.

Folkbiblioteken samarbetar ofta med andra bibliotekstyper i kommunerna och länet samt organisationer som företräder det civila samhället. Oftast är det frågan om studieförbund, kulturföreningar, handikappförbund och hembygdsföreningar. Folkbiblioteken samverkar också med andra kommunala funktioner, barnavårdscentralerna, förskolan, grundskolan och äldreomsorgen.

Eftersom 511 olika folkbiblioteksfilialer och huvudbibliotek är integrerade med skolbibliotek påverkar också biblioteksplanerna skolbibliotekens funktion i många kommuner.

Trots att de politiskt antagna planerna på olika punkter ibland lämnar övrigt att önska finns det dock många goda exempel på hur arbetet med bibliotekens planer stärkt bibliotekens roll i olika kommuner och synliggjort de kommunala bibliotekens alla olika funktioner för politikerna så att bibliotekens roll stärkts.

Ett länkgalleri till bibliotekens antagna planer för verksamheten har skapats och detta finns tillgängligt via följande länk.

Uppdraget

Den 1 augusti 2011 fick Kungliga biblioteket (KB) en ny myndighets instruktion. Instruktionen gav KB flera nya uppdrag, varav ett lyder:

5 § Myndigheten ska ha en nationell överblick över biblioteksområde t samt främja samverkan och utveckling inom området. Myndigheten ska särskilt svara för.../

3. att tillsammans med länsbiblioteken följa upp hur de planer för biblioteksverksa mheterna som kommuner och landsting antar i enlighet med bibliotekslagen (1996:1596) har utformats och hur de används. SFS 2011:942

Den paragraf i bibliotekslagen som avses lyder:

7a § Bibliotek och bibliotekshuvudm än inom det allmänna biblioteksväsend et skall samverka. Kommuner och landsting skall anta planer för biblioteksverksa mheterna. Lag (2004:1261).

KB beslutade att inledningsvi s genomföra en kartläggning av folk- och länsbibliotekens planer som påverkar biblioteksverksa mheten på kommunal och regional nivå.

Kartläggningen föregicks av en diskussion kring frågeinnehållet med representanter för länsbiblioteken och personal på KB.

Den här rapporten redovisar resultatet av kartläggningen. Samtliga 290 folkbibliotek och alla läns-/region biblioteken tillfrågades i varsin enkät. 278 folkbibliotek besvarade sin webbaserade enkät.

Förutom de resultat av kartläggningen som redovisas i den här rapporten finns ett länkgalleri som ger tillgång till bibliotekens alla planer som framkommit genom kartläggningen samt delar av resultaten redovisade i tabellform per kommun och län på <http://biblioteksstatistik.kb.se/>

Resultaten av kartläggningen ska utgöra ett underlag för det fortsatta samarbete som KB och länsbiblioteken planerar kring uppdraget under 2012.

Politiskt antagna planer

Bibliotekslagen kräver att kommuner och landsting ska anta planer för biblioteksverksamheterna. Det räcker således inte med att biblioteken själva gör en plan, utan den skall vara antagen på politisk nivå inom kommunen. Eller landstinget när det gäller läns-/regionsbibliotekens planer.

De allra flesta folkbibliotek har planer som påverkar biblioteksverksamheten i någon form, men alla har inte planer som är politiskt antagna. Således bryter vissa kommuner mot bibliotekslagen sedan sju år tillbaka. Förändringen i bibliotekslagen om att biblioteken ska ha antagna planer för verksamheten kom 2004 och trädde i full kraft 2005.

Vanligen talas det i detta sammanhang om bibliotekens biblioteksplaner, men lagen är i sin formulering vidare än så eftersom den inte specificerar att den antagna planen måste vara just en biblioteksplan. Det kan till exempel också vara frågan om att bibliotekets verksamhet ingår i kommunens kulturplan. Resultaten av kartläggningen visar att några av kommunerna som inte har politiskt antagen biblioteksplan istället nämns i kommunens antagna kulturplan eller i verksamhetsplanen. Men för den skull så är det inte en plan som avser biblioteksverksamheten.

Många av de svarande folkbiblioteken nämner vikten av att ha en politiskt antagen plan för biblioteksverksamheten i kommunen. Planen synliggör bibliotekets verksamhet för politikerna och sätter därmed biblioteket på den politiska agendan samtidigt som den tydliggör målsättningen med arbetet.

Generellt sätt är de politiskt antagna planerna som påverkar biblioteksverksamheten i kommunerna mer att ses som visionsdokument än konkreta handlingsplaner. Planerna är sällan kopplade till kvantifierbara mål som skall uppnås utan istället visar de vilken riktning arbetet bör ta och vilka

målgrupper som prioriteras. Det förekommer också planer som delvis berättar om vad som redan gjorts.

Biblioteksplaner

Två av tio folkbibliotek saknar en politiskt antagen biblioteksplan. Samma uppgift inhämtades i Sveriges officiella biblioteksstatistik för år 2010 och då svarade 80 procent av folkbibliotekerna att de hade en antagen biblioteksplan. Men vissa biblioteksplaner som nu finns slutade gälla för flera år sedan.

De äldsta nu gällande biblioteksplanerna som gäller fortfarande är från 2004. I genomsnitt är biblioteksplanerna utformade för att gälla i fyra år, en mandatperiod, men det finns exempel på biblioteksplaner som gäller i tolv år. I medeltal är de nu verk samma biblioteksplanerna antagna 2008 och gäller till i år. Några folkbibliotek uppger att de inväntar den nya bibliotekslagen innan de påbörjar arbetet med att uppdatera den utgångna biblioteksplanen i kommunen.

En stor utveckling har skett inom medielandskapet sedan början av 2000-talet och biblioteksplanerna är därför, om de inte uppdaterats med jämna mellanrum, föråldrade avseende till exempel hur biblioteket skall arbeta med sin webb, e-böcker och tillgång till olika databaser. Många bibliotek har dock också speciella medieplaner som uppdateras oftare än biblioteksplanerna.

Biblioteksplanerna är ofta plan för både folk- och skolbiblioteken i kommunerna eftersom 511 skolbibliotek är integrerade med folkbibliotek.

Diagram 1: Procentuell andel folkbibliotek som har en politiskt antagen biblioteksplan 2011.

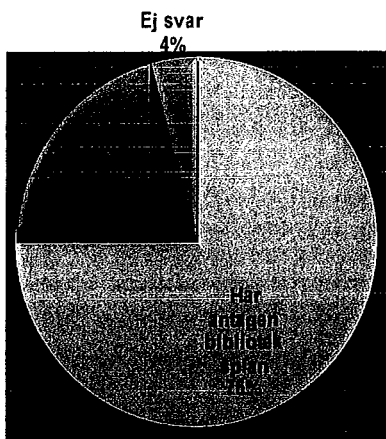
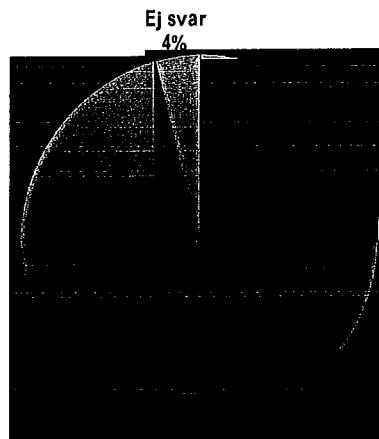

Diagram 2: Procentuell andel av folkbiblioteken som påverkas av kommunens antagna kulturplan.

Kulturplaner

En fjärdedel av folkbiblioteken förekommer i politiskt antagna kommunala kulturplanerna.

Observera att diagrammet ovan inte visar procentuell andel kommuner som har en antagen kulturplan. Uppgifterna gäller de kulturplaner som innehåller som påverkar folkbiblioteksverksamheten i kommunen.

Läsfrämjandeplaner

Totalt sett uppger endast 8 folkbibliotek att de har en politiskt antagen läsfrämjandeplan som påverkar bibliotekets verksamhet.

Det förekommer dock att folkbiblioteken har läslustplaner och liknande som inte är politiskt antagna.

Medieplaner

Totalt sett uppger 24 folkbibliotek, 8 procent av de svarande att de har en antagen medieplan inom kommunen som påverkar bibliotekets verksamhet.

Andra antagna planer

Det förekommer också andra typer av politiskt antagna planer som påverkar biblioteksverksamheten i kommunerna. Totalt sett uppger 29 procent av folkbiblioteken att de har *minst* en annan sådan plan. Exempel på sådana planer kan vara plan om E-strategi, Kulturnämndens verksamhetsplan, Framtidsplan, Kulturstrategisk plan, Länsbibliotekets plan, Strategiplan, Målplan, Kulturarvsplan, Webbplan, Barn- och utbildningsvision, Jämställdhetsplan, Handlingsplan för skolbiblioteken, Medievalsprinciper, etc.

Andra planer eller policydokument som inte är politiskt antagna

Folkbiblioteken fick också frågan: *Finns det några andra planer eller policydokument, som inte är politiskt antagna, som påverkar biblioteksverksamheten?*

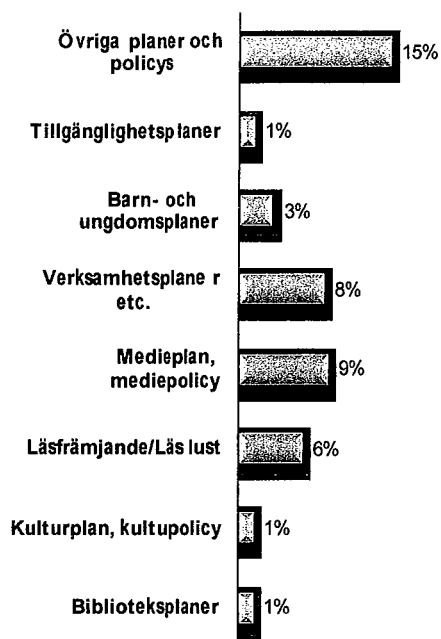
Totalt sett uppger 48 procent av folkbibliotek en att de har andra typer av dokument som också eller istället för antagna planer påverkar biblioteksverksamheten. Många av de planer som inte är politiskt antagna liknar i innehåll de planer som är politiskt antagna och som påverkar folkbiblioteksverksamheterna.

Det kan t.ex. vara frågan om interna handlingsplaner, och skriftliga överenskommelser som gjorts med andra institutioner och organisationer. Skillnaden är att politikerna i kommunen inte behöver ta del av eller officiell ställning till innehållet.

Det är troligt att många av dess dokument påverkar biblioteksverksamheten mer än till exempel de politiskt antagna biblioteksplanerna eftersom de ofta är mer konkreta i sin utformning samtidigt som de också är mer aktuella och uppdaterade.

De skrivna uppgifterna har kategoriindelats i efterhand för att kunna redovisas i procent av alla svarande i diagram 3:

Diagram 3: Planer som inte är politiskt antagna som påverkar folkbiblioteken. Bas: Procent av 278 svarande.

Planernas användning

Planerna är utformade och använda på lika många sätt som det finns folkbibliotek. Arbetet med planer för biblioteksverksamheterna fungerar naturligtvis olika i alla kommuner.

I majoriteten av kommunerna uttrycker de som besvarat kartläggningen att arbetet kring de politiskt antagna planer som påverkar biblioteksverksamheten fungerat väl på åtminstone något sätt, dessa kommentarer återfinns i kapitel *Goda exempel*.

Eftersom folkbiblioteken sorterar under olika förvaltningar/nämnder i kommunerna är det till exempel inte självklart att biblioteken också ska ingå i kulturplanen om de själva organisatoriskt hör till utbildningsförvaltningen.

Även om det finns en biblioteksplan är dessa individuellt utformade och i varierande grad knutna till andra planer i kommunen eller länet. Vanligen tycks biblioteksplanerna vara helt fristående.

Ingen exakt siffra har framräknats, men många biblioteksplaner saknar uppgift om vilka nämnder inom kommunen som skall hållas ansvariga för att planens olika delar kan genomföras och genomförs.

Budgetarbetet i kommunen tenderar att endast i undantagsfall vara kopplat till att ge medel för att de mål som finns i bibliotekens planer skall kunna uppfyllas. Flera folkbibliotek uttrycker besvikelse för att de handlingar som biblioteksplanen beskriver sedan inte fått utrymme i kommunens budget.

Det finns planer som är väl genomarbetade och sådana som inte är det. Många folkbibliotek beskriver att redan genom att få möjlighet att arbeta fram en plan som läggs fram för politikerna är "halva vunnet". Biblioteket har kommit upp till diskussion på politisk nivå. Hur man sedan sköter bibliotekets verksamhet styrs kanske sedan inte så mycket av biblioteksplanen utan av andra interna dokument; bibliotekets egen aktivitetsplanering eller medieplan. Biblioteksplanen står för visionen och de andra dokumenten för det praktiska arbetet.

Vad är det som orsakar att arbetet med folkbibliotekets planer fungerar mindre väl i vissa kommuner? Varför används de ibland inte? Nedan följer svar från några av de svarande folkbiblioteken som upplevt att det fungerar mindre väl, vilket motsvarar en *femtedel* av de svarande folkbiblioteken :

Kommentarer om när det inte fungerar optimalt med planerna i det praktiska arbetet:

Svaren som gavs på frågan redovisas nedan som personalen på folkbibliotekerna formulerat dem.

1. *Verksamheten styrs framför allt av årliga politiska styrdokument. Dessa kopplas inte ihop med biblioteksplan eller kulturpolitisk vision.*
2. *Vi styrs ju av biblioteksplanen och arbetar för att den ska vara uppfylld till 2020. Dock har vi hittills saknat de ramförstärkningar som behövs för att uppfylla vissa punkter exempelvis utökad medieanslag, avsätta medel till en bibliotekarie tjänst etc. Vi ska också kunna revidera planen vid behov. Det har dock inte gjorts än. Däremot har vi gjort annat inom ramen för exempelvis busskörkort och ändrat inriktningen på bokbussens verksamhet, infört trådlöst nätverk med mera.*
3. *Besparingar viktigare än planer. Biblioteksplanen glöms bort eftersom den inte tillhör den gängse typen av planer, såsom arbetsplan, verksamhetsplan etc. som är förvaltningsvisa.*
4. *Biblioteksplanen påverkar i liten utsträckning vårt arbete. Det beror antagligen på att den inte är framtagen i en kollektiv process.*
5. *Det påverkar framför allt vad som redovisas till politiker. Arbetet påverkas inte så mycket eftersom mål och nyckeltal inte täcker in hela verksamheten.*

6. *Handlingsplanen för ökad tillgänglighet påverkar hur vi använder lokalema, innan vi gör någon förändring försäkras vi oss om att det inte gör biblioteket mindre tillgängligt. Tillgängligheten kan aldrig bli 100% därför jobbar vi hela tiden med den, mer eller mindre.*
7. *Planen beskrev våra planer och mål för verksamheten och en strategi för framtiden. Tyvärr fick biblioteksverksamheten neddragningar 2008-09 som kräver en revidering av planen. Kommunens omorganisation 2009 har försenat arbetet med revideringen och vi beräknar inte kunna arbeta med den förrän våren 2012.*
8. *Vi arbetar efter vår egen plan för biblioteksensheten. I kommunens strategiska kulturplan nämns biblioteken kortfattat, det ger inte mycket rent praktiskt för oss.*
9. *Innehållet i planen - rubriker och andra uttryck och formuleringar etc. används i verksamhetens olika arbetsplaner som tas fram årligen. Detta även återspeglas i den årliga verksamhetsberättelsen. Det är dock inte ovanligt att de politiska framtagna målen (inklusive uppdrag och tillhörande nyckeltal) för biblioteket (se länk till mål- och resursplan nedan) tas fram av den politiska majoritetens grupp och där kan det finnas andra mål, inriktningar, etc., än som finns i biblioteksplanen. I vår Stad går ALLTID ekonomin före och då tas inget hänsyn till det som står i planen, trots att den är politiskt tagen.*
10. *Tyvärr är planen idag inaktuell. Filialer har lagts ner. Nämnden har delats och blivit enbart Kulturmämnad. Förvaltningen har genomgått en omorganisering. Planen måste skrivas om. Planer har funnits på att göra vissa delar tillsammans med grannkommunerna som vi samarbetar tätt med.*
11. *Kulturvision med genomförandeplan är ganska allmänt hållen och ganska gammal; påverkar inte så mycket. Vilja & Mål 2011-2014 och verksamhetsplan 2011 innehåller målet: Utveckla bibliotekets trendledande position inom fler områden och fler kreativa mötesplatser, såväl fysiska som virtuella, för människor av olika bakgrund ska stimuleras och skapas. Dessa mål är levande i biblioteksutvecklingen och följs upp varje kvartal!*
12. *Vi fick ett väldigt klart politiskt besked om att när vi skrev biblioteksplanen så skulle vi hålla oss inom de ekonomiska ramarna. Och det vingklippta dokumentet från början. Det enda vi kunde göra var att beskriva läget och hålla oss till status quo. Den nya bibliotekslagen lyser med sin frånvaro med kommer kanske 2012? Då måste vi skriva om befintlig plan. Å andra sidan har det ekonomiska läget gått från dåligt till sämre i kommunen så det blir inga nyskapande skrivningar då heller vad jag kan se framför mig.*
13. *Följer i stora drag intentioner. Tänker inte på planen i det dagliga arbetet. Upplever att verkligheten är viktigare att ta hänsyn till; att anpassa oss till invånarnas behov och önskemål istället för att uppdatera planer.*
14. *Fler datorer till allmänheten, nya lokaler på skolorna, handlingsplan för skolbiblioteken antagen hösten 2010, bokförsörjning till förskola utökad, föräldraträffar på biblioteket, info till förskolepersonal, Boken kommer verksamhet startat tillsammans med hemtjänsten. Självbetjäningssystem (Hb + en filial) infört. Ingen utökning av personal eller budget. Politisk "oro"-nämnd avsatt- grupp för bibliotek bildad men politiker fick avgå! Revidering av planen skulle gjorts men på grund av turbulens i politiken samt Verksamhetschef slutat -tjänst ej återbesatt ännu. Revidering är påbörjad av bibliotekspersonal, men inte slutförd!*
15. *Kommunen genomgår nu ett stålbad vad gäller ekonomin. Förslag på neddragningar på biblioteket gäller en bibliotekstjänst och medieanslaget. På ett litet bibliotek påverkar denna nedskämning mycket. B.l.a. kommer vi förmodligen att dra ner på tjänsterna mot skola och förskola. Biblioteksplanen är inget som har påverkat diskussionerna utan det är ren ekonomi som gäller. Rent praktiskt ligger den ju som grund för biblioteksarbetet men måste omarbetas i och med kommande nedskämningar.*
16. *Biblioteksplanen fungerar inte som det styrdokument den borde. Den används varken i budgetarbetet eller i andra sammanhang. Det enda vi tar fasta på är prioriteringen barn-unga, men den hade vi gjort även utan planen.*

Biblioteksplanen fungerar inte som det styrdokument den borde. Den används varken i budgetarbetet eller i andra sammanhang.

17. Tittar på den ibland för att se om vi gör rätt saker.
18. Vad gäller biblioteksplanen har vi inte fått in det i vårt dagliga arbete. Däremot använder vi ständigt medieutvärderingsprincipen som stöd till våra inköp. Vi håller för närvarande på att utvärdera biblioteksplanen, men det är "den gamla versionen" som fortfarande ligger på nätet.
19. Eftersom biblioteksplanen inte är reviderad så påverkar den inte vårt arbete alls. En ny biblioteksplan skall arbetas fram samtidigt som vi kommer starta ett utvecklingsarbete när det gäller biblioteksverksamheten i kommunen. När ansvarig för verksamheten försökte lyfta frågan ang. en revidering av planen tyckte man att det inte behövdes trots att den är gammal, men nu så kommer vi ändå att påbörja en revidering.
20. Under punkten "Strategiska bedömningar utifrån prioriterade områden" i biblioteksplanen finns de övergripande målen. Mycket av det som finns beskrivet i biblioteksplanen har genomförts men inte på ett tillräckligt strukturerat sätt. Det som vi saknar är tydligare mål och handlingsplaner utifrån biblioteksplanen, detta ska beaktas när biblioteksplanen ska revideras under 2014.
21. Planen är ju från 2000 men eftersom det ännu inte finns någon biblioteksplan hänvisar jag till detta i verksamhetsplaner, berättelser, budgetarbetet med mera. Det finns ett förslag till biblioteksplan som nu äntligen är på gång.
22. Då planen inte är tagen av fullmäktige och/eller andra nämnder finns inte några överenskommelser med andra verksamheter inom kommunen som vi ändå jobbar med i praktiken. Planen är ett komplement till de årliga interöverenskommelserna med Kultur- och fritidsnämnden där vi får i uppdrag att samverka.
23. Planen ska enligt kommunalt politiskt beslut omfatta hela mandatperioden, dvs. revideras vart 4:e år. Detta gör det svårt att ha en aktuell biblioteksplan. Mycket händer fort när ekonomin i kommunerna förändras.
24. Barnkulturplanen påverkar arbetet direkt eftersom den detaljerat beskriver barn- och ungdomsverksamhetens uppdrag. Biblioteksplanen gjordes utan förankring i verksamheten och därför används den heller inte i det dagliga arbetet.
25. Den första biblioteksplanen är något av en hyllvärmare. Den som nu ligger för beslut i KS och KF är tydligare på flera sätt, en orientering i lagrum såväl som en orientering i hur befintlig verksamhet uppfyller de lagstadgade kraven (eller möjligen inte gör det). Förhoppningsvis blir det något att luta sig emot! Men den är fortfarande arbetsmaterial, så jag kan inte bifoga den, tyvärr.
26. Planernas mål används för att göra lokala arbetsplaner för biblioteksverksamheten. Sedan är det tyvärr så att ekonomi ofta går före planer när det kommer till besparingar. Då har det inte så stor betydelse vad som står i de antagna planerna.
27. Vi gör det som det står i planen att vi ska göra: skolbarnen besöker biblioteket etc. Men sådant förekom (efter vad jag har hört) även innan planen fanns så jag vet inte om den påverkar verksamheten på något särskilt sätt egentligen. Målen är redan uppfyllda s.a.s.
28. Den kulturpolitiska planen påverkar inte i någon större utsträckning, den är mycket övergripande.
29. Just nu pågår arbete med en ny plan, mer kortfattad än den tidigare antagna. Den antagna planen har kanske uppfattats som för ambitiös och svår att följa.
30. Vår plan gick hela vägen genom kultur- och fritidsnämnd via kommunstyrelsen och till sist kommunfullmäktige. Det är så sällan som biblioteksärenden hanteras i de politiska organen så bara det att biblioteket uppmärksammas är värdefullt. Dessvärre kan jag inte säga att det är någon hjälp att ha en biblioteksplan när det blåser snåla ekonomiska vindar. Vi sade upp vår socialbibliotekarie hösten 2010. Vi hade fina mål och skrivningar om den sociala biblioteksplanen men det hjälpte inte.

Eftersom biblioteksplanen inte är reviderad så påverkar den inte vårt arbete alls.

Verkligheten överensstämmer ej med målen i planerna. Vi har fått stora nedskärningar.

31. Vi arbetar aktivt efter målen, som också innefattar kulturmål. Målen påverkar oss starkt, men planen är för kortfattad och outvecklad för att kunna styra nog. Ny biblioteks- och kulturplan är under utarbetande. Biblioteket är dock kraftigt underbemannat och ingen egentlig organisation för allmänkulturen finns, så planarbetet går sakta. Det saknas nu tillräcklig tjänstemannaorganisation, tid och pengar. Biblioteket sliter hårt för att både utföra den publika verksamheten, med folkbibliotek, skolbibliotek och kulturarrangemang för alla åldrar, OCH förbättra organisationen och skriva nya planer. Vi arbetar dessutom med regionala kulturplaner o biblioteksplaner, liksom med att anpassa skolbiblioteket till ny lag. Många chefsbyten gör också planarbetet segt, liksom bam- o utbildningsnämndens ickefunktion under en lång tid (ersatt av utskott, mest sysslade med skolan).
32. Verkligheten överensstämmer ej med målen i planerna. Vi har fått stora nedskärningar.
33. Vi gör en årlig avstämning av hur vi följer planen. Politikerna är mer intresserade av måluppföljning i Stratsys eftersom de har satt målen där.
34. Biblioteksplanen gjordes före det att jag tillträdde som bibliotekschef och är mycket tandlös. Den behöver uppdateras och tidssättas. Den har inte antagits av kommunfullmäktige utan istället för det har kulturmännen fått ett bemyndigande att fatta beslut om biblioteksplan för hela kommunen, alltså även för en plan som gäller bam- och utbildningsnämnden. Det finns en skrivning i planen som gjort den politiskt kontroversiell.
35. Den har inte haft någon betydelse för vårt arbete. När det ekonomiska läget gjort att vi måste skära ned verksamheten har man inte tagit någon hänsyn till vad som stått i planen.
36. Biblioteksplanen är ett ej levande dokument. Bl.a. chefsbyten på bibliotek, personalbrist och den politiska strukturen utan en nämnd, utskott eller beredningsgrupp som behandlar biblioteksfrågor har gjort att den ej reviderats sedan 2008. Den är inaktuell, förutsättningarna är inte desamma. De kommunövergripande målen är nyss antagna (okt -11). Biblioteket har haft ganska litet inflytande över utformningen.
37. Vår nuvarande kulturplan har inte använts på det sätt vi önskar med vår blivande biblioteksplan. Kulturplanen ska revideras 2012 och det visar sig att den går att använda mer än vi gjort hittills,
38. Eftersom man skiljer på kultur och bibliotek, så har man bara gjort en kulturplan. Vi hade en annan tidigare som inkluderade bibliotek, nu får vi göra en egen.
39. Ett förslag till biblioteksplan är framtagen och skulle ha antagits av fullmäktige i december 2012. På grund av invändningar från Bam- och utbildningsnämnden och Kommunledningskontoret så försenades dock processen. Planen kommer att antas under våren i reviderad form. Utgångspunkterna med planen var bl.a. att säkerställa filialernas fortlevnad, reglera samarbetet med skolan samt säkerställa och planlägga ett antal större investeringar som RFD-konvertering och inköp av ny bokbuss. BUN, KLK samt fullmäktige var dock inte beredda att ta så detaljerade beslut varför vi tvingades revidera planen på dessa punkter. Vad gäller den regionala kulturplanen så regleras länssamarbetet Bibliotek 2013 genom denna. Planer är bra att ha när man ska skriva de årliga verksamhetsplanerna detta förutsatt att de planer man utgår ifrån inte är för uddlösa.
40. De övergripande planerna som nämns ovan är övergripande och påverkar inte hur vi organiserat eller arbetar för att verka i planernas riktning.
41. Planerna påverkar arbetet i alltför låg grad. Jag skulle tro att det beror på att planerna i många fall kommuniceras för dåligt mot medarbetarna och att vi i den ständigt pågående verksamhet som vi driver är dåliga på att kontinuerligt följa upp vad vi gör mot planerna. Det i sin tur kan bero på att planerna inte alltid känns relevanta för verksamheten, kommunen saknar kommunalt antagen biblioteksplan, det bidrar till att det är svårare att få gehör för verkligt angelägna frågor för biblioteken i övriga planer, t.ex. Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan. Viktigt att biblioteksfrågorna lyfts i dokument på hög politisk nivå i kommunerna, att biblioteksverksamheternas potentialer kopplas till andra verksamheter i kommunen, t.ex. skolans måluppfyllelse eller nyanlända flyktingars språkinläring. De skrivingar som ändå finns på politisk nivå

Planen är ju inte särskilt detaljerad och i skriven i rätt svepande ordalag så någon direkt märkbar påverkan har den inte.

- fungerar i vissa fall som kraftkälla för enskilda medarbetare som känner att deras arbetsområde blir uppmärksammat.
42. Vi använder planen som styrdokument och jobbar aktivt med att förverkliga planens mål. Det betyder att vi ofta refererar till den vid fördelning internt av resurser och vid kontakt med andra förvaltningar. Vår plan bygger vidare på de styrdokument som fanns vid skrivandet av planen 2008, bland annat den politiska visionen. Däremot känner vi att de tydliga mål som pekar på samverkan med framför allt skolan inte har kunnat uppnås trots att skolan var med och skrev planen. Vi har nått längre vad gäller samverkan med omsorgen. Men utan planen hade styrning av personal- och materialresurser inte kunnat ske med samma genomslag styrka - det ger styrfart i vardagsarbetet.
 43. Biblioteksplanen påverkar medieurval och programutbud.
 44. Vi vet vad politikerna vill. Var vi ska ha fokus. Bra om man behöver prioritera.
 45. Planen är ju inte särskilt detaljerad och i skrivna i rätt svepande ordalag så någon direkt märkbar påverkan har den inte
 46. Läsförfrämjandeplan är en handlingsplan som arbetas utifrån och kan revideras ofta. Biblioteksplanen bra grund att hänvisa till men svårare att tillämpa i praktiken.
 47. I det dagliga verksamheten påverkar planen nästan inte alls. Den styr vilka klasser och vid vilka åldrar man bjuder in barn och skolor till biblioteket. I övrigt finns det inte en tydlig riktning i den plan som föreligger. Vi skall uppdatera och modernisera planen under 2012.
 48. Planen är i huvudsak en genomgång av verksamheten, två utredningsuppdrag g tillkom när planen antogs men dessa har ännu inte gett resultat.
 49. Antogs i slutet av november 2011 av Utbildnings- och fritidsnämnden, och ska vidare till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige. Ersätter tidigare plan - läs i bakgrunden. Vi har alltså inte hunnit arbeta utifrån planen än, så än har den inte i större utsträckning påverkat vårt arbete.
 50. De politiska mål som tagits av fullmäktige påverkar vårt arbete mer än biblioteksplanen.
 51. Biblioteksplan marginellt, Kulturplan inte alls (för gammal), medieplan ibland när det av någon anledning blir något aktuellt spörsmål
 52. Kulturplanen används inte aktivt, men den kommer att aktualiseras i samband med den nya biblioteksplanen och kommer troligen behöva revideras. I nuläget ligger den i kommunarkivet och är inte digitaliserad. Den nya biblioteksplanen arbetas fram i samråd med politiker och ger ett bra tillfälle att förankra verksamheten politiskt. I vår kommun har vi en nyutnämnd kultur-och fritidsberedning.
 53. Vi har små resurser. Det blir lätt så att det görs lite här och där för vi ska göra något för alla. Det blir ingen utveckling av verksamheterna och det som ska vara samarbete tenderar att bli service till övriga verksamheter.
 54. Fungerar inte alls i vår kommun! Politikerna antar Biblioteksplanen, men ger inget stöd/pengar till att Biblioteket ska kunna uppnå det som anges i planen!
 55. Planen är till största del en beskrivning av befintlig verksamhet, som den såg ut då. Den är inte reviderad sedan den antogs. P.g.a. minskade resurser som resulterat i ännu färre personal så har en del av de verksamheter som beskrivs i planen fått upphöra. Framtidsplanerna som står beskrivna har till största delen fått läggas "på hyllan". Personalen räcker i stort sett bara till att sköta det mest basala.
 56. Den nuvarande planen påverkar inte arbetet i någon högre utsträckning. Det är de årliga nämndmålen som snarare påverkar vårt arbete. Just nu arbetar vi med att ta fram en ny biblioteksplan varför fokus helt naturligt ligger på denna.

Personalen räcker i stort sett bara till att sköta det mest basala.

Personer som biblioteken prioriterar

I bibliotekslagen (SFS 1996:1596) står att folk- och skolbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt en rad delgrupper av invånare. För att kunna uppfylla dessa kommuninnevänares särskilda önskemål och behov underlättar det om dessa personer är särskilt omnämnda i de politiskt antagna biblioteksplanerna och i vissa fall är de också det.

”8 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrare och andra minoriteter bl.a. genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska och i former särskilt anpassade till dessa gruppers behov.

9 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.”

Barn och unga

Barn och/eller ungdom omnämns i nästan samtliga biblioteksplaner, om än ofta kortfattat. Det står till exempel att biblioteket skall ”främja barns läsande” eller liknande formuleringar. Vilka konkreta handlingar som ska göras för att uppnå detta mål är inte lika ofta formulerat. Det är mindre vanligt att

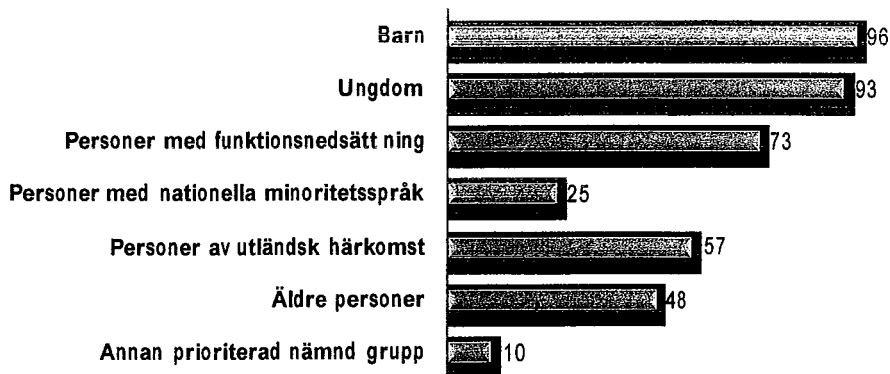
delgrupper av medborgarna i kommunen har en särskild delplan i den stora planen för biblioteket. T.ex. konkreta åtgärdsplaner för ökad tillgänglighet just på biblioteket.

Personer med funktionsnedsättning

Särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning saknas också i en fjärdedel av landets biblioteksplaner. Både avseende bibliotekens fysiska tillgänglighet och tillgång till anpassade medier. Vanligen nämns endast nedladdning av talböcker från Talboks- och punktskriftsbiblioteket, TPB, som konkret åtgärd för att nå målet för personer med funktionsnedsättning. Anpassning av lokaler för rörelsehindrade, synskadade och hörselskadade personer omnämns mycket sällan. Troligen är dock inte folkbibliotekens alla lokaler i Sverige fullt anpassade. Reglerna om ”lätt avhjälpna hinder” har ännu inte fått full verkan i alla kommuner.

Målen i de existerande planerna tar sällan upp hur medieförsörjningen till personer med andra typer av funktionsnedsättningar än synskadade skall tillgodoses.

Diagram 4: Vilka prioriterade grupper nämns särskilt i den kommunalt politiskt antagna biblioteksplanen. Bas: Procent av folkbibliotek som har biblioteksplan.

Personer med behov att litteratur på andra språk än svenska

Omnämnandet av särskilda insatser för personer av utländsk härkomst och personer som talar och läser nationella minoritetsspråk förekommer i ungefär hälften av biblioteksplanerna, trots att dessa omnämns särskilt i bibliotekslagen som prioriterade grupper.

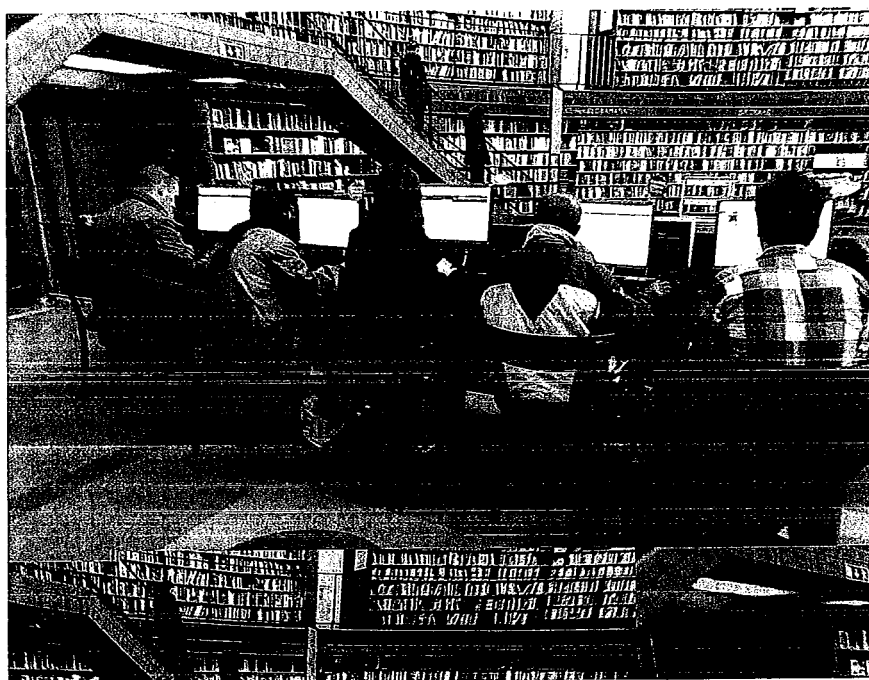

Invånare som saknar dator

Samtidigt som det i många planer omnämns att folkbiblioteken enligt bibliotekslagen ska "skall verka för att databaserad information görs tillgänglig för alla medborgare" minskar det totala beståndet av datorer på folkbiblioteken. I genomsnitt fanns 2011 0,68 datorer på folkbiblioteken per 1000 invånare. Det finns nu uppskattningsvis 1,5 miljoner invånare som inte använder Internet. De satsningar som görs för gruppen "äldre medborgare" på folkbiblioteken har ofta anknytning till att äldre som inte på annat sätt haft möjlighet att lära sig Internet skall få grundkurser i detta. En del av dessa kurser görs inom ramen för satsningen på digital delaktighet som pågår fram till 2013, se www.digidel.se

Några bibliotek har inskrivet i sina planer att de inte vill utmärka särskilda grupper av invånare därför att alla kommunmedborgare ska ha likvärdiga möjligheter att ta del av biblioteksverksamheten.

Stockholms stadsbibliotek, Sveavägen, foto P Ranemo

Bibliotekens samarbets partners

Etablerat samarbete med andra bibliotek

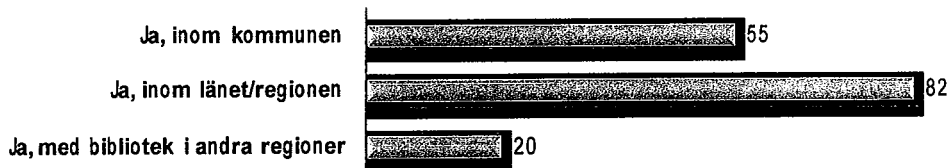
Åtta av tio folkbibliotek uppger att de har samarbete med andra bibliotek inom samma län/region som de själva ligger i. Exempel på sådana samarbeten visas på kommande sidor.

En del av de folkbibliotek som svarar att de samarbetar med andra bibliotek inom kommunen avser dock sina filialer eller integrerade skolbibliotek.

Drygt hälften av folkbibliotek en i kommunerna uppger att de samarbetar med andra bibliotek lokalt.

Det är mindre vanligt att folkbiblioteken samarbetar med andra bibliotek utanför sitt eget län/region, endast 20 procent uppger detta.

Diagram 5: Har folkbiblioteket ett etablerat samarbete med andra bibliotek? Med etablerat samarbete menas att det förekommer regelbundna möten, gemensamt upprättad plan och/eller skriftligt samarbetsavtal. Procent av 278 folkbibliotek.

Folkbibliotekens etablerade samarbeten med andra bibliotek, bilagda uppgifter till svaren.

Stockholms län	
Botkyrka	Regional biblioteksplan för Stockholms län. Revideras just nu, finns snart tillgänglig på Regionbibliotek Stockholms hemsida.
Danderyd	Folk- och skolbibliotek samarbetar i kommunen eftersom alla barnbibliotekari er på folkbiblioteken också arbetar som skolbibliotekari er. De kommunala skolbiblioteken är anslutna till folkbibliotekens biblioteksdatasystem. I Stockholms NordOstkommuner samarbetar vi om medieavtal och biblioteksdatasystemupphandling mm. Danderyd ingick i Tvinningsamarbete med Uppsala och Västerås.
Ekerö	http://biblioteket.stockholm.se/info/om-oss/organisation
Haninge	
Huddinge	Folkbiblioteken i Huddinge samarbetar/samverkar. Vi har t ex en gemensam arbetsplan.

Järfälla	
Lidingö	
Nacka	
Norrtälje	
Nykvarn	Nykvarn ingår i Södertörns samarbetet, med gemensamma möten om fjärrlån o en gemensam utlåningspolicy inom Södertörn. Även samarbete inom bibliotekssystem .
Nynäshamn	
Salem	Salems bibliotek samverkar med Nynäshamns bibliotek, Nykvarns bibliotek och Södertälje stadsbibliotek under namnet Södertörnsbiblioteken. Biblioteken har nu avvecklat en tidigare gemensam server till förmån för ett webbhotell. Samarbetet omfattar drift av det gemensamma BOOK-IT-systemet med tilläggsmoduler och webbfunktionen/O PAC. Gemensamma tilläggstjänster: Bibliografisk service och e-post-tjänst.
Sigtuna	Avtal med Sigtunastiftelsens bibliotek och med Svenska kyrkan. Avtal med kriminalvården Region Stockholm Norr .
Sollentuna	Överenskommelse 2010
Solna	
Stockholm	Samarbeten sker med samtliga ovan nämnda verksamheter plus med internationella partners, dock med varierat intensitet och formalitet.
Sundbyberg	Beträffande bibliotek inom kommunen har vi avtal med en folkhögskola där vi delar databas samt avtal om fjärrlåneservice till ett företagsbibliotek inom kommunen. Vi deltar i det regionala samarbetet inom kommunen samt har ett webbsamarbete etablerat med Solna.
Södertälje	2011 Södertörn Samarbetsavtal
Tyresö	Avtal med gymnasiebibliotek och grundskolebibliotek. Regionbiblioteket avseende e-böcker, möten, utbildning och konferenser. Ibland gemensamma projekt med andra via regionbiblioteket. Ex. Ortsportal Wikipedia, DIGIDEL m.m.
Täby	Biblioteken inom kultur och fritid är folkbibliotek och integrerade folk och skolbibliotek. Inom kultur och fritid samarbetar vi eftersom det är samma enhet. Skolorna har egna skolbibliotek.
Upplands-Bro	
Upplands Väsby	
Vallentuna	Folkbiblioteket samarbetar kring biblioteksdatasystemet med gymnasieskolan och en grundskola.
Vaxholm	
Värmdö	Samarbetsavtal mellan folkbibliotek och Djurö skola läsår 2011 - 2012 . Folkbiblioteket och grundskolan ska, enligt biblioteksplanen som togs av kommunfullmäktige hösten 2009, teckna ett avtal som reglerar ömsesidig service, ansvar, rättigheter och skyldigheter. Avtalet har till syfte att på bästa sätt ge eleverna ökad läslust, bibliotekskunskap och grund i informationssökning. Det ska visa på hur biblioteket kan vara ett demokratiskt redskap i skolarbete och på fritid. Samarbetsavtalet har utarbetats mellan rektorer och bibliotekschef.
Österåker	
UPPLANDS LÄN	
Enköping	Kommunbiblioteket/folkbiblioteket har hand om verksamheten på skolbiblioteken på de kommunala grundskolorna, på uppdrag av skolförvaltningen. Genom länsbiblioteket har vi regelbundna möten om olika frågor. Vi har ett konkret samarbete Bibli.se, en gemensam webb för de åtta kommunbiblioteken i länet. Den

	lanserades 7 november 2011.
Heby	Samarbete med länets övriga kommuner samt med länsbiblioteket kring gemensam biblioteksportal, Bibli.se
Håbo	Samarbete med länets bibliotek kring den länsgemensamma webbplatsen Bibli.se. Vi har samarbetat om gemensam upphandling av den tekniska plattformen. Gemensam satsning på redaktion och skapandet och delandet av det innehållsriktiga redaktionella materialet. Samarbete med Länsbiblioteket
Knivsta	Se bibli.se som är Uppsala läns gemensamma webbtjänst!
Tierp	
Uppsala	Samarbetet finns dokumenterat i beskrivningar till gemensamma projekt, webbsamarbete (både inom länet och inom mellansvenska regionen). Samarbetsavtal för länsgemensam webb.
Alvkarleby	
Osthammar	
Södermanlands län	
Eskilstuna	
Flen	Det finns inga skriftliga samverkansplaner som jag känner till.
Gnesta	Bibliotek inom kommunen: Vi har ju filialer och jobbar ihop.
Katrineholm	
Nyköping	
Oxelösund	
Strängnäs	Se länsbiblioteket i Sörmland.
Trosa	
Vingåker	http://www.landsringetsormland.se/Kultur-utbildning/Lansbibliotek-Sormland/Senaste-nytt/ http://www.landsringetsormland.se/Kultur-utbildning/Lansbibliotek-Sormland/KompoBib2020/
Östergötlands län	
Boxholm	
Finspång	
Kinda	
Linköping	Samarbete finns mellan stadsbiblioteket och fokusbiblioteken (skolbibliotek) t ex har vi två integrerade närbibliotek/fokusbibliotek. Vi har även ett avtal mellan stadsbiblioteket och fokusbiblioteken när det gäller fokusbibliotekens nyttjande av biblioteksdatasystemet Book-it. På länsnivå har vi ett stort samarbete då vi nu inför ett gemensamt bibliotekssystem för alla folkbibliotek i länet.
Mjölby	Gemensamt biblioteksdatasystem med biblioteken i Östergötland samt gemensam kompetensutveckling genom Europeiska Socialfonden. Mer info på Länsbibliotek Östergötlands webbplats: http://www.lansbibliotek.ostsam.se
Motala	Se Länsbibliotek Östergötland. De 13 folkbiblioteken + Tranås har gått samman i Götabiblioteket.
Norrköping	http://www.lansbibliotek.ostsam.se/images/stories/biblioteksplaner/080215regbibplan.pdf
Söderköping	http://biblioteksbilder.teknomediala.se/Söderköping/Dokument/Biblioteksplan%202010-12.pdf

	<p>Biblioteksplanen är gemensam med skolbiblioteken i kommunen. http://www.lansbibliotek.ostsam.se/features/gemensamt-bibliotekssystem Biblioteken i länet håller just nu på att gå ihop i ett gemensamt system. Länken ovan leder till en sida där div. dokument är upplagda. Inom länet förekommer även sedan tidigare ett antal samarbeten mellan kommunerna. Biblioteket är just nu inblandade i digital talboksnedladdning (Allt genast), kompetensutveckling (Besök), olika projekt för att främja det digitala medborgarskapet, lärmiljöprojekt, samt mindre projekt som barnbibliotekariegruppen i länet driver (ex. Språkpiller). Information om dessa projekt finns på Länsbiblioteket Östergötlands sida.</p>
Vadstena	<p>http://www.lansbibliotek.ostsam.se/features/gemensamt-bibliotekssystem Ett gemensamt biblioteksdatasystem i Östergötland.</p>
Valdemarsvik	<p>http://www.lansbibliotek.ostergotland.se/kontakt/om-oss Samarbetet inom länet innebär bland annat chefsmöten, barnbibliotekariemöten, projektmöten osv. Samarbetet i sig rör sig om t ex gemensamma projekt i t ex digital delaktighet, barnverksamhetsutveckling och gemensamma satsningar på biblioteksutveckling i stort. Vad gäller samarbete med bibliotek inom kommunen så finns ett samarbete som bland annat innefattar regelbundna möten, boktransporter, gemensamma barnaktiviteter, gemensamma medieinköp osv. Detta samarbete syftar vi lyfta i den kommande revideringen av biblioteksplanen.</p>
Ydre	
Åtvidaberg	Gymnasiebiblioteket är en filial till HB, personalen ingår i HB personalstyrka
Ödeshög	Ödeshög ingår numera i "Göta" - ett gemensamt bibliotekssystem för hela Östergötland. Möte varje månad med bibliotekscheferna, regelbundna möten för barnbibliotekarierna etc.
Jönköpings län	
Aneby	
Eksjö	
Gislaved	
Gnosjö	
Habo	
Jönköping	
Mullsjö	
Nässjö	
Sävsjö	
Tranås	<p>http://www.tranas.se/ meny/invana/re/kulturfrid/ biblioteket/samarbetemedostergotland.46d854c331_2f55ab699f800047_24.html Gemensam katalog, från 2012 fri leverans alla dagar mellan alla bibliotek i E-län och Tranås. Gemensam policy och taxor fullt ut från 2014 är planen Samarbete Höglandet - leverans vissa dagar tillgång till deras bibliotekskataloger</p>
Vaggeryd	
Vetlanda	<p>http://www.f.lanbib.se/mediefrag.or/medieforsorjningsplan/ Regionala medieförsörjningsplan reviderad 2009 Länsbibliotek Jönköping håller på och reviderar sin Regionala plan för utveckling och förnyelse av biblioteksverksamheten i Jönköpings län.</p>
Värnamo	
Kronobergs län	

Alvesta	
Lessebo	http://www.lansbiblioteksydost.org -här finns dokument om projekt, medieförsörjning, gemensam upphandling, gemensamma servers och datorkommunikation osv.
Ljungby	Vi samarbetar i en s.k. lärarbibliotekar iegrupp inom Ljungby kommun. Där diskuterar vi bl.a Biblioteksplan. Inget som reglerar i något avtal.
Markaryd	bloteksplan0904 01.pdf Bibliotek inom kommunen fungerar bara med gymnasiebiblioteket. http://www.lansbiblioteksydost.org/ http://80.78.212.10/lansbib/z-ny/03_pdf/070123_samverkanLBSkalmar.pdf
Tingsryd	
Uppvidinge	Gemensam BOOK-it-server i Kronobergs län. Gemensam kampanj "Låna dig rik" med Kronoberg, Blekinge och Kalmar län.
Växjö	
Almhult	
Kalmar län	
Borgholm	Samtidig biblioteksverksamhet, folk- och skolbiblioteksverksamheten är underställd kultur- och fritidsnämnden. Där finns prioriterade mål för verksamheten antagna av nämnden men dock ingen biblioteksplan. Samverkan inom regionen sker genom Regionbibliotek Kalmar och även i större skala i samverkan med Länsbibliotek sydost. Tidigare hade vi inom Kalmar län en gemensam vision att bli Sveriges bästa biblioteksregion och det avslutades 2010. Nu arbetar vi med 25 kommuner i sydöstra Sverige inom ramen för ett projekt som heter Futurum.com och båda dessa projekt har vår nämnd beslutat om att vi ska delta i. Nu är det på gång ett nytt samarbete kring barn och skolbiblioteksverksamhet. Vi är även delaktiga i Digidel
Emmaboda	Emmaboda tillhör Sydostbiblioteket n. Sök på hemsidan. http://www.lansbiblioteksydost.org/
Hultsfred	
Högsby	Se Regionbibliotek Kalmar (www.kalmar.regionforbund.se) och där beskrivs vårt samarbete med Sydost regionen.
Kalmar	Samverkar med gymnasiebiblioteket genom gemensamt biblioteksdatasystem. Gemensamma chefs- och arbetsmöten med bibliotek i regionen. Chefsnätverk på nationellt plan.
Mönsterås	http://www.kalmar.regionforbund.se/sv/Verksamheter/Regionbiblioteket/Regionbiblioteket/Uppdrag--styrdokument/ http://www.kalmar.regionforbund.se/sv/Verksamheter/Regionbiblioteket/Vision-regionbiblioteket/ http://www.kalmar.regionforbund.se/sv/Verksamheter/Regionbiblioteket/biblioteksprojekt/
Mörbylånga	
Nybro	Nybro bibliotek är huvudman för skolbiblioteksverksamhet. I kommunen finns förutom huvudbiblioteket, fyra grundskolebibliotek, bokbuss och ett företagsbibliotek (som drivs av Nybro bibliotek genom avtal)
Oskarshamn	
Torsås	
Vimmerby	Samarbete finns, men ingen skriftlig plan eller avtal.
Västervik	se regionförbundet Kalmar

Region Gotland	
Gotland	
Blekinge län	
Karlshamn	
Karlskrona	
Olofstrom	http://www.lansbiblioteks Sydost.org/
Ronneby	Fjarrlänssamverkan Regionen Sydost och Kalmar. http://80.78.212.10/lansbib/z-ny/03_pdf/fjarrlan_riktlinj_sydo.st.pdf Regional talboksplan. http://80.78.212.10/lansbib/z-ny/03_pdf/regiona%20talboksplan_2011.pdf Marknadsföringsprojekt Futurm.com
Sölvesborg	3 landsbygdsskolors bibliotek är integrerade lokalmässigt och har sina böcker inlagda i folkbibliotekets bibliotekskatalog/utlåningssystem. Gymnasiebiblioteket gymnasieförbundet Sölvesborg/Bromölla delar Bookit-server och katalog/utlåningssystem Länsbibliotekssamarbete med Blekinge-Kronoberg-Kalmar www.lansbiblioteks Sydost.org
Region Skåne	
Bjuv	
Bromölla	Samarbete inom Region Skåne och inom delregionen SkåneNordost.
Burlöv	
Bästad	
Eslöv	gemensamma möten och kompetensutbildningar
Helsingborg	http://www.skane.se/sv/vebbsplats er/Kultur -Skane-samlingsnod/Kultur -Skane/Regionbibliotek -Skane/Gemensamt-bibliotekssystem -i-Skane-Nordvast/
Hässleholm	Delregionalt samarbete i Skåne Nordost mellan 7 kommuner och Högskolan Kristianstad, finns inga dokument som styr men en stark politisk vilja i alla kommunerna.
Höganäs	
Hörby	Vi delar på E-lib och vi har gemensam systemserver. Vi går mot att troligen slå ihop bibliotekssystemens låntagarregister och kataloger mellan sex kommuner 2012. Vi har gemensamma utredningar (bokbussutredning) och gemensamma utbildningar ihop med Kristianstad högskola.
Höör	
Klippan	Biblioteket i Klippan (HB) är ett integrerat folk- och gymnasiebibliotek. Inom Skåne Nordväst (11 kommuner) är ett gemensamt biblioteksdatasystem upphandlat och ska starta den 1 mars.
Kristianstad	http://www.kristianstad.se/sv/Kristianstads-kommun/Kultur -Fritid/Bibliotek /Omsoss/Bibliotekssamarbete-i-Skane-Nordost/
Kävlinge	www.kavlinge.se www.skane/kultur
Landskrona	Vi har samarbete med skolbibliotek genom gemensamma möten och kompetensutveckling. Samarbetet med andra bibliotek inom regionen sker i projektform.
Lomma	Ansvar för skolbiblioteksutveckling lyder under folkbiblioteksverksamheten, se biblioteksplanen.
Lund	Gemensam organisation vad gäller skolbiblioteken. Samarbete med Universitetet

	SSSV - Skåne sydväst. Delregionalt samarbete
Malmö	Möte med stadsdelsbibliotekens chefer sker regelbundet, varje månad höst och vår Regionalt biblioteksråd se http://www.skane.se/sv/Webbplatser/Kultur-Skane-samlingsnod/Kultur_Skane/Regionbibliotek_Skane/Regionalt-biblioteksrad/ Att lyfta blicken, ett projekt med flera sk följebibliotek Biblioteket är representerat i olika Expertgrupper inom KB och Sv. biblioteksförning
Osby	Inom Skåne Nordost finns samarbete mellan biblioteken -bibliotekschefer träffas regelbundet (6-8 ggr/år) driver gemensamma projekt (bl.a gemensamt bibliotekssystem förhoppningsvis 2012) gemensamma utbildningsdagar /träffar för personal inom bibliotek. Gemensamma upphandlingar mm
Perstorp	
Simrishamn	Vi har ex. gemensam bibliotekskatalog med Tomelilla bibliotek sedan april 2010 och snart gemensam plattform (Axiells Arena) med två andra kommuner, Tomelilla och Ystad. Inget som ligger ute på internet. Jag bifogar vår utvärdering som vi har gjort.
Sjöbo	
Skurup	
Staffanstorps	Dels samarbetar vi med närliggande kommuner, där både invånarantal som bibliotekets storlek överensstämmer. Vi samarbetar även tillsammans med Sssv.
Svalöv	
Svedala	Upphandling av media med 3 andra kommuner samt e-lib avtal med 2 andra kommuner. Regelbundna möte sker med grannkommuner samt kommuner i vår delregion.
Tomelilla	
Trelleborg	Nätverksträffar
Vellinge	
Ystad	Vi har ett mångårigt etablerat samarbete med folkbiblioteken i våra grannkommuner i sydöstra Skåne (Sjöbo, Skurup, Tomelilla och Simrishamn). Det finns inga formella avtal om detta men vi samarbetar om utbildningar, lånekort, programverksamhet, transporter mm. Det senaste pågående är ett samarbete om gemensam webbportal för Simrishamn, Tomelilla o Ystad. Detta har vi strax ett avtal om. Vi samverkar i olika mindre arbetsgrupper och cheferna träffas regelbundet minst 4 ggr om året.
Astorp	http://skane.se/sv/Webbplatser/Kultur-Skane-samlingsnod/Kultur_Skane/Regionbibliotek_Skane/Gemensamt-bibliotekssystem-i-Skane-Nordvast/
Angelholm	http://skane.se/sv/Webbplatser/Kultur-Skane-samlingsnod/Kultur_Skane/Regionbibliotek_Skane/Gemensamt-bibliotekssystem-i-Skane-Nordvast/
Orkelljunga	Samarbete med skolbiblioteken genom regelbundna skolbibliotekari möten där barnbibliotekari en är sammankallande. Pågående biblioteksprojekt inom Skåne Nordväst där 11 bibliotek kommer att slå samman bibliotekssystemen och skapa en gemensam hemsida/webbskal. Genomförandefas pågår med regelbundna träffar i styrgrupp respektive arbetsgrupper. Startdatum 2012-03-01 för gemensam katalog/system. Avtal under utarbetande gällande fortsatt arbete. Upphandlingsavtal politiskt förankrat.
Ostra Göinge	Skåne Nordost SKNO, mot gemensam katalog. Transportavtal i Skåne län

Hallands län	
Falkenberg	Samarbete med bibliotek inom gymnasie- och grundskolan i kommunen. Samarbete kring litteratur på andra språk med biblioteken i regionen.
Halmstad	
Hylte	Se biblioteksplan. Region Hallands länk om biblioteksrådet http://regionhalland.se/sv/utveckling-och-tillvaxt/omrade/kultur-i-halland/regionbibliotek-halland/biblioteken-i-halland/biblioteksradet/ Det förekommer även olika nätverksmöten i Halland med Regionbibliotek Halland som samordnare för bibliotekspersonal, tex Barnbibliotek arier, IT, Fjärrlån, Socialbibliotekarier/t alboksansvariga.
Kungsbacka	
Laholm	inom länet, för barnbiblioteksverksamhet, bokbussverksamhet, brukarråd, fjärrlån och medieförsörjning, Hallandsbibliografin, nättjänster, socialbiblioteksverksamhet
Varberg	
Västra Götalands län	
Ale	
Alingsås	Samarbetet rör fjärrlån mellan bibliotek i regionen. Samarbetet initierades av Regionbiblioteket (Kultur i Väst) 2007. Möjligtvis finns dokument kring detta på regionbiblioteket, det saknas ute i verksamheten. Samarbetet rör transporter flera gånger i veckan, att vi är generösa med lån till varandra t ex fjärrlånar vi in litteratur som tidigare inte lånades som t ex skönlitteratur. Medieansvariga på respektive bibliotek träffas regelbundet.
Bengtstors	
Bolebygd	
Borås	Ingår i biblioteksplanen
Dals-Ed	Vi har gemensamt biblioteksdatasystem med 2 grannkommuner. Nästa år utökas samarbetet så att vi blir 5 bibliotek med gemensam katalog och fri utlåning av det gemensamma beståndet. Någon utförligare beskrivning har jag inte tid att skriva.
Essunga	Vi träffas regelbundet i kommunerna Vara, Essunga, Lidköping och Grästorp. Det finns ett nätverk för chefer, ett för media, ett annat för barn och ett tredje för tillgänglighet. Möten ca en gång per termin. Dessutom träffas vi ofta på dagar anordnade av Västra Götalandsregionens Kultur i Väst. Ibland även träffar för biblioteken i Skaraborg. Gemensam medieupphandling har gjorts för 10 bibliotek i vårt närområde.
Falköping	I biblioteksplanen beskrivs samverkan med andra bibliotek www.falkoping.se/biblioteket
Färgelanda	
Grästorp	
Gullspång	
Göteborg	Ledningarna för stadens 23 stadsdelsbibliotek har regelbundna möten med chefen för stadsbiblioteket som sammankallande. Kultur- och fritidscheferna vid de 10 stadsdelsförvaltningarna har också regelbundna möten då bl.a biblioteksfrågor finns på agendan.
Götene	Samarbete mellan kommunbiblioteket och skolbiblioteken. Gemensamma träffar, samma datasystem, skolan köper timmar av kommunbiblioteket. Samarbete mellan kommunbiblioteket och fyra andra bibliotek i regionen. Vi har ett gemensamt bokslag för inköp av kurslitteratur (pengar från regionbiblioteket), lånar böcker av varandra, två träffar varje år. Inga särskilda skriftliga dokument

Herrljunga	Vi har ett filialbibliotek i kommunen med vilket helt naturligt ett stort samarbete och utbyte förekommer. Det finns ett gymnasiebibliotek med vilket vi också samarbetar och utbyter media. Vi har gemensamt utlåningssystem och gemensam medie katalog. Inom länet/regionen förekommer regelbundet olika samarbeten, nätverksträffar och möten. Med vissa, närliggande bibliotek i regionen har vi ett intensivare mediaarbete. Vi har ett gemensamt upphandlingsavtal för medieinköp och har också ett speciellt samarbete när det gäller fjärlån alternativt inköp av titlar attraktiva i fjärlånearbetet, särskilt för studerandegrupper.
Hjo	http://www.bibl.vgregion.se/sv/Regionbibliotek/Mediacentrum/Fjarlran/Transporter/ Fyra kommuner i länet samarbetar med fjärlån - vi prioriterar lån till och från varandra - och avtalet styr hur transporterna av dessa lån är upplagda.
Härryda	
Karlsborg	http://www.folkbiblioteken.se/Media2007/S2/index.htm Tidigare nämnda klustersamarbetet där vi lånar media av varandra som distribueras via transport. Vi har gemensamma möten 4 ggr/år där aktuella frågor diskuteras.
Kungälv	
Lerum	fjärlånesamarbete
Lidköping	Vi samarbetar kontinuerligt med biblioteken i grannkommunerna. Dels genom att vi tillsammans delar på en summa regionala pengar, kompletterande medie försörjning. Med dessa bibliotek samarbetar vi också kring gemensamma möten för erfarenhetsutbyte. Samarbetet kring regionens bidrag finns reglerat i ett avtal. Detta dokument har vi i original, dock ej digitalt. Övrigt samarbete styrs ej genom någon form av dokument.
Lilla Edet	http://www.kulturrivast.se/
Lysekil	
Mariestad	
Mark	
Mellerud	Upphandling av ett gemensamt biblioteksdatasystem för samtliga kommuner i Dalsland. Samverkan kring medier inom landskapet.
Munkedal	Naturligt arbete med filialerna. Norra Bohuslän har ett etablerat samarbete, kommunförbund, då vi har gemensam katalog, gemensamt lånekort och vi lånar media mellan kommunerna. Samma policy vad gäller t ex ersättningar av olika slag. Kommunförbundet kallas Norra Bohusläns biblioteksförbundet, NBBF.
Möndal	Skolbiblioteken i kommunen, på grundskola och gymnasium.
Örust	Bibliotek i Väst är ett samarbete mellan sex kommuner som ännu inte har något skriftligt dokument.
Partille	
Skara	Vi samarbetar med andra kommunbibliotek och med andra stifts- och landsbibliotek.
Skövde	biblichefmote1111 16tibro.docx
Sotenäs	Finns ingen internetlänk
Stenungsund	Samarbetsprojekt mellan sex kommuner "Bibliotek i väst"
Svenljunga	Samarbete mellan kommuner.doc
Strömstad	
Tanum	Biblioteken i de fyra nordbohuslänska kommunerna Munkedal, Sotenäs, Strömstad och Tanum har ett mångårigt samarbete. Biblioteken har en gemensam katalog för medie beståndet. Denna ger dig som låntagare möjlighet att låna ur hela det

	samlade beståndet. Två gånger per vecka transporteras det medier mellan de fyra kommunerna. Biblioteken har även ett gemensamt lånekort som fungerar i alla de fyra kommunerna.
Tibro	
Tidaholm	
Tjörn	Ett projekt "Bibliotek i Väst" i samarbete med Orust, Stenungsund, Ale, Kungälv och Öckerös bibliotek. Samarbete kring medieköp och lån, gemensam webbportal och marknadsföring, gemensamma utbildningsdagar
Tranemo	Svenljunga och Tranemo kommun har köpt ett gemensamt bibliotekssystem och kommer att slå ihop sina kataloger vid årsskiftet. Vi har också ett samarbete med Ulricehamn och Svenljunga när det gäller kompetensutveckling. Inget av dessa arbeten finns det skriftliga avtal på.
Trollhättan	
Töreboda	
Uddevalla	Inom Uddevalla kommun arbetar folk- och skolbibliotek tillsammans bl a med ansökningar till Kulturrådet, fortbildning, läsförbättringsåtgärder. Folkbiblioteken ingår i ett kluster tillsammans med fyra andra kommuner. Vi får ett regionalt bidrag för att samarbeta kring medieinköp. Regelbundna möten med biblioteken i Fyrbodalen. Gemensam medieupphandling mellan sex bibliotek inom Fyrbodalen.
Ulricehamn	
Vara	Vi träffar regelbundet personal i de tre grannkommunerna på kollegial bas - uppsökande biblioteksservice, barn, media och chefsnivå. Inom kommunen är personal från gymnasiebiblioteket och folkhögskolan alltid inbjudna att delta i bokmöten. Gymnasiets bibliotekarie närvarar ofta, men inte folkhögskolans (tidsbrist).
Värgårda	Samarbete men ingen plan
Vänersborg	Samarbetspartner.doc
Amål	Vi går in i en dalslandsgemensam katalog under 2012
Öckerö	Projektbeskrivning från "Bibliotek i Väst", ett samverkansprojekt mellan sex kommuner i regionen: Ale, Kungälv, Orust, Stenungsund, Tjörn och Öckerö. Vi är ännu i upptakten av projektet som är samverkan på bred front, bl a gemensam webb (Arena), mediasamarbete, marknadsföring och programverksamhet.
Arvika	
Eda	http://www.bibliotekvarmland.se/web/arena
Filipstad	
Forshaga	http://lansbiblioteket-i-varmland.regionvarmland.se/projekt/avslutade-projekt/selma/selma http://lansbiblioteket-i-varmland.regionvarmland.se/projekt/avslutade-projekt/bibliotek-varmland/bibliotek-varmland
Grums	Vi har ett tätt samarbete med 12 av de värmländska kommunerna, kallas Bibliotek Värmland. Gemensam databas och Arena, webbplats.
Hagfors	
Hammarö	http://lansbiblioteket-i-varmland.regionvarmland.se/projekt/avslutade-projekt/selma/selma http://lansbiblioteket-i-varmland.regionvarmland.se/projekt/avslutade-projekt/bibliotek-varmland/bibliotek-varmland

	Dessa projekt är avslutade men har övergått i fasta samarbeten. http://www.bibliotekvarmland.se/web/arena
Karlstad	Samarbetet heter Bibliotek Värmland. Startade som ett projekt under namnet Selma. http://lansbiblioteket-i-varmland.regionv.armland.se/dokument/anteckningar-protokoll/selma-gruppen/selma-gruppen
Kil	
Kristinehamn	
Munkfors	http://lansbiblioteket-i-varmland.regionv.armland.se/dokument/biblioteksplaner/biblioteksplaner.pdf (pdf-en högst upp) Samarbetet är upplagt som så att de biblioteksans tällda på olika möten diskuterar och eventuellt fattar beslut om sätt på vilka bibliotekens verksamheter kan utvecklas. Det har resulterat i en gemensam webbplats, ett på sätt och vis gemensamt mediebestånd m.m.
Storfors	Vi har gemensam katalog och fritt medieflöde med Karlskoga och Degerfors kommuner. Både tjänsten som bibliotekarie vid folkbiblioteket och vid skolbiblioteket köps från Karlskoga bibliotek.
Sunne	http://lansbiblioteket-i-varmland.regionv.armland.se/dokument/biblioteksplaner/biblioteksplaner Ny plan under arbete.
Säffe	www.bibliotekvarmland.se
Torsby	I Värmland har vi ett samarbete som kallas Selma-projektet och som utmynnat i det vi kallar Bibliotek Värmland. Detta dokument finns inte som bifogad internetlänk eller bifogad fil men om ni vill kan jag skicka den till er lite längre fram i tiden. I så fall vill jag att ni hör av er.
Arjäng	
Askersund	Sydnärkebiblioteken delar server. Bibliotek inom Örebro län och Västmanlands län lånar media mellan sig enligt friare regler än de gängse fjärrlänareglerna. Transporter går tre ggr/vecka. Nätverksmöten finns för Örebro län och Västmanlands län för bibliotekschefer, barnbibliotekari er, medie ansvariga samt ansvariga för tillgänglighet.
Degerfors	
Hallsberg	http://www.hallsberg.se/download/18.6110d83612cb_a8a18218000245/Biblioteksplan%2Bpdf.pdf
Hällefors	
Karlskoga	Inget av de fyra avtalen finns på nätet. Jag vill gärna bifoga de tre resterande avtalen också 1. Samarbetsavtal med Storfors, (annat län) 2. Samarbetsavtal med Degerfors, (inom länet) 3. Samarbetsavtal med gymnasieskolan, (inom kommunen)
Kumla	I kommunen finns bara ett bibliotek Eftersom Regionbibliotek Örebro nu är sammanslaget med Västmanland träffar vi relativt regelbundet personal på andra bibliotek. För närvarande ingår vi dessutom i en stor ESF satsning för utbildning av bibliotekspersonal där även Södermanland ingår
Laxå	Serversamarbete. Hallsberg, Askersund och Laxå delar på BOOK-IT server, som står placerad i Hallsberg. Vi har dock inte gemensam katalog. Nätverk finns inom olika frågor för bibliotek i Örebro och Västmanlands län, t.ex för bibliotekschefer, barnbibliotekari er. Boktransport mellan folkbiblioteken i Örebro och Västmanlands län. Vi kan låna

	böcker av varandra och skicka dem med en särskild transport tre gånger i veckan.
Lekeberg	Samarbete med skolbiblioteket på högskolan och övriga skolbibliotek. Vi är med i samarbete med biblioteken i regionen Örebro-Västmanland
Lindesberg	Har ingen internetlänk. Vi har återkommande nätverksmöten (ch eferna).
Ljusnarsberg	
Nora	Samarbete med länsbiblioteket Örebro /Västmanland
Örebro	
Arboga	Arboga bibliotek samarbetar nära med kommunens gymnasiebibliotek och delar katalogserver med Köpings och Kungsörs folkbibliotek. Vi har skrivit avtal med Köpings IT-avdelning, men inte något mellan de olika biblioteken.
Fagersta	
Hallstahammar	Länsbiblioteket i Örebro län och Länsbibliotek Västmanland i samverkan.
Kungsör	
Köping	
Norberg	Länsbibliotek för Västmanlands - och Örebro län. Dock fanns kanske ej ett "kontrakt" men olika träffar sker hela tiden.
Sala	Regional biblioteksplan.
Skinnskatteberg	Kommunen har ett bibliotek därav nej på första frågan. Bibliotekarie med ansvar för barn och ungdomsverksamheten har regelbundna nätverksmöten med bibliotekspersonal i Västmanland och Dalarna, då det finns samarbete om ungdomsverksamheten mellan kommunerna. Bland annat drivs gemensam blogg: http://www.linje500.blogspot.com/
Surahammar	Vi har ett samarbete med vår filial i Virsbo och vår bokutlåning i Ramnäs. Samarbetar när det gäller boklån även med högskolebiblioteket och vi träffas minst en gång per termin
Västerås	9 stadsbibliotek i samverkan 2.doc
Avesta	
Borlänge	
Falun	
Gagnef	
Hedemora	
Leksand	
Ludvika	
Malung-Sälen	
Mora	Dokument som någorlunda beskriver hur Mora, Orsa och Alvdalens bibliotek tänker sig det påbörjade samarbetet, hur det ska läggas upp och vad det ska leda till.
Orsa	http://bibliotek.orsa.se/web/arena/welcome Samarbete kring Arenaportal. Fortbildningssamarbete.
Rättvik	Samarbete med grundskole- och gymnasiebibliotek. Länsbibliotek Dalarna sammankallar kontinuerligt alla bibliotekschefer i Dalarna. Länsbibliotek Dalarna arrangerar bibliotekscheferkonferenser i samarbete med sina kollegor i Gävleborgs och Uppsala län.
Smedjebacken	

Säter	
Vansbro	http://lansbibliotekdalarna.se/om-oss/vad-gor-lansbibliotek-dalarna/
Älvdalen	Mora Orsa Älvdalen
Gävleborgs län	
Bollnäs	
Gävle	
Hofors	http://www.hofors.se/kulturfristid/bibliotek/helgebiblioteken
Hudiksvall	http://www.helgebiblioteken.se/pis/bookit/pkg_vww_misc.print_ind_ex?in_user_id=opac-helge
Ljusdal	HelGe-samarbetet, regelbundna möten med alla bibliotekschefer i länet samt länbibliotekschefer. Vi har ett gemensamt biblioteksdatasystem, gemensamt lånekort, gemensamma låneregler och avgifter, gemensamma transporter i länet, gemensamma utvecklingsprojekt tex bibliotekswebb
<i>Nordanstig</i>	
Ockelbo	
Ovanåker	
Sandviken	
Söderhamn	www.helgebiblioteken.se
Härnösand	Nätverk Combi Lib. Har inget dokument till detta, se länk - http://www.combi.lib.net/ Se även mail Sambiblioteket Samarbetsavtal
Kramfors	
Sollefteå	Samarbete med Kramfors bibliotek, baserat på ett gemensamt projekt för att utveckla stöd och service till vuxnas lärande. Detta har sen utvidgats till att omfatta samarbete kring Kunskapsstegen både vad gäller dess framtagande och uppföljning samt fortbildning. Samarbete har vi också kring medieförsörjning, nämligen fritt fjärrlån mellan varandra. Visst IT-samarbete vad gäller planering kring gLibra.se och RFID, dock ingen gemensam server eller katalog.
Sundsvall	
Timrå	
Ange	
Ornsköldsvik	
Jämtlands län	
Berg	
Bräcke	
Härjedalen	
Krokom	
Ragunda	
<i>Strömsund</i>	
Åre	Finns ingen länk så vitt jag vet. Inom kommunen arbetar vi tillsammans som beskrivits ovan. Inom länet/regionen har vi ett etablerat samarbete när det gäller fortbildning, utveckling och kompletterande medieförsörjning.
Östersund	http://www.lanskulturen.se/download/18.71fb26e413362a851d98000378/Regional+kulturplan+f%C3%B6r+l%C3%A4mtlansds+l%C3%A4n.p.d.f Regional kulturplan för Jämtlands län

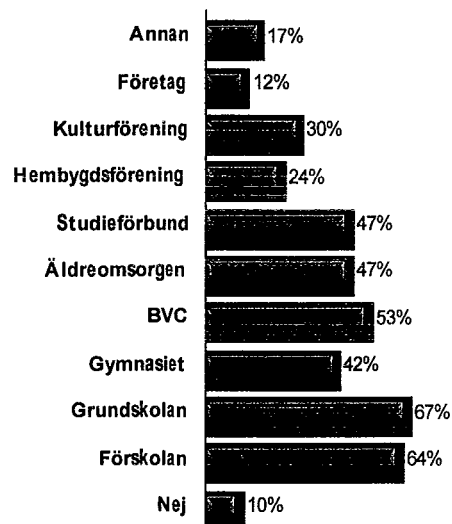
Västerbottens län	
Bjurholm	
Dorotea	
Lycksele	http://www.v8biblioteken.se/ Vi håller på att ta fram gemensamma punkter till biblioteksplanerna som skall vara gemensamma för alla åtta biblioteken
Malå	
Nordmaling	Inom kommunen finns bara ett bibliotek, men flera bokstationer vi samarbetar med, och driver. Inom Umeåregionen samarbetar vi med gemensamt bibliotekssystem och gemensam webbsida, www.minabibliotek.se . Avtal finns för Umeåregionen, på fler områden än biblioteket. Inom länet samarbetar vi mellan Umeåregionen och V8 i inlandet.
Norsjö	
Robertsfors	
Skellefteå	
Sorsele	Samverkansavtal för bibliotekssamarbetet mellan åtta inlandsbibliotek i Västerbottens län 2010 -11. Inom kommunen finns tre filialbibliotek som huvudbiblioteket förstås samarbetar med, men inga övriga bibliotek.
Storuman	http://www.v8biblioteken.se/ http://www.v8biblioteken.se/default.aspx?id=56897&refid=56898
Umeå	Broschyr över bibliotekssamarbetet inom Umeåregionen som fått flera nationella och internationella utmärkelser, bland andra United Nations Public Sector Award i kategorin Improving the Delivery of Services med motiveringen: "This award is given in recognition of the exceptional contribution of city of Umeå Library 2007, Sweden towards improving the effectiveness, efficiency, and quality of Public Service"
Vilhelmina	Webbgrupp
Vindeln	Se www.minabibliotek.se
Vännäs	Se biblioteksplan för Vännäs kommun. http://vannas.se/default.aspx?di=3241
Asele	
Norrbottens län	
Arjeplog	Vi är på gång med Ett bibliotek 2013 i Norrbotten. Gemensamma aktiviteter under barnboksveckorna. Olika kampanjer tillsammans.
Arvidsjaur	Folkbiblioteket har till uppgift att sköta skolbiblioteken i kommunen, barn- och skolbibliotekari en delas mellan skola och kultur men finns fysiskt i folkbiblioteksorganisationen, inköp till skolbiblioteken görs via folkbiblioteken och mycket planeras och genomförs tillsammans. Detta ingick i ett utvecklingsprojekt 1990 - 1994, som Statens Kulturråd gav stöd till. I norrbottens län samverkar alla bibliotek för Ett bibliotek 2013 - http://www.nll.se/sv/Kultur/Litteratur/Norrbottens-lansbibliotek/Ett-bibliotek-2013/
Boden	http://www.nll.se/sv/Kultur/Litteratur/Norrbottens-lansbibliotek/Ett-bibliotek-2013/
Gällivare	
Haparanda	http://www.nll.se/sv/Kultur/Litteratur/Norrbottens-lansbibliotek/Projekt/
Jokkmokk	Samarbete Bibliotek 2013 för kommunerna i Norrbottens län.
Kalix	http://www.nll.se/sv/Kultur/Litteratur/Norrbottens-lansbibliotek/Ett-bibliotek-2013/

	2013/ Alla 14 kommuner i Norrbotten + Norrbottens länsbibliotek träffas regelbundet för att ta fram strategiska beslut för att kunna genomföra samverkansavtalet "Biblioteken i Norrbotten" med start 2013. Se Internetlänken för vidare info.
Kiruna	Förtydligande: Med bibliotek inom kommunen? Ja, mellan gymnasiebibliotek, sjukhusbiblioteket muntligt avtal. Med bibliotek inom länet/regionen? ja, genom länsarbetet "ett bibliotek 2013". Med bibliotek i andra regioner? ja, utifrån bibliotekslagen fjärrlån.
Luleå	Bibliotek 2013. http://www.nll.se/sv/Kultur/Litteratur/Norrbottens-lansbibliotek/Ett-bibliotek-2013/
Pajala	Vi har samarbete med Kolari kommun, Finland. Vi byter böcker, finsk och svensk litteratur.
Piteå	Finns inget skriftligt samarbetsavtal inom kommunen annat än i den ännu ej antagna biblioteksplanen. Icke desto mindre har vi ett väl fungerande icke formaliserat samarbete. Vad gäller länsarbetet så hänvisas till den redan bifogade regionala kulturplanen.
Ålvsbyn	Samverksprojekt mellan Länsbiblioteket och folkbiblioteken i Norrbotten. http://www.nll.se/sv/Kultur/Litteratur/Norrbottens-lansbibliotek/Ett-bibliotek-2013/ . Inom kommunen samarbetar vi vad gäller inköp och nyttjande av mediebestånden, inget skrivet dokument finns.
Övertorneå	http://www.nll.se/sv/Kultur/Litteratur/Norrbottens-lansbibliotek/Ett-bibliotek-2013/
Övertorneå	

Etablerade samarbeten med andra än bibliotek

Även om många av folkbiblioteken ofta har etablerade samarbeten med andra bibliotek inom och utom regionen så är det också vanligt att folkbiblioteken har etablerade samarbeten med andra funktioner och organisationer inom och utanför kommunen. Två tredjedelar av folkbiblioteken samarbetar med förskolorna och grundskolorna i kommunen. Hälften samarbetar med BVC, äldreomsorgen eller något studieförbund. Totalt sett uppger 12 procent av de svarande folkbiblioteken att de har ett samarbete med ett företag.

Diagram 6: (fråga 13) Har folkbiblioteket etablerat samarbete med andra funktioner och organisationer inom och utanför kommunen? Procent av 278 svarande folkbibliotek.

Med etablerat samarbete menas att det förekommer regelbundna möten, gemensamt upprättad plan eller skriftligt samarbetsavtal.

Folkbibliotekens kontakter med företrädare för civilsamhället är viktiga i kommunen. De exempel på samarbeten som folkbiblioteken uppger att de har med andra organisationer och funktioner som inte är bibliotek återges nedan:

1. Bibliotekens vänföreningar
2. Kontaktcenter, arbetsförmedling
3. Sigtunastiftelsen
4. Omsorgen
5. Vuxenutbildning/SFI
6. Företagarföreningen
7. Frivilligcentralen
8. Med Kulturhuset=biografen i kommunen
9. Bokhandel
10. Ett par byalag i byarna hjälper till med öppethållande på några filialer på frivillig basis.
11. Försvarsmakten K3
12. Kulturhus
13. Turistverksamheten och Distansstudenterna
14. Museet
15. Släktforskarförening
16. Med häktet
17. Omsorgen
18. Kriminalvårdens talten
19. Salbergaanstalten
20. Högskolan
21. Handikapporganisationer
22. Alla tiders Lycksele
23. Regelbundna möten förekommer med de flesta uppräknade organisationerna
24. Vindeln Utveckling
25. Arvidsjaur's Församling
26. Kriminalvården
27. Vårby bibliotek planerades som integrerat folk- och skolbibliotek. Mellan oktober 2008 och 31/12 2011 har biblioteksverksamheten varit reglerad i avtal med skolan. Nu har skolan sagt upp avtalet varför biblioteket från årsskiftet återgår till att vara ett folkbibliotek.
28. Vi arbetar för att skapa ett avtal som reglerar skolbiblioteksverksamhet i kommunen.
29. Samarbeten med många olika föreningar, organisationer och enskilda framför allt inom kommunen, främst inom programverksamhet och utställningsverksamhet.
30. Avtal med Sigtunastiftelsens bibliotek och med Svenska kyrkan. Avtal med kriminalvården Region Stockholm Norr.
31. Samarbeten sker med samtliga ovan nämnda verksamheter, dock med varierat intensitet och formalitet.
32. Genom skolorna (förskolor och grundskolor) når vi de flesta barn, som kommer på bokprat/klassbesök. Men vi har inga skrivna samarbetsavtal med skolorna. Vi samarbetar också lite med hembygdsföreningen, ABF, BVC - men har inga avtal.
33. Omsorgen ser till att personer med fysiskt och psykisk funktionsnedsättning får samma förutsättningar till att ta del av bland annat kulturupplevelse.
34. Vallentuna Biblioteks Vänner
35. Vi har mycket samarbete med både förskolor, skolor, BVC, äldreomsorgen, hembygdsförening men har inga skriftliga avtal eller planer.
36. Vi har regelbundet samarbete med Knivstabibliotekets vänner!
37. Landstinget, länsbiblioteket, kriminalvården, Konsument Uppsala, andra kulturinstitutioner, fria kulturlivet särskilt inom kulturområdet m.fl.
38. Detta är vad jag känner till, men samverkan kommer att öka.
39. Vuxenutbildning. Inom ramen för den kommunala satsningen på Digidel Katrineholm arbetsgrupp med representanter för nära nog samtliga förvaltningar i kommunen.
40. Campus Nyköping (=högskolecentrum och komvux/SFI) och Nyköpings folkhögskola
41. Men det är sällan skriftliga avtal förutom ett arbetsplatsbibliotek på ett stort företag.
42. Mest muntliga samarbetsavtal.
43. Frivilligorganisationer (Röda korset, Rädda Barnen m.fl., invandrargrupp ex Bosniska föreningen, Somaliska kulturföreningen m.fl.)
44. Biblioteket har ett nära samarbete med ovanstående men det finns inga regelbundna möten, skriftliga avtal m.m.
45. Skolformerna har medverkat till utformningen av biblioteksplanen och därmed får man ju se den som en gemensamt upprättad plan.
46. Boken kommer, levereras av handikappomsgen.
47. Röda korset, Vämamo Internationella Vänner
48. Vi ser fram emot en förbättring i och med att den vakanta kultursekreterartjänsten nu kommer att besättas.
49. Regelbundna möten förekommer i alla ovan nämnda. Inget avtalsstyrt.
50. Kulturparken AB (museum), Studeum (kommunal vuxenutbildning) och Cafeålås (bibliotekets café) och kommunarkivet
51. Vi samarbetar i princip med alla de uppräknade funktionerna men har inga skriftliga avtal men väl

- regelbunden verksamhet. Vi har t ex fyra läsprojekt med författarböcker i kommunen för alla elever i förskoleklass, åk 2, åk 5 och åk 8 som återkommer regelbundet sen många många år. Vi håller på att arbeta fram en kulturplan tillsammans med kulturen, skolan och biblioteken där våra läsprojekt, skapande skola och allmänkulturen för barn ska vävas samman - ett arbete som avslutas 2012/2013. Vi har en mycket god verksamhet med bra resultat och hög kvalitet och ett aktivt samarbete som vilar sen 1970-talet i kommunen där Kultur- och fritid är huvudman för all biblioteksverksamhet men inga skriftliga dokument mer än nämndens mål och aktuellt lagrum
52. Samarbetar utan avtal
 53. Monokrom som är en musikundervisningsförening. Fritidsgårdarna. Språkverkstad som är en gemensam verksamhet mellan biblioteksenheten, kultur- och fritidsnämnden och barn- och utbildningsnämnden och Södermöre kommunalnämnden.
 54. Nybro bibliotek har ett utvecklat samarbete med kulturskola, kultur- och hembygdsföreningar men saknar skriftliga avtal.
 55. Handikappomsorgen i kommunen
 56. Vi samarbetar med skolor och förskolor men det finns inga skriftliga avtal.
 57. Kommunens Näringslivskontor
 58. Vård och Omsorg
 59. frivilligcentralen, organiserad av Omsorgen, arbetar med boken kommer verksamhet bl.a.
 60. Lärcentrum, 4 Yes: kommunerna (Lomma, Staffanora, Burlöv och Svedala) SSSV delregion i Skåne.
 61. Vi har samarbete med förlag och bokhandel inom Internationell författarscen <http://www.malmo.se/Medborgare/Biblioteken/Vara-bibliotek/Stadsbiblioteket/Internationell-forfattarscen.html> Inom Balagan, vår nya avdelning för ca 9.12 - åringar finns samarbete med många se <http://darlingtw eens.se/blog/>.
 62. Släktforskarförening
 63. Kan vara många olika föreningar, inte bara kulturföreningar.
 64. Vi har hand om bokprat för skolorna. Skolorna i Svalövs tätort har inget skolbibliotek. Vi samarbetar också med studieförbunden och kulturföreningarna under Kulturveckan (v. 43 varje år)! Ingen gemensam planering för resten av året.
 65. Vi har många samarbeten men inte direkt reglerade i avtal. Vi samarbetar både med grundskolan och gymnasiet då det gäller det gemensamma biblioteksdatasystemet. Vi samarbetar med olika studieförbund och föreningar om programverksamhet.
 66. Allt mellan Förskola - kulturföreningar men inte med skrivna avtal.
 67. kommunalt museum
 68. Vi samverkar med flera men lite regelbundet, när det passar båda parter verksamheter.
 69. Föreningen Norden, Distriktsveterinären
 70. Mycket samarbete finns naturligtvis med både förskolor, BVC, skolan, äldreomsorg, studieförbund och företag, men det saknas samarbetsavtal och planer.
 71. Vi samarbetar med alla skolor, äldreomsorg, studieförbund och många föreningar, men har inga gemensamma planer eller avtal. Istället för regelbundna möten har vi möten efter behov och om tiden räcker till. Ett bibliotek med mindre än en sammanlagd heltid bibliotekarie måste prioritera hårt!
 72. Familjecentralen, Rädda Barnen, Släktforskarförening
 73. Vi samarbetar kontinuerligt med alla. Vi har samarbete som ett uttalat arbetssätt. Rent konkret kan vi ge exemplet med kommunens konsumentupplysning som har personal på plats i biblioteket där kommunens invånare får rådgivning.
 74. Kultur i Väst. <http://www.kulturivast.se/>
 75. Mariestads Släktforskarförening
 76. Kulturbuket på Dal, Kultur i Fyrbodal, Bibliotekscheferna i Fyrbodal
 77. Skara skolscen
 78. Avtal med kriminalvården om biblioteksservice. Kommunens gymnasieskola och några grundskolor köper bibliotekstjänster av stadsbiblioteket.
 79. Arbetsmarknadsnämnden i kommunen
 80. Vi är organiserade som Kultur & fritid.
 81. Samarbete med sociala omsorgen. Kommunen har deltagit i Prositprojektet som nu är avslutat. Samarbetet försätter.
 82. Vi samarbetar med många funktioner i kommunen främst barnomsorg och skola men det finns inga skriftliga avtal eller planer
 83. Förskola, grundskola, gymnasium omnämns i biblioteksplanen så det borde väl falla in under "skriftligt samarbetsavtal". Om inte så är svaret på den här frågan nej.
 84. SF/IV/Komvux
 85. Samarbete med studieförbund, hembygdsföreningar, kulturföreningar, men inga regelbundna möten.
 86. Arbetsförmedling och Försäkringskassa.
 87. Bilkäri stema (Boken kommer).
 88. Vi har muntliga samarbetsavtal (vilket jag försöker förbättra) med t.ex. förskolor. Enkelriktade dåliga

- avtal fanns tidigare med grundskola och gymnasiet, dessa är dock uppsagda då biblioteket bara hade skyldigheter gentemot skolorna enligt avtal och skolorna ej bekostade någon form av service, lokalhyra, it-infrastruktur mm. Avtalen var så dåligt skrivna att man häpnar.
89. Ungdomsrådet, integrationsenheten, styrgruppen för musik och motorfestivalen, handikapprådet, kommunens föräldranätverk, lokal marknadsföringsgrupp
 90. Eftersom jag i dagsläget även ansvarar för skolbibliotek arbetar jag för att ha regelbundna möten med rektorer från förskolan till gymnasiet. Jag ansvarar för 9 enheter och varje enhet har olika samarbeten med olika aktörer i lokalsamhället, så det kan vara alla olika typer, från enskilda medborgare som läser sagor, föreningar, studieförbund, bygderåd, sammanslutning till företag och lokala dagstidningar
 91. Kulturskola, konsthall och andra organisationer inom Kultur- och fritidsförvaltningen, släktforskarförening, folkhälsorådet, kulturarbetare, kommunens informationsenhet.
 92. Technician, Domkyrkan och Länsmuseet i Hämösand.
 93. Annan kommunal verksamhet som kulturskola, SFI, LLS.
 94. SFI, Komvux, Integrationsenheten, Näringslivskontoret, Turistbyrån
 95. Västerbottensmuseum = ABM, västerbottensteatern,
 96. Alla tiders Lycksele, som är ett samarbete med länsmuseum, Daum skogsmuseum, ABF mitt i Lappland och hembygdsföreningar.
 97. Det finns avtal med Västerbottens museum för "Alla tiders Nordmaling".
 98. Västerbottens museum. Representanter för skolan/förskola deltar i Barnkulturgruppen som planerar biblioteks- och kulturaktiviteter för barn och ungdom. De lokala studieförbunden har tidigare också deltagit men har ej längre personalresurser att kunna delta i träffarna. Nu sker samarbete med dem per telefon.
 99. OBS! Vi har inga regelbundna möten, gemensamma upprättade planer el dyl. Men vi har ett mycket gott samarbete med de flesta av ovanstående institutioner/föreningar m.fl. som har pågått många år.
 100. Rans sameby
 101. Inom kommunen: turismsamordnare, föreningsutvecklare, ungdomsutvecklare.
 102. En tvärgrupp som migrationsverket anordnar där frivilligorganisationer och olika kommunala institutioner ingår. Det gäller frågor som rör asylsökande och andra invandrare till kommunen.
 103. Samverkan studieförbund i samband med finansiering och planering av programutbud. Medborgarkontoret i Råneå. Annat: Kulturskolan, Luleå tekniska universitet, Synskadades riksförbund (lokalavdelningen), Seniomet.

Viktigt för planerna

Följande fråga ställdes till folkbiblioteken i alla landets kommuner i samband med kartläggningens genomförande:

Vad är viktigt att tänka på i arbetet med bibliotekens planer?

De vanligaste nämnda sakerna som man bör tänka på eller uppmärksamma i arbetet med bibliotekens planer är:

Förankring, förankra

Planerna bör vara förankrade hos politikerna, inom förvaltningarna och bland bibliotekets personal. Många nämner att en plan som inte är förankrad bara blir en skrivbordsprodukt och det blir svårare att kunna genomföra några av de aktiviteter som planen beskriver.

Förankring hos politikerna: Mål i planer som inte är förankrade blir svårare att genomföra därför att det budgetutrymme som krävs för att genomföra många av målen i planen inte ges. Planen bör därför antas genom ett politiskt beslut.

Förankring hos förvaltning: För att kunna genomföra förändringar i t.ex. lokaler och datasystem krävs att flera förvaltningar inom kommunen är införstådda och involverade. Arbete med t.ex. skolbibliotek och äldreomsorg kräver också att flera funktioner inom kommunen samverkar.

Förankring hos personalen: Att planen är förankrad hos personalen är ett måste för att den senare ska kunna genomföras.

Förankring hos brukarna: Det är också viktigt att biblioteksplanen förankrats bland kommunens invånare via diskussioner innan planen fastslås.

Mätbara mål

Innehållet i planerna bör vara så pass konkret så att det är mätbart. Målen ska kunna kvantifieras.

På det följer också att planen blir praktiskt användbar så att den inte bara blir en skrivbordsprodukt som "samlar damm". Man bör dock se upp för att endast det som mäts blir målet för verksamheten.

Det går också att anpassa planarbetet så att den årliga nationella statistiken kan användas som referens för det som vill uppnås. Det blir då möjligt att jämföra sig med kommuner som har liknande förutsättningar.

Utvärdering och revidering

Med mätbara mål blir det också lättare att göra en utvärdering av om och hur planen följs. I samband med utvärderingen kan det bli aktuellt att göra en revidering av innehållet och målen i planen för att anpassa den till eventuellt ändrade förutsättningar.

Man bör undvika att hamna i situationen där det som utvärderas endast är det som görs.

Medborgarperspektiv

Målen i planerna bör vara anpassade efter medborgarnas behov. Behoven ser olika ut i olika kommuner beroende på att olika kommuner har olika demografiska förutsättningar. Det kan till exempel vara frågan om att kommunen har hög andel barn eller personer med annat modermål än svenska. Kanske finns många mindre företagare som söker speciell information. Kanske har kommunen många som distansstuderar.

Målen i planen bör vara anpassade för att olika grupper av invånarnas särskilda behov skall kunna tillgodoses.

Invånare med särskilda behov

De svarande uttrycker att det är viktigt att de invånargrupper som särskilt omnämns i bibliotekslagen också bör få en särställning i målen i planerna. Bibliotekslagens delmål bör brytas ned till lokal nivå. Planerna bör innehålla mål kring särskilda satsningar för grupper som har särskilda behov för att kunna ta del av biblioteksverksamheten.

Visioner

Samtidigt som planen ska vara praktiskt användbar i det dagliga arbetet är det också viktigt att den beskriver vilka visioner som finns för biblioteksverksamheten i framtiden. Vilka övergripande tankar finns för utvecklingen av biblioteket i framtiden. Vissa svaranden menar att planen är tänkt att hålla i många år utan att uppdateras och därför bör den vara mer visionär än operativ.

Alla bibliotek i en plan

Planer med både folkbibliotek, skolbibliotek och gymnasiebibliotek i en och samma har den fördelen att de kan samordna resurser mellan de olika verksamhetstyperna. Även bibliotek med andra huvudmän som finns i kommunen kan få plats i planerna för att man på övergripande nivå skall kunna få en helhetssyn över bibliotekssituationen i kommunen. En brist på bibliotek inom en sektor "drabbar" biblioteken i en annan. Brist på t.ex. skolbibliotek gör att folkbiblioteket måste tillföras resurser för att möta elevernas behov.

Samtidigt möjliggör en helhetssyn samordningsfördelar som underlättar det samlade arbetet med planer i kommunen.

Klara ansvarsområden

För att möjliggöra att målen i planen kan uppnås bör det av planen klart framgå vilka förvaltningar som har ansvar för att de olika delarna av biblioteksplanen genomförs. Framför allt är detta viktigt för att de olika förvaltningarna skall ge utrymme i sina budgetar för det som behöver göras, men också för att tids- och personalmässigt kunna planera in verksamheter under året.

Västerås biblioteksplan är ett exempel på där ansvarsområden för bibliotekens olika verksamheter är uppdelat på olika förvaltningar.

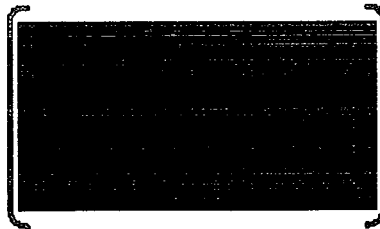

Synkronisera med andra planer

Samtidigt som planerna för biblioteksverksamheten i kommunerna skrivs bör dessa synkroniseras med mål som finns i andra planer som styr den kommunala verksamheterna som berör biblioteket för att inte bibliotekets plan skall komma i konflikt med det övriga arbetet i kommunerna.

Kommunen egna planer

Planen som berör biblioteksverksamheten i kommunen kan med fördel vara kopplad till de övriga kommunala planer som på något sätt kan beröra biblioteksverksamheten. Det kan t.ex. vara frågan om:

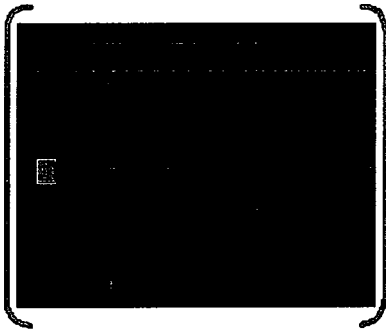

Stockholms biblioteksplan är, även om den inte är uppdaterad på många år, ett gott exempel på hur kommunens övriga planer är kopplade till bibliotekets plan.

Universella planer och lagar

Många av bibliotekens planer innehåller referenser till konventioner, manifest eller lagstiftning som tagits på nationell eller internationell nivå. Vanligast är att den svenska bibliotekslagen samt FNs och Unescos konventioner och manifest utgör en grund för delar i planen.

Även om nationella och internationella regler omnämns är det dock sällan som kopplingen till dessa är nedbruten till en operativ nivå så att de kan användas i en uppföljning av planen.

Omvärldsbevakning

För att biblioteket ska kunna vara ledande inom medier och information måste kontinuerlig omvärldsbevakning ingå som en punkt i arbetet –

och därför också ingå i bibliotekets plan för verksamheten.

Omvärldsbevakningen kan till exempel handla om ny teknik, demografiska förändringar i kommunen, brukarinflytande, nyutgivningen av medier och utbildningssituationen i kommunen.

Med åren har också de sociala medierna kommit att bli allt viktigare för bibliotekens omvärldsbevakning.

Kontakter med civilsamhällets parter

I arbetet med planerna kan folkbiblioteken samverka med parter för civilsamhället så att organiserade samarbeten skrivs in i bibliotekets plan. Detta stärker samarbetena och möjliggör också att de blir mer etablerade.

Vad är viktigt att tänka på i arbetet med bibliotekens planer?

Svaren som gavs på frågan redovisas nedan som personalen på folkbiblioteket formulerat dem.

1. *Viktigt att biblioteksplanen är politiskt förankrad i kommunfullmäktige. Det ger tyngd och styrka och giltighet inom alla förvaltningar/nämnder. Viktigt att planen är framåtblickande och strategisk, lokalt förankrad utifrån medborgarnas och kommunens behov, stöder verksamhetsutveckling samt tydliggör bibliotekets roll för utvecklingen av kommunen.*
2. *Att fundera igenom verksamheten, ha övergripande mål, följa bibliotekslagen, UNESCOs folk- och skolbiblioteksmanifest och formulera delmål som är möjliga att uppfylla och bocka av.*
3. *Att planen blir tagen i kommunfullmäktige*
4. *När arbetet väl är gjort måste den även i fortsättningen förankras i verksamheten.*
5. *Att vara kortfattad, realistisk och samtidigt ha framtidsfokus.*
6. *Att personalen på biblioteket och i berörda verksamheter är delaktiga i processen och i framtagandet av dokumentet. Att det är tydligt förankrat bland invånarna. Att det är tydligt förankrat bland politikerna*
7. *Att alla berörda är delaktiga i processen när planen framtas. Implementeringen av planen är oerhört viktig. Alla ska vara involverade, från politiker, högsta tjänstemän till dom som jobbar på biblioteket. Planen ska vara ett viktigt dokument för det dagliga arbetet*

8. *I arbetet med en modern biblioteksverksamhet tror jag att man måste våga lägga fokus och prioritera på de grupper som har störst behov av bibliotekens service och tjänster, även om bibliotekslagen talar om alla som vår målgrupp. Att vara till för alla är inte det samma som att prioritera alla. Och att prioritera alla är att prioritera ingen.*
9. *Oj, det här är en omfattande fråga som jag tyvärr inte kan ge ett snabbt och enkelt svar på i all hast... Om frågan avser biblioteksplaner. Eller avser den bara bibliotekens planer?*
10. *Att planen är gemensam. Att politikerna finns med som styrgrupp. Att planen används som styrdokument*
11. *Att de skall vara allmänt formulerade på ett sätt så att verksamheten inte detaljstyrs samtidigt som de skall vara formulerade på ett sätt som ändå känns relevant i det dagliga arbetet. Inte helt lätt...*
12. *Planer är det ramverk som styr verksamheten.*
13. *Att de går att omsätta i praktiken och är begripliga för alla som ska omsätta teorin till praktik.*
14. *När det gäller biblioteksplaner - att hela kommunen deltar i framtagandet och att planen antas på högsta politiska nivå. Det är inte enbart en fråga för folkbiblioteksväsendet. I många kommuner är den organisation som en fullt utbyggd skolbiblioteksverksamhet skulle innebära större än folkbiblioteksorganisationen.*
15. *Att de bottenar i internationella, nationella styrdokument och lagstiftning. Helst även en nationell biblioteksstrategi. Att biblioteksplanen tas av kommunfullmäktige - inte bara av facknämnd. Att de omfattar all biblioteksverksamhet i kommunen.*
16. *För vår del att vid nästa plan vi försöker få med våra politiker i skrivprocessen. Den första planen 2009-2011 var det inte möjligt.*
17. *Att det som står i planerna och som är politiskt beslutat också blir konkret verklighet. Svårt med skolor att få dem att implementera och arbeta efter planerna. Upplever att de inte har tagit sitt ansvar där. Vi följer upp planerna som har sträckt ut sig i tiden i praktiken trots att det inte har funnits formellt beslut om det.*
18. *Planerna ska beskriva mål, inriktning och prioriteringar men inte vara alltför detaljerade. De ska ju trots allt kunna fungera ett par år.*
19. *Delaktighet. Förankring. Tydligt och konkret. Att de följs upp och revideras.*
20. *Att hitta balans mellan realitet (ekonomisk/personell) och vision, att uppnå medvetenhet och konsensus bland personal, förvaltning och politisk ledning, att förankra bland samarbetspartners i kommunen, t.ex. skola och socialförvaltning.*
21. *Att den blir lokalt förankrad i samarbete med invånarna, med personalen och de politiskt ansvariga. Och att förarbetet ger en bärkraftig trampolin för bibliotekets fortsatta arbete med att genomföra biblioteksplanen - att man inbegriper biblioteksverksamheten som en strategisk resurs, en utvecklingsfaktor i kommunen.*
22. *Att de är både visionära och konkreta!*
23. *Viktigt: Att planen är tydlig med mätbara mål, att planen bryts ner i verksamhets- och handlingsplaner. att ha ett visionärt, strategiskt och långsiktigt tänkande att få in synpunkter från många olika håll och smälta samman dessa till en gemensam plan att tydliggöra vilka grupper som ska prioriteras*
24. *Biblioteksplanen i vår kommun behöver revideras. Planen bör omfatta både folkbibliotek, skolbibliotek och universitets- och högskolebibliotek. Avvakta översynen av bibliotekslagen och den regionala kulturplanen. Samarbeten är viktiga. Omvärldsanalys. Behovsinventering.*
25. *Att planen blir förankrad på rätt nivå hos berörda förvaltningar inom kommunen.*
26. *Det kommer att tas fram en ny Biblioteksplan för kommunen under 2012. Det viktiga är att planen är relevant till sin samtid och omgivning. Att den är tydlig och användbar och att de uppsatta målen är genomförbara och mätbara.*
27. *Att de förankras, både internt på biblioteket men också i de andra förvaltningarna. Att se till att de som är med från andra förvaltningarna förstår sitt uppdrag, att de representerar en förvaltning och bör se till att det som*

Att den är tydlig och användbar
och att de uppsatta målen är genomförbara och mätbara.

man kommer överens med också genomförs-och att de har mandat för detta. Att man fortsätter jobba med de i de olika förvaltningarna, så att det inte bara blir ett dokument som inte arbetas med. Det är inte lätt att från ett biblioteks håll göra sig hörd alla gånger.

28. Att det blir ett verkningfullt dokument genom bred förankring och med tydliga ansvarsskrivningar och målformuleringar
29. Att den hålls så verklighetsförankrad som möjligt så den inte bara blir en skrivbordsprodukt.
30. Att de är enkla, lätta att använda och snygga. Att det är lagstadgat.
31. Lätt och enkelt och som används i det dagliga arbetet. Den skall inte "samla damm".
32. Att de överensstämmer med lagstiftning, andra rekommendationer, kommunens policy/styrdokument samt hur demografin i kommunen ser ut.
33. Att dokumenten är levande och väl förankrade i den egna organisationen, samt andra berörda enheter.
34. Viktigt att en biblioteksplan följs upp med konkreta handlingsplaner.
35. Planen ska vara verklighetsförankrad och lätt att följa.
36. Det är viktigt att tänka på att det är ett levande dokument. Det är också viktigt att samtliga i personalen är medvetna om och arbetar med innehållet i biblioteksplanen samt att den finns med när särskilda biblioteksfrågor lyfts inom politiken. Viktigt också att prioriterade målgrupper lyfts fram lite extra. T.ex. med hjälp av referenser till exempelvis barnkonventionen osv.
37. Att hålla dem uppdaterade
38. Har man stöd hos politiken behöver inte biblioteksplanen vara alltför detaljerad. Inriktningar i biblioteksverksamheten ändras mycket fort, är man inte förbunden så har man bättre anpassningsförmåga, anpassning till omvärlden, till det lokala behovet.
39. Att det inte bara är ett pappersdokument i en pärm, utan den ska styra verksamheten. Uppföljningen t.ex. vid bokslutet visar hur väl vi lyckas eller inte lyckas. Göra arbetsgruppen medveten om de mål vi har för verksamheten.
40. Att de är realistiska i förhållande till de resurser som tillförs verksamheten. En prioriterings ordning skulle vara bra.
41. Att det ska finnas visioner liksom realistiska idag genomförbara förslag. Visioner är viktigt för utvecklingen framåt. Samarbetspartner och hur utveckling och samarbete kan utvecklas. Att biblioteksplaner är hela kommunens angelägenhet.
42. Att de har längre livslängd än ett år, att de är minutsöst förankrade i den egna verksamheten och att de kan fungera som ett levande arbetsverktyg, som ett stöd och hjälp när vi undrar vad fanken det är vi håller på med/ska hålla på med.
43. Hur man ska lägga upp biblioteksarbetet strategiskt vilket innebär vad man ska prioritera med vem och på vilka villkor vi ska samarbeta. Vi är i inledningsfasen med att göra en gemensam Kultur och biblioteksplan i Jönköpingskommun vilken kommer att vara klar första kvartalet 2012.
44. Förankring hos medarbetare. Kopplingar till andra dokument, lokala regionala nationella. Samarbete med övriga aktörer. Hålla den kort, konkret kanske
45. Att det finns koppling till budget när det gäller mål som ska uppnås.
46. Att politikerna får upp ögonen för vad vår verksamhet kan erbjuda så att vår verksamhet får högre status och mer pengar.
47. Att planen föregås av ett arbete där hela personalen är delaktig, att man undersöker vad kommunmedborgarna väntar sig av biblioteken, att planen hänger ihop med ev. målstyrning i kommunen, att man kan följa upp det arbete man gör i förvaltningen och se hur det stämmer med biblioteksplanen
48. Delaktighet, delaktighet, delaktighet.. Att involvera så många som möjligt. Men även att ge anställda resurser/tid att genomföra det föreslagna.

Att de kan fungera som ett levande arbetsverktyg, som ett stöd och hjälp när vi undrar vad fanken det är vi håller på med/ska hålla på med.

49. Att planerna är förankrade och har ett framtidsperspektiv.
50. Att planen ska vara tillgänglig för alla kommuninvånare/personal. Våra politiker har därför antagit en lättläst kultur-biblioteksplan. Att det finns mål som går att följa upp och utvärdera.
51. Att planen och målen är nåbara både politiskt och ekonomiskt
52. Ständigt levande - politisk förankring.
53. Samverkan för att på bästa sätt nå kommunens medborgare med god biblioteksservice.
54. Att det blir ett levande och förpliktigande dokument som följs upp
55. Långsiktighet hållbarhet tillgänglighet och kvalitet.
56. Allmänhetens röst. En biblioteksplan bör inte vara en mål- och handlingsplan i det korta, när perspektivet. Om biblioteken saknar en handlingsplan när det ska formuleras en biblioteksplan så skriver man om en handlingsplan och kommer inte vidare i perspektiven. Jag tyckte det var oerhört givande att ha allmänhetens röst med i arbetet med biblioteksplan och jobbade i fokusgrupper. Helt suveränt. Det gav perspektiv på vår verksamhet.
57. Att politiker informerar om hur de vill att planen skall se ut och att de är införstådda med vad den skall ha för syfte. Det är lätt att det blir missförstånd och planen skickas "fram och tillbaka". Svårt att ta med förslag och förbättringar som kräver resurser om politikerna inte har viljan att satsa medel.
58. Planen är ett styrande dokument och ska spegla samtidens/omvärldens biblioteksbehov.
59. Att utgå ifrån gällande dokument lagstiftning mm och från de lokala förutsättningarna.
60. Att verkligen redovisa all biblioteksverksamhet i kommunen, även den som ligger utanför det kommunala ansvaret. Att förankra målformuleringar och behovsinventering i de förvaltningar, som har ansvaret för de olika biblioteken. Att årligen gå igenom och göra handlingsplaner.
61. Ha realistiska mål. Fundera över vad betyder ordet prioritera.
62. Att de följs upp, inte är för många och att de samstämmer.
63. Förankring bland all personal.
64. Vi har i bibliotekets verksamhet integrerat kommunens lärocentrum vilket ställer stora krav på snabba förändringar och flexibel verksamhet. Detaljerade plan dokument kan försvåra samarbete med utbildningsväsende och näringsliv i kommunen.
65. Att ambitionerna är realistiska och stämmer överens med övriga mål inom kommunen.
66. Att de är politiskt förankrade, att målen är gripbara och att man tar sig tid att gå igenom dem, plocka ner dem och tänka på hur man kan uppnå dem.
67. Nyttospektet, att man verkligen organiserar sig och budgeterar för att planerna förverkligas och utvärderas. Ofta krävs metoder för att sluta göra något för att kunna prioritera annat.
68. Att de är realistiska samt både konkreta och principiella/visionära. Att personalen involveras när de tas fram. Att arbeta fram en biblioteksplan kan medvetandegöra personalen och ingå i kvalitets- och förändringsarbete.
69. Att det ska ha en praktisk betydelse. Tyvärr räcker ofta inte de personella resurserna till för att planernas goda intentioner ska nå brukarna. Man måste ha tid att leda, organisera och så utföra, annars blir dokumenten hyllvärmar. Idag finns inte längre tid för reflektion och organisation upplever jag. Och organisationen är så slimmad att det blir svårt att ge ett kreativt uttryck för våra kämvräden. Vi vill ge besökarna utställningar om litteratur (men har svårt att hinna) vi vill ge föreläsningar (men har inga pengar).
70. Att de är verklighetsförankrade med tillräckliga resurser...
71. Tydliggöra skolans och folkbibliotekens olika uppdrag, att definiera målgrupper och samarbeten. Tydlig koppling till övriga styrdokument = årligt styrkort och medieplan för folkbiblioteken
72. Att de kopplas till bibliotekslagen, att de anpassas till lokalsamhället, att de uppsatta målen så långt möjligt är mätbara

Svårt att ta med förslag och förbättringar som kräver resurser om politikerna inte har viljan att satsa medel.

73. Det är viktigt att ta in omvärldsbevakningen i planerna och samtidigt se vad som är möjligt att göra inom verksamheten som den ser ut. Våga satsa och våga behålla.
74. Att det blir mer än en plan. De måste leda till handling och förändrat beteende.
75. Att försöka åstadkomma mätbara mål. Att förankra planen så den blir "allas", dvs det får hellre ta tid än att planen skrivs av en extern expert som sedan lämnar kommunen.
76. Realistiska, både korta planer och långsiktiga och som revideras. Att politiker är delaktiga i arbetet-för förståelse för vikten av planer!
77. Vi hade nog inte alls gjort den på samma sätt idag. För att den ska bli genomslagskraftig krävs ett större engagemang från politiken, men också det är en viktig angelägenhet för kommunen i stort. Framförallt viktigt att i samarbetet med skolan veta att man menar samma sak med skolbiblioteksverksamhet.
78. Att målen skall kunna uppnås. I samtal med politiker titta på samhällsnyttan av biblioteket. Att få med politikerna i processen.
79. Att minst 1 gång/år föra upp den på dagordningen i de politiska forumet i vårt fall. Välfärdsutskottet/beredningen. Verkar i dagsläget bara vara en pappersprodukt. I Biblioteksplanen är det nämnt att det skulle göras en Medieplan. Denna är gjord men ej politiskt förankrad. Bibliotekets mediabudget är inte uppräknad på 12 år!
80. Att den innehåller utvecklingsmål för Bibliotek.
81. Att de förankras både uppåt och nedåt i organisationen
82. Att se till helheten i kommunen. Utgå från bibliotekslagen, se till att det finns ett kommunalt uppdrag, fånga användarnas behov, definiera en kärnverksamhet som inte är alltför detaljerad och låser resurserna för lång tid. Man får vara lyhörd för vart samhället/ kommunen är på väg, vara framsynt och tydligt definiera biblioteksverksamhetens potential som en resurs för medborgare, kommunal verksamhet inom andra politiska områden som barnomsorg, skola, företagande, föreningsliv, besöksnäring. Biblioteket som en mötesplats för egna och gemensamma upplevelser, informationssökning mm, mm.
83. Att de förankras hos bibliotekspersonalen (=blir realistiskt och blir genomförbara).
84. Att få utifrånperspektiv, såväl andra verksamheter som fokusgrupper. Att biblioteksplanen väcks politiskt genom revideringar om giltighetstiden är flera år. Att linjen från exempelvis biblioteksplan - nämndplan - verksamhetsplan verkligen är tydlig.
85. Att de ska vara konkreta och gå att följa upp men inte alltför detaljerade. Svårt att åstadkomma dokument som både är praktiskt användbara och kan tas politiskt.
86. Att det finns en vision men också mätbara tydliga mål så personalen vet vad man ska arbeta mot.
87. Att de är anpassade efter lokala förutsättningar och inte kopieras från andra kommuner. Arbetet med att ta fram underlaget för planerna är minst lika viktigt som själva planen. Planerna bör också vara direkt tillämpliga i det praktiska arbetet och prioriteringarna.
88. För oss har det varit viktigt att biblioteksplanen ska gå att använda konkret i verksamheten och att den främjar samverkan, med gemensamma krafter när man längre än att som ensam jobba med en fråga.
89. Framtidsblickande Pekar ut prioriterade områden Förankrade i verksamheten Att det finns ett tydligt samband mellan biblioteksplan och övriga styrdokument
90. Framförallt måste vi bli bättre på att dokumentera det vi gör. Mycket går på rutin och det är ibland svårt att föra överkunskap till andra. Det saknas t ex avtal kring arbetsplatsbibliotek. Vi måste bli bättre på att göra planer för verksamheten, arbeta aktivt med dem och framförallt, utvärdera och revidera.
91. Göra en kartläggning av verksamheten, omvärldsanalys, följa upp och utvärdera ev. prioriteringar i verksamheten. Viktigt att all personal är

Viktigt att all personal är delaktig, att man verkar för en samsyn på verksamheten, att arbetsgruppen arbetar med samma mål i sikte.

Koppling till kommunens övergripande vision och mål - omvärldsanalys - budget - förankring - personal - användare - politiker - verksamhetsutveckling/framtid utvärdering - aktualitet

- delaktig, att man verkar fören samsyn på verksamheten, att arbetsgruppen arbetar med samma mål i sikte. Planerna skall inte bara vara en skrivbordsprodukt utan vara ett stöd i arbetet, konkreta arbetsplaner som är rimliga att genomföra. Därför viktigt med utvärdering och revidering.
92. Att det kan ta väldigt mycket tid att jobba med planer och uppföljningar. Min uppfattning är att det tar mer tid än vad man har nytta av det.
93. Att de anpassas till lokala förhållanden och att de följer bibliotekslagen.
94. Kultur- och bildningsplanen är nu gammal och ska snart revideras. Den styr i princip inte arbetet och några utvärderingar och uppföljningar görs ej för närvarande och har ej gjorts sedan den antogs. I utvecklingsplanen nämns bara bibliotekets uppgift att låna ut lokalen.
95. De ska vara kommunicerbara, innebärande att de inte är alltför långa, och utformade på ett sådant sätt att de har styrkraft.
96. Samarbete, realistiska mål.
97. Det ska vara korta, jordnära planer, inte bara vackra ord och formuleringar sida efter sida. Det ska vara konkreta mål, möjliga att genomföra. Tidsperspektivet är viktigt: planen bör regelbundet ses över och revideras.
98. Att samarbeta över förvaltningsgränserna när den ska utformas och skrivas. Att olika kategorier får komma med synpunkter. Att tänka barnkonvention så att vikt läggs vid barn och ungdomars förslag och önskemål. Hänsyn tas till hur kommunens infrastruktur och demografi ser ut. Planen ska vara utformad på så sätt att det ska vara enkelt att se om man uppnått målen.
- a. Att det skall vara produkter som går att använda i praktiken! D.v.s. inte ytterligare en pappersprodukt. Att planen skall vara realistisk och att målen är genomförbara och mätbara. - Att planen är politiskt förankrad. - Att kunskapen om planens innehåll är välkänd av bibliotekets medarbetare.
99. De blir snabbt föråldrade och bör därför inte gälla mer än ett par år.
100. Att upprätta aktuella planer som har relevans i verksamheten. Dessa dokument skall aktivt stötta utveckling av verksamheten samtidigt som de kommunicerar verksamheten.
101. Kommunens invånare
102. Att få med alla parter. Skolbiblioteken i Mariestad är inte med i Mariestads Biblioteksplan. Tanken var att göra första planen i mindre skala för att få erfarenhet och klara av jobbet. Det fanns ju inte så mycket riktlinjer om vad ska ingå i en plan, så det var lite att befinna sig på okänt vatten. Jag tycker det borde finnas nationella riktlinjer om vad en biblioteksplan ska innehålla så planerna blir jämförbara mellan kommunerna. De skulle då kunna användas för att kvalitetssäkra biblioteksverksamheten i landet. Dessutom underlättar det arbete med planerna. Riktlinjer eller rekommendationer för biblioteksplanearbetet. Tyvärr tror jag en del biblioteksplaner liksom vår har blivit hyllvärmare, inget man tar ner och sätter i händerna på invånare och politiker. Ett måste, ett krav som det pratades mycket om ett tag och sedan lades kraften på annat.
103. Att hela tiden följa dessa men också se över dessa och sätta dessa i relation till omvärldsanalyser
104. Att ha realistiska och inte alltför många mål. Att hålla fast vid och fokusera på fastställda mål även om vi översköljs av yttre krav på att omedelbart upprätta nya mål som helst ska genomföras omedelbart.
105. Bryta ner målen och återkoppla till den politiska nivån.
106. Att de är relevanta över längre tid, inte blir för detaljerade och att det är kortfattade så att de kan användas i det dagliga arbetet.
107. Biblioteksplanen bör vid varje revidering föregås av en omsorgsfull omvärldsanalys med koppling till egen och nationell biblioteksstatistik, medieutveckling, medborgarenkäter, den digitala utvecklingen mm. Biblioteksplanen bör vara ett levande dokument vilket kräver att det är tydligt, konkret, kortfattat. Biblioteksplanen skall kunna

Tyvärr tror jag en del biblioteksplaner liksom vår har blivit hyllvärmare, inget man tar ner och sätter i händerna på invånare och politiker. Ett måste, ett krav som det pratades mycket om ett tag och sedan lades kraften på annat.

läsas och förstås av kommunens medborgare och andra brukare. Samarbetsstrukturer mellan olika biblioteksformer i kommunen bör vara tydligt beskrivna.

108. Att det är ett praktiskt och levande dokument som går att använda i vardagen, inte en hyllvärmare så som den är nu för den här kommunen.
109. Att man bör se hela kommunens behov av bibliotek, både folk- och skolbibliotek för olika nivåer ska innefattas i planen. Den ska också tidsbestämmas så att planen revideras och är aktuell.
110. Att handlingsplanen som utgår från biblioteksplanen är realistisk och genomförbar. Att det finns mätbara mål. Att ha kontinuerlig återkoppling mellan verksamhet och planerna.
111. Det är viktigt att tydliggöra riktning som man väljer att jobba med när det gäller biblioteksutveckling. Det är ett styrdokument som ska tydliggöra biblioteket som resurs och hur/vad man väljer att prioritera och fördela de resurser biblioteket har. Det är också ett viktigt dokument för att konkretisera de prioriteringar som verksamheten kommunicerar med politiken.
112. Se fråga 7 ovan: -Formuleringar i planen ska om möjligt genomsyra hela verksamheten, t o m externa marknadsföring. -Man ska bara ha med det (mål, visioner, åtgärder) som är - rent praktiskt - möjligt att genomföra. -Även om politiker finns med i planarbetet och planen blir tagen politiskt finns inga garantier att man förhåller sig till planen när läget (det ekonomiska t ex) blir annorlunda.
113. Att planen ska vara användbar både för verksamheten och uppåt i organisationen dvs. mot politiken och de politiska uppdragen.
114. Att separera de generella och långsiktiga planerna från arbetsplanerna. De generella har längre livslängd; arbetsplanerna revideras årligen eller med tvåårsintervaller.
115. Vi håller på med vår biblioteksplan och tycker att den ska vara användbar som verktyg för oss och politikerna och inte ett dokument som är gjort och sedan inte tas fram förrän det är dags för revidering.
116. Viktigt att de är förankrade bland personalen, att de är tydliga, aktuella och så långt möjligt konkreta arbetsredskap.
117. Politisk förankring. Förankring hos personalen. Levande planer som revideras kontinuerligt.
118. Att de är väl förankrade hos personal och beslutsfattare.
119. Att ha en vision och samtidigt vara realistisk.
120. Det är viktigt att planen skrivs så att den stämmer överens med kommunala styrdokument och att den revideras t.ex vart femte år.
121. Att de är väl förankrade och följs upp kontinuerligt. Att arbetsgrupper med krav på sig att uppfylla planens intentioner tillsätts och får utrymme för att arbeta med respektive uppdrag.
122. Att det inte ska vara för allmänt hållen men inte heller för specificerad, det ska gå att ha den som ett stöd i det dagliga arbetet.
123. Biblioteksplanen kommer att revideras. Nu finns också ett skolbibliotek, vilket inte syns i den nuvarande planen. Sedan biblioteksplanen senast reviderades har behovet förändrats för vissa grupper, som därför skulle behöva synas tydligare i planen. Generellt är det viktigt att uppdatera efter de förändringar som sker i kommunen, vad gäller t.ex. åldersfördelning, språk och andra behov.
124. Tillgänglighet och jämlikhet.
125. Avvägning mellan mål och handfast verksamhetsbeskrivning
126. Syftet med planen är att ge en samlad bild av kommunens biblioteksstruktur och vilka huvudmän som ansvarar för vad när det gäller inneånarnas medie- och informationsförsörjning. Planen skall ange inriktningen för biblioteksverksamheten och den skall utvärderas och revideras kontinuerligt.
127. Förankring hos medarbetare initialt samt förankring hos politiker i senare skede.
128. Att de revideras kontinuerligt och att de är konkreta i sin utformning.

Att planen ska vara användbar både för verksamheten och uppåt i organisationen dvs. mot politiken och de politiska uppdragen.

129. Viktigt att alla planer tas politiskt om det inte är ett vanligt arbetsredskap t.ex verksamhetsplanen. Den övergripande biblioteksplanen skall beslutas i fullmäktige eftersom den gäller hela kommunen. Sedan måste planerna revideras också!
130. Att det blir dokument som man har behov av att använda dagligen. Kort sagt att det inte blir en "hyllvärmare".
131. Att planerna gäller för en avgränsad tid, t.ex. en mandatperiod och att inte ha för många mål. Det ska kunna vara möjligt att uppnå dem eller i alla fall komma i närheten. Sedan kan verkligheten förändras under tiden med sparkrav, ändring av organisation m.m., som gör att målluppfyllelsen faller. Viktigast är nog ändå att försöka få politikerna involverade i arbetet med planerna, så att det inte bara blir en tjänstemannaprodukt som godkänns och antas, utan att de är medvetna om och känner att de står bakom planens innehåll. Det är lättare sagt än gjort!
132. Att det är politiskt förankrat.
133. Vi arbetar nu efter en verksamhetsplan och är styrda av våra politikernas årliga mål- och budgetbeslut. Vi håller också på att ta fram en medieplan och en biblioteksplan. Min tanke - det är i processerna som det stora värdet av planerna ligger. Vårt arbete med medieplanen har t.ex. lett till en större medvetenhet om bibliotekets uppdrag i vår kommun.
134. Att den blir politiskt antagen. Förarbetet är viktigt. I vår kommun är det jag själv som har skrivit den utan diskussioner med andra funktioner i kommunen. Tänker arbeta annorlunda när den ska revideras.
135. Att förankra dem i andra nämnder och kommunfullmäktige.
136. Att dokumentet levandegörs, diskuteras och finns tillgängligt.
137. De ska vara förankrade hos politiker och personal. Ska vara levande, inte bara i en pärm någonstans utan ska förhoppningsvis leda biblioteket åt det håll som vi har bestämt. Men det är svårt att få dessa dokument levande, kanske är de för innehållsrika?
138. Att biblioteksfrågan lyfts som en angelägenhet för hela kommunen. Att alla delar av biblioteksverksamhet i kommunen belyses.
139. Hur omvärlden/framtiden ser ut och vilka behov våra användare kommer att ha.
140. Att planen åtföljs av väl förankrade politiska beslut om de ekonomiska förutsättningarna för verksamheten.
141. Att sätta ambitionsnivån på en rimlig nivå gentemot ex. öppethållandet och informationstjänsten. Vi har många deltidare.
142. Den ska följa kommunens policy och profil. Den ska vara känd av alla anställda inom biblioteket, och vara en grund för arbetet. (Den här frågan känns lite som en tentamensfråga, ärligt talat)
143. Bibliotekens planer ska spegla kommunens övergripande verksamhetsmål, ta hänsyn till medborgares önskemål om verksamheten, främja samarbete mellan olika förvaltningar och således utformas i samarbete med de olika berörda förvaltningarna, vara antagna i respektive politisk nämnd, ha mål som ska vara mätbara.
144. Tydlighet och att lista genomförbara ambitioner.
145. För oss var processen att arbeta fram planen mycket viktig och gav oss många nya insikter. Att hålla planen levande och att revidera, vilket vi nu påbörjat, är naturligtvis viktigt.
146. Att göra dem tydliga och lättöverskådliga samt lätt för politiker och personal att följa upp. Att sätta tydliga mål, förklara hur vi mäter målluppfyllelse, visa på utvecklingstankar. Visa att planerna hänger ihop med den budget vi har.
147. Planerna bör ligga på en lagom konkretiseringsnivå. Samtidigt som det måste fungera som ett rättesnöre i det dagliga arbetet måste de staka ut en strategisk inriktning för framtiden. De måste ha god förankring bland de

Att alla delar av biblioteksverksamhet i kommunen belyses.

För att den skall kunna användas måste det finnas några konkreta mål angivna.

Det ska vara en aktiv handlingsplan som går att följa upp och utvärdera, ett slags kvalitetsarbete.

- som ska jobba efter dem och de måste hållas aktuella. Plockas fram, ventileras, diskuteras och ständigt vara öppna för revidering.
148. De ska vara på lämplig nivå - inte för detaljerade, men inte heller så övergripande att de inte betyder något konkret i arbetet. De ska vara kopplade till bibliotekslagen
149. Att se till att de är så konkreta att de kan omsättas i verkligheten och att målpåföljelse kan utvärderas.
150. Jag tycker att medborgare och politiker, andra organisationer, föreningar, studieförbund ska vara aktiva i planarbetet. Samt att det ska vara en aktiv handlingsplan som går att följa upp och utvärdera. ett slags kvalitetsarbete
151. Att det finns möjlighet att belysa de olika verksamheterna inom biblioteket, t.ex. strategier för framtiden.
152. Att planerna är aktuella och att de utgår från medborgarnas perspektiv. Att omvärldsbevakning ständigt sker. Att alla medarbetare är delaktiga. Att planerna följs upp och utvärderas. Att planerna är tydliga.
153. Att inte vara för generell och visionär. För att den skall kunna användas måste det finnas några konkreta mål angivna.
154. Att de blir levande dokument som verkligen kan användas i det dagliga arbetet.
155. Att regelbundet revidera planen.
156. Att lyfta fram biblioteket som en resurs i samhället. Att planerna utvecklar verksamheten. Att de går att omsätta i praktiken och är mätbara. Att de är förankrade hos personal och politiker.
157. Lokal förankring, förståligt för både politiker och medborgare. Förankrat i verksamheten och personalgruppen. Realistiska utifrån förutsättningarna, ekonomiska/verksamhetsmässiga mm. Framåtsyttande.
158. Kommunen saknar biblioteksplan men kommunen ska revidera kulturplanen och där ska även bibliotek ingå i den nya.
159. Utveckling, framtid och att nå målgrupper som vanligtvis inte är så synliga på biblioteket.
160. Att den utgår från övergripande lagar och styrdokument, att den är verklighetsförankrad och rimlig men ändå öppnar för utveckling och att den är mer övergripande än detaljerad. Vidare att den samspelar med övriga kommunala verksamheter, andra samarbeten, länsbibliotek etc.
161. Att den blir kort och koncis med tydliga mål. Att personalen på biblioteken är delaktiga i framtagandet, så att den blir ett styrdokument som är väl förankrat på arbetsplatsen.
162. Att många av folkbiblioteken i små kommuner samtidigt är lokala kulturcentra, så att planerna ofta är både biblioteks- och kulturplan i ett. Viktigt att få planerna fastställda politiskt, både målen och mer konkret handlingsplan. Bara övergripande mål är inte tillräckligt för att få möjlighet till faktiskt genomförande.
163. En helhetssyn på nationell-, regional-, och kommunal nivå! Tex. Utveckla läsförmedlingsplaner i kommunerna. Öka den digitala delaktigheten i länet.
164. I arbetet med att kartlägga hur biblioteken bidrar idag till de kulturpolitiska målen uppstod många frågor kring skolbiblioteksverksamheten. Ett utredningsuppdrag har getts till Helena Kettner Rudberg med uppgift att ge underlag till politiska ställningstaganden om geografisk tillgänglighet, likvärdig tillgång till skolbibliotekens organisatoriska tillhörighet.
165. Dagliga verktyg och rättesnören.
166. Förankring.
167. Det som är svårt är att göra målen mätbara och möjliga att utvärdera. Att vara både konkret och visionär.
168. Att man får med de utvecklingsområden/visioner som vi vill jobba med.
169. Vi måste ta hänsyn till vårt geografiska läge och storlek på kommunen.
170. Den skall vara en spegling av medborgarnas önskemål och behov samt politikernas krav, vara realistisk och väl förankrad. Den bör också vara en spegling av det som pågår i samhället och visa på vilket sätt bibliotekets verksamhet stöttar utvecklingen i kommunen.

Det som är svårt är att göra målen mätbara och möjliga att utvärdera. Att vara både konkret och visionär.

171. Att regelbundet revidera dem i förhållande till nuläget och se till att vår verksamhet överensstämmer med planerna.
172. Vi har arbetat i flera år med biblioteksplanen, med sk dialogmöten vi har varit runt i byar och träffat kommunens medborgare. Sedan har vi sammanställt och skrivit ihop ett förslag som har varit ute på remiss och alldeles nyligen skrivit om. Vi har försökt få så många som möjligt involverad i framtagandet av planen.
173. Att de används i verksamhetsplaneringen och det dagliga arbetet för att nå de uppsatta målen.
174. Bibliotekslagen.
175. Svårigheterna att få politiker som engagerar sig i arbetet med planen.
176. Det viktigast är målet och skapa en tydlighet för biblioteksverksamheten för alla bibliotek inom kommunen.
177. Tydliga mål, aktivitetsplaner, tidplan, uppföljning.
178. Att det blir ett levande dokument som man kan arbeta efter, inte någon byråkratisk hyllvärmare. Den ska vara arbetad fram tillsammans med politiker, medarbetare och fokusgrupper av låntagare. Den kan inte heller vara någon önskelista utan realistisk plan att genomföra, man måste ta hänsyn till resurser och målen, att de går att förena i praktiskt arbete också.
179. Planerna måste vara praktiska arbetsredskap, viktigt att betydelsefulla frågor lyfts fram och profileras utan att planen blir för lång. Långa och ordrika planer har en tendens att inte bli något annat än skrivbordsprodukter.
180. Att det är en angelägenhet som berör flera kommunala nämnders områden, så om möjligt involvera dessa i arbetet. Viktigt att vara realistisk, målen måste vara relevanta och kunna uppnås

- Svårigheter att få politiker som engagerar sig i arbetet med planen.

Stockholms stadsbibliotek, Svealägen P Ranemo

Goda exempel

En av kartläggningen huvudfrågeställningar var hur de planer som finns används rent praktiskt i bibliotekens verksamhet. Följande fråga ställdes till alla folkbibliotek:

Beskriv hur de politiskt antagna planen/planerna påverkar ert arbete eller beskriv vad det är som gör att planen/planerna inte påverkar arbetet. Hur använder ni dem rent praktiskt?

De folkbibliotek som beskriver sin praktiska användning av planerna i positiva ordalag nämner oftast att:

- Planen styr alla delar biblioteksarbetet.
- Planen används för att kunna göra prioriteringar vid budgetarbete.
- Planen styr arbete med handlingsplaner och verksamhetsplaner.
- Planen möjliggör tydlig ansvarsfördelning mellan förvaltningar.

- Planer styr prioritering av olika målgrupper.
- Planen tydliggör olika bibliotekstyper och ansvarsområden inom kommunen.
- Planen tydliggör ansvarsområden mellan de olika förvaltningar som berörs.
- Planens mål är nedbrytningsbara till operativa handlingar.
- Planen stärker legitimiteten för olika personalkompetenser.
- Planen beskriver prioriterade utvecklingsområden.
- Planen nämner de prioriterade målgrupperna och framtida åtgärder.
- Planen tydliggör för beslutande politiker vilka bibliotekets olika roller och ansvarsområden är.

Så här kan det fungera när planerna helt eller delvis används som det är tänkt:

Svaren som gavs på frågan redovisas nedan som personalen på folkbiblioteket formulerat dem.

1. *Planerna styr de prioriteringar av verksamheten och arbetsuppgifterna som vi gör.*
2. *Används vid prioritering och i budgetarbete samt uppföljning.*
3. *Inventering där varje medarbetare beskriver sin arbetssituation utifrån biblioteksplan och kulturplan, stämmer av vad som görs/skall göras och vilket mål biblioteksplanen beskriver.*
4. *Biblioteksplanen är förankrad i kommunens målstymsarbete och de lokala kulturpolitiska målen antagna av kommunens kulturmånds 2010. Vi arbetar efter den i våra team.*
5. *De upptagna visionspunkterna har till viss del uppföljts och vi har arbetat mot dessa.*
6. *Vi använder planen rent praktiskt i våra åtaganden, förbättringsarbeten och kvalitetsarbete. Vi har informerat skolorna om deras del och ansvar i planen. Upprättat avtal med samtliga skolor bl. a. som är en konsekvens av planen och följer upp avtalen.*
7. *Biblioteket påverkas direkt då planen styr avtalen som skrivs med biblioteket.*
8. *I vår kultur- och biblioteksplan finns mål för verksamheterna som vi följer. Målen går in på detaljer som t ex hur många kulturarrangemang som skolbarnen ska få per läsår etc. Läsfrämjandeplan ingår som en del av planen och där står relativt detaljerat hur biblioteket ska arbeta, t ex att träff ska hållas med nyblivna föräldrar i samarbete med BVC m.m. Vi har också med i planen hur utvärderingar ska ske, hur samarbeten*

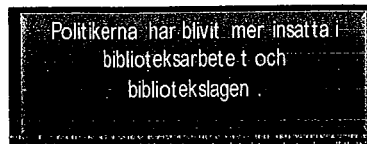
ska se ut, t ex med skola/förskola, Västerbottens museum mm. Tillgänglighetsplanen är ett hjälpmedel för att förbättra den fysiska tillgängligheten av biblioteket för funktionshindrad e. Sorselehyttan ger riktlinjer för kulturarbetet från kommunens ledning.

9. Biblioteksplanen gör att vi samverkar med övriga förvaltningar som bedriver biblioteksverksamhet i kommunen, dvs Skol- och barnomsorgsförvaltningen och Gymnasieförvaltningen. Vi samarbetar kring läsförfrämjande arbete, utbildningar, medier och biblioteksdatasystemet.
10. Det är ett dokument som ger oss stöd om vad vi ska prioritera i vårt jobb och vad vi ska satsa på.
11. Vi hänvisar ofta till planen i diskussioner med politiker och tjänstemän. Delar av planen, ett av de två huvudsakliga målen (om regionalt samarbete) är i stort sett uppfyllt. Det andra viktiga målet: att stärka och utveckla samarbetet mellan skol- och folkbibliotek för att höja och utjämna standarden på skolbiblioteken har ännu inte uppfyllts. I februari 2011 lades ett förslag till Skolbiblioteksplan, utformad av tjänstemän från skol- och biblioteksförvaltningen. Den är dock än ej antagen av Barn- och utbildningsnämnden eller fullmäktige.
12. Biblioteket har arbetat efter den antagna strategin, en ny biblioteksplan är under arbete under 2011.
13. Kulturmännen har utarbetat årliga handlingsplaner för sitt arbete med utgångspunkt i kulturplanen, just nu arbetar man med en revidering av denna plan. Biblioteksplanen är utgångspunkt för det ständigt pågående utvecklingsarbetet och för åskande i budgetarbetet. Troligen kommer en revidering av biblioteksplanen att inledas när revideringen av kulturplanen är avslutad.
14. De politiskt antagna planerna är vad som bestämmer bibliotekens verksamhet och utvecklingsriktning. Från övergripande nivå i exempelvis Vision 2030 och Biblioteksplan till mer konkret i form i kulturmännens årligen antagna verksamhetsplan som sedan konkretiseras i Stockholms stadsbiblioteks egen verksamhetsplan/budget verksamhets och enhetsnivå.
15. Bibliotek/kulturs årliga verksamhetsberättelse utgår ifrån de mål som politikerna satt upp. I enhetens övergripande uppdrag anges exempelvis att barn ska vara en prioriterad målgrupp för bibliotekets verksamhet. Under det här året har politikerna velat att vi ska prioritera barn i åldern 3-7 år, vilket inneburit att dessa tilldelats ökat andel av barnkulturpen gamma, lite större andel av medieanslaget etc.
16. Påverkar genom målstyrning, biblioteken ska i år ha NKI lägst 60 för attraktiva lokaler och nå minst 80% av barn och unga med olika läsförfrämjande åtgärder. Olika aktiviteter är kopplade till målen.
17. Utvärderas i samband med årsberättelsen.
18. Vår plan beskriver bland annat tydligt att vårt bibliotek inte har något ansvar för pedagogisk verksamhet på skolbibliotek/för skolans räkning. Däremot är vårt uppdrag inriktat på läslust. Det innebär att vi kan stödja oss på det då vi inte ställer upp på att vara "ställföreträdande skolbibliotek". Det är skolans uppdrag att utveckla skolbiblioteken, och vi står till tjänst i huvudsak för elevernas fritidsläsning.
19. Biblioteksplanen ligger som grund för verksamheten framför allt vilka målgrupper som ska prioriteras.
20. Strategiska planen är den kommunövergripande planen för hela den kommunala ambitionen och verksamheten. Verksamhetsplanen är nämndens plan. Sektorsprogrammen skär över alla nämndernas verksamheter och ska påverka dem alla. Dessa dokument används för att ange riktning och bilda bas för arbetet framåt för vår verksamhet. Vi använder dem när vi bryter ner dem för att få ingångar till vad politiken förväntar sig att biblioteken och kulturen ska bidra med under mandatperioden. Biblioteksplanen, som inkluderar en medieplan och ska innehålla en läsförfrämjandeplan vid nästa revidering, är manifestationen av ett processarbete inom vård, skola och kultur och därmed vårt närmaste styrdokument. På styrdokumentet baserar vi sedan arbetsplanen, som är enhetens egen planering och som aldrig tas på politisk nivå.
21. Biblioteksplanen: Är grunden för verksamheten och talar om vilka utvecklingsområden vi ska arbeta med. Utgår från kommunens vision. Det planerade samarbetet med skolan har dock varit motstridigt och behöver ses över. Kulturplanen: Är skriven utifrån kommunens översiktsplan och är också en viktig utgångspunkt för biblioteksarbetet. Medieplanen: Är ett viktigt stöd och en utgångspunkt för arbetet med vårt bestånd när det

gäller inköp, gallring, planering av avdelningarna etc. Kommunens översiktplan: Anger de övergripande kommunala målen som styr våra prioriteringar i våra handlingsplaner.

22. Biblioteksplanen är nedbruten till mål- och handlingsplaner som årligen revideras med insatser för nästkommande år. Barnplanens intentioner genomförs i hela kommunen och är organiserat årsvis.
23. I biblioteksplanen finns en tydlig inriktning på barn, unga, äldre, funktionshindrade och personer med annat modersmål. Ett nytt bibliotek öppnades 2010 med profil barn, unga och lärande, alltså med tydlig inriktning på vad vår plan säger. Vi följer noggrant upp övriga planer som handlar om kulturaktiviteter för barn, tillgängliga miljöer och planen för klimat- och hållbarhetsarbetet.
24. Biblioteksplanen har väglett arbetet med biblioteket under tre år. Där har antagits en del strategiska frågor. Biblioteksplanen kommer att revideras, förhoppningsvis under detta år. Verksamhetsplanen styr verksamheten och belyser eventuella stora förändringar eller händelser som kommer att påverka arbetet under nästkommande år. Verksamhetsplanen lyfter också vissa kvantitativa nyckeltal och diskussioner pågår om hur man ska hitta kvalitativa nyckeltal.
25. Vår biblioteksplan är vårt styrdokument och påverkar självklart vårt arbete.
26. Biblioteksplanen är politikernas styrdokument till tjänstemännen. Utifrån den görs handlings- och aktivitetsplaner som i sin tur är underlag för nyckeltal och årsberättelser.
27. Planerna är en viktig del för planeringen av verksamheten. Tillsammans med de politiska målen utgör de basen för bibliotekets verksamhet, är ett stöd för oss när det kommer förslag av olika slag - har vi stöd för detta i planerna och mål kan vi genomföra det. Här finns också stöd för de ekonomiska resursernas fördelning och en hjälp för politiker i samtal med andra politiker eftersom alla är antagna av kommunfullmäktige.
28. Biblioteksplanen tillsammans med andra kommunala styrdokument som kommunplan, nämndplan och enhetsplan. Styr bibliotekets verksamhet. Dessutom finns kvalitetsgarantier som kompletterar dessa planer både på kommunal- och enhetsnivå.
29. Biblioteksplanen är ett viktigt styrdokument för verksamheten och som i bästa fall ökar kunskapen om biblioteket bland nämndpolitikerna.
30. Planerna är en viktig grund för planering av verksamheten. Den som har störst praktisk betydelse är Barn- och ungdomskulturplanerna som är konkreta i förhållande till verksamheten. Biblioteksplanen är ett bra redskap för långsiktig planering/förändring, och samtidigt den plan som inom kort behöver revideras. Medieplanen använder vi ofta i vårt praktiska arbete med medier, gallring, inköp etc., men även som underlag för ändringar i den fysiska miljön.
31. Arbetet med att ta fram en plan har gjort att politikerna har blivit mer insatta i biblioteksarbetet och bibliotekslagen.
32. Planerna fungerar som styrdokument med de övergripande mål som våra politiker slagit fast. Det är viktigt att hela personalen har kunskap om och insikt i att vi arbetar i en politiskt styrd organisation.
33. Biblioteksplanen ligger till grund för årliga handlingsplaner för biblioteksutvecklingen i kommunen. En plan för 2011 - 2014 är just färdigställd och kommer förmodligen att tas i fullmäktige. Kulturgarantin för barn och ungdomar styr en del av bibliotekets arbete med denna grupp, både när det gäller programverksamhet och läsfrämjande insatser.
34. Tillsammans med bokslutet är den det viktigaste styrdokumentet för biblioteket.
35. Biblioteksplan, Kulturstrategi och Kulturgaranti påverkar verksamheten både i långsiktig inriktning av verksamheten och planering halvårsvis. Biblioteksplanen följdes upp i

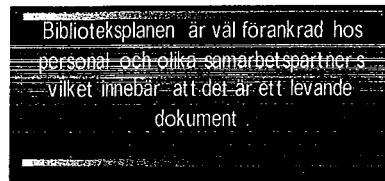

Kultur- och Turismnämnden hösten 2010. Kulturstrategin har implementerats hos all personal via stormöten och tvärgruppsdiskussioner vid ett antal tillfällen vår och höst 2011. Detta arbete avslutas sen vintern 2012. Arbetet med att ta fram Kulturgarantin för barn och unga har skett i nära samarbete mellan tjänstemän och pedagoger över nämndgränserna. En introduktion för all berörd personal inom kultur och skola skedde i augusti 2011 på en s.k. A-dag inom grundskolan.

36. Vi arbetar med de områden som finns omnämnda i planen och arbetar för att genomföra de projekt och samarbeten som finns med.
37. Uppföljningar vid bokslut, verksamhetsberättelser - som planeringsunderlag
38. Vi har försökt bryta ner varje "kapitel" till handlingsplaner etc. Ett exempel är att vi tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram ett förslag på handlingsplan för skolbiblioteksverksamhet (denna är dock inte antagen ännu).
39. Planen ligger till grund för vårt målarbete.
40. Används som styrande dokument i verksamheten.
41. Vi använder biblioteksplanens riktlinjer för verksamheten vid bemanningsplaner och verksamhetsplanering samt resursfördelning. Vi samverkar med våra stora kunder inom barnomsorg och skola och fördelar resurserna utifrån planen. Även samverkansformen finns i planen.
42. Biblioteksplanen har konkreta åtgärdsstrategier som vi betar av en i taget. Viktigt att planen är antagen i kommunfullmäktige och att ansvarsfördelningen för genomförandet är tydligt. Samverkansplanen med skolan var en av åtgärderna. Medieplanen ligger till grund för våra inköp och förhållningssätt, bra stöd när medieanslaget minskas.
43. Biblioteksplanen fungerar som ett styrdokument som i princip ligger till grund för all verksamhet som utgår från biblioteket. Det vi gör ska vara i linje med de fastslagna intentionerna.
44. Vi har utarbetat en verksamhetsplan utifrån biblioteksplanen. Inköp och gallringsrutiner utgår från vår medieplan.
45. Biblioteksplanen samt Kultur- och Fritidsnämndens måldokument är en grund för bibliotekets verksamhetsplanering. De används även som styrdokument i biblioteksverksamheten och som grund för Kultur- och Fritidsnämndens beslut.
46. Arbete med revideringen av biblioteksplanen engagerade alla politiker och förstärkte deras kännedom om bibliotekets verksamhet.
47. Biblioteksplanen är skriven utifrån de aktuella behov och utvecklingsinsatser vi behöver arbeta med under de närmaste åren. Så vårt utvecklingsarbete och biblioteksplanen går hand i hand.
48. Vi har gjort en handlingsplan utifrån biblioteksplanen och på varje personalmöte avsätter vi en liten tid till koll om vad vi har gjort och inte gjort. Medieplanens siffror har vi reviderat men det har inte tagit något nämndbeslut på det. Medieplanen använder vi för att få en översyn över vårt bestånd, vad vi behöver köpa in och vad vi behöver gallra och hur vårt bestånd används. Det finns i bakhuvudet när vi har bokmöten.
49. Planen har använts som styrinstrument av såväl politiker som personal. De flesta av de förslag som finns i del 3 har genomförts.
50. Biblioteksplanen anger en viss riktning för verksamheten vilket är bra att ha med sig i det ständiga utvecklingsarbetet av verksamheten. Den tydliggör också förhållandet mellan kommunens folk- och skolbibliotek på ett bra sätt.
51. Den "Kulturpolitiska strategi" som kommunfullmäktige antog 1998 har bl.a. annat tydliggjort skillnaden mellan kulturpolitik som syftar till att utveckla medborgarnas kulturella kompetens och konstpolitik som syftar till att utveckla och främja professionell konstliv av hög kvalitet.
52. Alla ansvariga för de olika biblioteken gör verksamhetsplan utifrån de olika styrdokumenterna. Vision 2020 är övergripande och sedan följer de olika visionerna och målen efter.

Biblioteksplanen har konkreta åtgärdsstrategier som vi betar av en i taget.

53. Biblioteksplanen används som vägledning inför de handlingsplaner som bibliotekets olika arbetsgrupper gör. Planen pekar på utvecklingsområden och tillsammans med verksamhetens "praktiska" kompetens sammanflätas detta till handlingsplaner. Det är den enkla bilden, men naturligtvis finns det betydligt fler ingångar när vi formulerar handlingsplaner. Genom detta tillvägagångssätt blir planen inte enbart en plan utan ett praktiskt användbart dokument.
54. Styrdokumenten styr naturligtvis vår verksamhet, i övrigt är Biblioteksplanen mer en beskrivning av den verksamhet som bedrivs.
55. I vår egen verksamhetsplanering använder vi den för att ur de långsiktiga målen ta fram delmål som vi i verksamhetsplanen ställer upp. Externt i kontakter med andra kommunala instanser används den för att
56. Vi läser i planen för att stämma av med förändringar i verksamheten. Den ger oss underlag för argumentation.
57. Planen finns i fokus i vårt dagliga arbete. Vissa punkter är dock ännu inte genomförda (exempelvis skyltning, medieplan, RFID), men finns naturligtvis med i vårt budgetarbete.
58. Biblioteksplanen är väl förankrad hos personal och olika samarbetspartners vilket innebär att det är ett levande dokument
59. Arbetet påverkas av att vi numera även arbetar mot nya grupper ex. folkhögskolestuderande.
60. Biblioteksplanen så tillvida att vi utifrån bl a den (och UNESCO:s bambiblioteksmanifest och Bibliotekslagen), antagit egna mål för biblioteksverksamheten: vad vi ska jobba med, hur, vilka grupper vi ska prioritera och vad biblioteket ska vara och erbjuda som mötesplats i samhället. Kommunens utvecklingsplan så tillvida att vi har vissa målsättningar inskrivna där vad gäller antal besökare och antal lån på biblioteket. I Fritids-, kultur- och turismpolitiska programmet finns direkta skrivingar som kommer att påverka vårt arbete, våra fokuseringar och prioriteringar.
61. Vi försöker nå upp till de mål som finns i planen och lägger upp vårt arbete efter dem
62. Folkbiblioteksuppdraget utgår vi ifrån vid all planering av verksamhet och med det som utgångspunkt skriver vi arbetsplaner/handlingsplaner.
63. Vi försöker utifrån resurstilldelningen följa intentionen i Biblioteksplanen.
64. Resultatet i handlingsplaner i verksamheten. Arbetsgrupper har bildats som kontinuerligt arbetar med målen i planerna.
65. Vi hade angivit tre utvecklingsområden i vår biblioteksplan: Mångfald, skolbiblioteksutveckling och digital interaktivitet. I vår verksamhetsplanering har vi bl.a. haft dessa tre punkter för ögonen och hela tiden försökt tänka på hur vi kan realisera planens ambitioner.
66. Biblioteksplanen sträcker sig mellan 2007 - 2010 och är förlängd tom 2011. Vi har uppfyllt mycket av det som står där, dock inte allt. T.ex. har vi inte skaffat dator för förstoringsprogram för läshandikappade, men vi har försett talböckerna med talsyntes. En medieplan blev aldrig helt färdigställd, men underlaget arbetade all personal på folkbiblioteket fram tillsammans. Vi blev mycket medvetna om hur våra mediasamlingar används. Med de kunskaper vi fick har vi sedan gallrat otroligt mycket. Elever i årskurs 4 och årskurs 8 fick undervisning enl. biblioteksplanen de första två åren, detta har sedan fungerat litet olika på de fyra folkbiblioteken i kommunen.
67. Påverkar prioriteringar och vad vi ska göra. Ex. reglerar samverkan/arbete barn ungdom. Utvärderas.
68. Framtagandet av planen innebär en analys av arbetet med definition av olika målgrupper och deras behov samt formulering av syftet med verksamheten och kopplingen till bibliotekslagen. Detta var i sig bra och gav upphov till många diskussioner. Som färdigt dokument har det inte påverkat arbetet särskilt mycket. Meningen med en biblioteksplan var ju att få en samordning av biblioteksresurserna i kommunen. I kommunen fanns redan denna samordning eftersom samtliga bibliotek, utom ett skolbibliotek på en privat

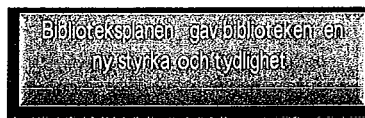
- skola, organisatoriskt låg under kultur- och fritidsnämnden (numera kultur- och fritidsutskott under utbildningsnämnden) varför ingen större effekt uppnåddes på detta område.
69. Den här planen som är den första är en produkt av i huvudsak mig framtagen i samarbete med rektorer från förskola, grundskola gymnasieskola som sedan antogs politiskt. Den innehåller en nulägesanalys, pågående och framtida utvecklingsarbete samt en handlingsplan för året, som vi nu till stora delar genomfört. under 2010 arbetade vi med en omorganisation i kommunen så då arbetades den inte om. Det jag saknar mest är delaktighet/kunskap/kompetens/intresse hos politiker. Vår verksamhet fungerar så bra att den inte hamnar högt upp på agendan. Nu har man i kommunledningen ett nytt visionsarbete ska ske i kommunen 2011 där biblioteksplan och kulturplan ska ingå på något sätt.
70. Vi använder biblioteksplanen i vårt arbete med utveckling av biblioteket och som ett av många underlag när vi nu arbetar med att ta fram en ny. Handlingsplanen för utveckling och tillväxt finns med i arbete med ledarforum och vi arbetar kontinuerligt med frågor om utveckling och tillväxt. Kulturhandlingsplanen används i kulturarbetet och i arbetet med skapande skola.
71. Vi arbetar i hög grad utifrån biblioteksplanens mål, handlingsplaner. Vår biblioteksplan är omfattande där utvecklingsområden är framlyfta och där en tidplan anger aktiviteter och beslut för att målen skall uppfyllas.
72. Biblioteksplanen är ett av våra styrdokument som används i det strategiska arbetet.
73. Den av fullmäktige politiskt antagna biblioteksplanen används som grund i daglig verksamhet och säkrar från verksamhetshåll omfattningen av verksamheten. Den ger tyngd åt biblioteksansvariga politiker när kommunala resurser ska fördelas. Utifrån den kan man sedan göra årsvisa verksamhetsplaner.
74. De definierar de övergripande målen för vårt arbete.
75. Upprättar handlingsplaner.
76. Till vissa delar har biblioteksplanen påverkat vårt arbete med t.ex. utlåningsstationer och skolbibliotek integreras och datoriseras, arbetet har påbörjats. En barn- och ungdomsbibliotek anställdes 2008. OBS! Kommun arbetar för närvarande med en ny Biblioteks och Kulturplan för 2011-2014 men är ej antagen i någon nämnd eller i Kommunfullmäktige i skrivandets stund.
77. De målformuleringar som berör bibliotekets verksamheter bakas in i bibliotekets egna styrdokument och verksamhetsplan.
78. Enligt biblioteksplanen ska biblioteken i kommunen vara en strategisk resurs för att höja medborgarnas utbildningsnivå och e-kompetens. Det har vi tagit fasta på när vi utarbetat handlingsplaner. Prioriterat mål för biblioteket är att arbeta för att minska den digitala klyftan, det gör vi genom att erbjuda kurser för nybörjare på internet, individuell handledning och föreläsningar om sociala medier och nyfiken på nätet. Det präglar vårt arbete i hög grad. Målet att höja medborgarnas utbildningsnivå har resulterat i att vi köper in mer kurslitteratur på efterfrågan, lånar ut bärbara pc på biblioteket, erbjuder studieplatser och trådlöst nätverk på alla biblioteken i kommunen och ordnar visningar för komvux- och sfi-elever om bibliotekets resurser och tjänster på nätet.
79. I planerna beskrivs dels vilka mål vi ska jobba mot, dels hur vi ska göra för att nå dit. Det innebär att planerna är förankrade i verksamheten och i personalgruppen och det är utifrån dem vi arbetar. Vi har stora möjligheter att påverka både mål och planer. Vi använder dem som underlag för arbetsplaner dels inom biblioteket i stort, dels för varje enhet.
80. De ligger som en grund för våra verksamhetsplaner och policydokument.
81. Ligger till grund för de mål vi sätter upp varje år.
82. Vi följer upp hur vår verksamhet överensstämmer med innehållet i Biblioteksplanen och har för avsikt att revidera den. Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan använder vi dessutom som ett verktyg i våra medarbetarsamtal.

Vår verksamhet fungerar så bra att den inte hamnar högt upp på agendan.

83. Utifrån Fullmäktiges mål arbetas förvaltningens styrkort fram. Vi genomför enkäter i våra verksamheter för att se om vi uppfyller de mål vi satt upp i styrkortet. I Servicedeklarationen anges vilken service våra kommuninvånare kan förvänta sig att få på biblioteket.
84. Biblioteksplanen har haft betydelse som strategiskt utvecklingsdokument. Arbetet med att ta fram planen konkretiserade de områden som var viktiga att fokusera på de närmaste åren, både för bibliotekspersonalen och politikerna. Nämndplanen ska vara grund för bibliotekets verksamhetsplan och teamkontrakt.
85. Vi gör planering för året utifrån vår biblioteksplan, de övriga planerna har påverkat oss när vi gjorde biblioteksplanen.
86. Planen beskriver det arbete vi gör, planer vi har, ekonomisk plan och utvecklingsplaner inom kultur och bibliotek.
87. Det är ett stöd i vårt dagliga arbete när vi planerar hur terminen ska se ut.
88. Just nu väntar vi på de nya målen från vår nämnd. I nu gällande mål står det att "biblioteket skall vara en mötesplats för kultur, bildning, information och upplevelser." Och det arbetar vi efter.
89. Eftersom vi själva har arbetat fram den jobbar vi naturligtvis efter den. Det svåra är att få fram nya medel till de nyheter vi vill åstadkomma.
90. Biblioteksplanen är ett viktigt instrument för oss att i samarbete med politiker och tjänstemän titta på hur vi skall kunna uppnå målen i texten kopplat till vår ekonomiska ram.
91. Styrdokument för biblioteksverksamheten i hela kommunen. Bra stöd i ansvarsfördelningen mellan olika nämnder och förvaltningar.
92. Biblioteksplanen är ett bra verktyg därför att den ger en god bild av hur biblioteksstrukturen ser ut i kommunen och genom att den anger tydliga strategier för fokusområden i framtiden. Detta är till stor nytta för mig som ny chef, bidrar till kontinuitet och att veta att detta är politiskt förankrat. Utifrån biblioteksplanen görs årligen verksamhetsplaner. Dessa verksamhetsplaner kostnadsberäknas och antas i berörda nämnder.
93. Biblioteksplanen är skriven tillsammans med BUF och antagen av respektive nämnd innan beslut i KS och KF. Vi samarbetar utifrån planen ffa genom de integrerade biblioteken men även med SBC bla genom Kultumyckeln. Det kulturpolitiska programmet påverkar främst allmänkulturen och barnkulturhuset i mindre grad biblioteken.
94. Kommer att göras en handlingsplan med utgångspunkt från kommunens biblioteksplan och Bibliotekslagen.
95. Vi arbetar efter planen.
96. Biblioteken arbetar utifrån de mål som finns i planen när det gäller arrangemang, samverkan, utbud och bemötande.
97. Vi försöker inkorporera dem i vår verksamhet, men i första hand använder vi medieplanen och säkerhetspolicyn som verktyg i vårt dagliga arbete.
98. Vi använder planen och genomför (eller har genomfört) det som står i planen.
99. Vi bryter ner biblioteksplanen till handlingsplaner, f.n. arbetar vi med Bibliotek 2012, som är ett utvecklingsprojekt kopplat till bl. a. biblioteksplanen, men också till andra måldokument i staden.
100. Som ett mål- och styrdokument. Den är bra som ett verktyg för att belysa hela kommunens samlade biblioteksverksamhet.
101. Biblioteksplanen påverkar arbetet genom att överföras och brytas ner till arbetsplaner
102. Biblioteksplanen påverkar vardagen så tillvida att ett antal förbättringsområden är antagna i planen vilka vi jobbar vidare med.

103. Biblioteksplanen har använts i många sammanhang när vi sökt medel utanför kulturmånden för aktiviteter som berör integration, mångfald och barn och unga. Till exempel har biblioteksplanen varit mycket viktig när vi fått bidrag från Kulturrådet och kommunstyrelsen
104. De ligger hela tiden med i bakgrunden när vi gör årliga handlingsplaner osv. Det är också ett stöd i långsiktig planering.
105. Vår verksamhet bedrivs i enlighet med det som skrivs i planen. Vi planerar vårt dagliga arbete utifrån det som står i uppdraget.
106. Biblioteksplanen gav biblioteken en ny styrka och tydlighet. Redan arbetet i den politiska styrgruppen innebar en förankring av biblioteken i alla partier och i kommunens högsta politiska ledning. Biblioteken fick en tydligare och mer framskjuten roll i kommunen. En medvetenhet om behoven av modernisering av biblioteken och av en ny tids biblioteksuppdrag växte fram hos både politisk ledning och tjänstemannaledning i kommunen. En viktig ansvarsuppdelning fastlades i biblioteksplanen, att ansvaret för skolbiblioteken åvilar utbildningsnämnden och utbildningsförvaltningen, att skolbiblioteksverksamheten är en del av skolans pedagogiska arbete. Ett nära samarbete sker mellan skola och bibliotek men ansvaret är tydligt och fastställt. I bibliotekets utvecklingsarbete har vi haft stor nytta av den strategiska inriktning som fastställdes och tydliggjordes i biblioteksplanen.
107. Folkbiblioteksverksamheten i gör varje år en gemensam omvärldsanalys. De fem ansvariga nämnderna gör sedan egna, lokalt anpassade, strategier och aktiviteter som följs upp i tertiärrapporterna och bokslut. Regionrådet för regionen fastställer varje år en gemensam verksamhetsplan för samtliga folkbibliotek i de sex kommuner som bildar regionen. Biblioteksarbetsgruppen arbetar sedan med att uppfylla målen.
108. Verksamhetsidé för stadsbiblioteket är ett riktmärke när lokal verksamhetsplaner och aktivitetsplaner tas fram. Biblioteksplanen antogs strax innan stora nedskärningar gjordes i biblioteksverksamheten. En ny plan ska arbetas fram i början på 2012.
109. Vi arbetar fram våra årliga verksamhetsplaner med utgångspunkt i biblioteksplanen. Biblioteksverksamheten utvärderas årligen i en kvalitetsredovisning som utgår från biblioteksplanen. När vi nu är i färd med att bygga ett nytt bibliotek i ett blivande kommunhus är biblioteksplanen ett viktigt dokument i utformningen av lokaler och arbetssätt. Vår biblioteksplan är ett levande dokument.
110. Biblioteksplanen var en bra kartläggning och en beskrivning av hur biblioteksverksamheten såg ut i kommunen. Till biblioteksplanen hörde olika aktivitetsplaner med lite mer konkreta åtgärder som vi har arbetat efter t ex digitalisering av de äldre samlingarna. Vi har legat under Leanlink vilket har inneburit att vi har haft en upphandling av närbiblioteket och en direktupphandling av huvudbiblioteket/bokbussen. Vårt uppdrag har reglerats i avtal och en uppdragsbeskrivning för respektive verksamhet. Från och med 1 april i år är vi organiserade under Kultur- och fritid och ett nytt uppdrag kommer att formuleras i samband med revideringen av biblioteksplanen.
111. Den kultur- och fritidspolitiska inriktningen som styr verksamheten under perioden 2008-2011. Den har utgjort grunden för bibliotekets verksamhetsplaner och aktiviteter 2008-2011.
112. Planerna finns alltid med som underlag för planering och fördelning av resurser
113. Kommunen har en beställar-/utförarorganisation. Målen i planen är utgångspunkten för de årliga avtalen. Samma sak gäller den kulturpolitiska planen.
114. Biblioteksplanen är vårt främsta styrdokument efter Bibliotekslagen. Den utgör grunden för hur vi planerar och bedriver biblioteksverksamhet inom kommunen och beskriver arbetsområden, fokusområden och strategier för detta arbete. I det övergripande styrdokumentet "Målområden, övergripande mål och målfyllelse" beskrivs olika målområden som vi har att förhålla oss till och medverka så att målfyllelse nås. Biblioteksplanen revideras under detta verksamhetsår men är ännu inte antagen.
115. Vi försöker att ha planerna som verktyg/hjälpmiddel i vårt dagliga arbete.

116. Vi använder biblioteksplanen som ett styrdokument för hur vi arbetar i biblioteksverksamheten. Biblioteksplanen är t ex ett återkommande dokument vid personalmöten när vi diskuterar frågor som rör verksamheten. Det är ett viktigt dokument för både oss själva men kanske allra viktigast för att informera och lyfta biblioteksverksamheten inför allmänheten, politiker osv. Det är viktigt att biblioteksplanen blir ett levande dokument som utvärderas och revideras. I nuläget håller vi på att revidera den nuvarande biblioteksplanen. En revidering som tyvärr dragit ut på tiden p.g.a. i stort sett helt ny personal på samtliga tjänster.
117. Vi diskuterar dem i verksamheten och följer upp med aktiviteter.
118. Vi gör verksamhetsplan med utgångspunkt i biblioteksplanen. Inköpsplanen styr inköp av medier till biblioteket. Vision för barnverksamheten styr arbetet på barnavdelningen
119. "Ungdomen är vår framtid och därför finns stort fokus på aktiviteter som stödjer och aktiverar ungdomar under fritiden. Fritidsgårdar, kulturskola, fritidsanläggningar, bibliotek, museet med pedagogisk undervisning och annan till ungdomar riktad verksamhet är viktiga inslag för att ge dem de bästa levnadsförutsättningarna. "Bibliotek och museer har tillsammans med studieförbunden en viktig roll som samordnare av folkbildningsverksamheten. De ska därför utvecklas till moderna informationscentra och mötesplatser." "Bibliotekens tidigare roll som kunskapsdeponi utvecklas mer till att bli upplevelsecentra och där en mängd nya tekniker för kunskapsförmedling och upplevelser kommer att bli vanliga." Ovan är citat ur vår Kultur- och fritidspolitiska program. Det är beskrivning på det vi gör idag eller försöker göra.
120. Planen är framtagen i samråd med personal, samarbetsorganisationer, såväl utom som inom den kommunala organisationen, och andra relevanta aktörer och har således stark förankring bland alla medarbetare och samverkanspartner. Den är det enda egentligen politiskt förankrade styrdokumentet vi har och aktualiseras med jämna mellanrum i utvecklings- och lönesamtal.
121. Vår plan är egentligen en ganska detaljerad verksamhetsplan som precis visar vilken service de olika skolfomerna kan få, och vems ansvar är att delplanen förverkligas.
122. Biblioteksplanen, biblioteksplanen och Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan ligger till grund för de aktiviteter som vi planerar. Det görs på arbetsmöten där hela personalgruppen medverkar. Planen följs upp under året och utvärderas vid arbetsårets slut.
123. Vår biblioteksplan antogs 2007 av Kommunfullmäktige. Den skall revideras en gång varje mandatperiod. Den är ett styrdokument för vår verksamhet. Vi håller den levande med återkommande diskussioner utifrån Biblioteksplanens mål.
124. Biblioteksplanen innehåller konkreta utvecklingsmål inom biblioteksverksamheten som vi strävar efter att rent praktiskt uppfylla.
125. Tillhörande biblioteksplanen finns en utvecklingsplan som sträcker sig över de år biblioteksplanen gäller. Där finns det upptaget vad som behövs i utvecklingsarbetet de kommande åren, investeringar osv. Inför varje år går vi igenom om reviderar ifall något inte längre är aktuellt. Vi gör varje år en Handlingsplan inom folkbiblioteksverksamheten där vi delar upp verksamheten i LÄSA LÄRA och UPPLEVA. I varje kategori har vi sedan ca 7 mål som vi jobbar kring och följer upp.
126. Biblioteksplanen har tillkommit genom arbete i grupper med hela personalen engagerad. Nyligen gjordes en deluppföljning (i halvtid) och även i den processen har alla deltagit, vilket ökat medvetenheten. Samtidigt är det svårt att hålla den levande i tider av kraftiga besparingar och vakanser (som vi hade 2008-10)
127. Styr vår verksamhet under verksamhetsåret. Målen i planen följs upp i varje delårsbokslut.
128. Har utformat verksamheten, t.ex. när vi skriver medieplan.
129. Nämnden sätter inriktningsmål och prioriteringar med utgångspunkt från planen.
130. Kulturplanen används hela tiden som det styrdokument som styr Biblioteksverksamheten, verksamhetsplan, medieinköp, programverksamhet, utvecklingssamtal mm

131. Jag är nyanställd men kommer använda planerna som styrdokument för verksamheten.
132. Vi har ett uppdrag att följa, alla vet vad som har beslutats. Den är lätt enkel och tydlig och används i vårt dagliga arbete. Vi har även ett måldokument som personalen arbetat fram utifrån de övergripande mål som fastställts av Kultur och fritidsnämnden.
133. Vi har arbetat med konkreta uppgifter som anges i planen. Den är ett underlag för biblioteksplanen som ska beslutas i nämnden våren 2011.
134. Det kultur- och fritidspolitiska programmet styr vår verksamhetsplanering genom att vi tar fram handlingsplaner och aktivitetsplaner utifrån antagna mål.
135. I biblioteksplanen finns tre prioriterade grupper som har bl.a. haft effekt när vi planerat ett nytt bibliotek. Vi har gett större utrymme bl.a. rent lokalmässigt för dessa grupper: barn och ungdom, funktionshindrad e och studerande på alla nivåer.
136. Barn- och ungdomskulturplanen är antagen 2011 och det har inte tidigare funnits någon liknande plan i kommunen. För bibliotekets del omfattar den verksamheter som vi bedrivit och tjänster som vi tillhandahållit sedan många år tillbaka. Biblioteksplanen är sedan 2006 och påverkar inte vårt arbete i någon större omfattning. Mycket har ändrats sedan planen skrevs och vi skulle behöva en ny, anpassad till nuvarande förhållanden. I planen finns utvecklingsmål som på grund av de ekonomiska omständigheterna inte har kunnat förverkligas.
137. Används framför allt när det gäller ansvarsdragning mellan folk- och skolbibliotek, vem som ansvarar för vad och vad respektive part ska göra. Verksamhetsplanen styr verksamheten - bibliotekets aktiviteter läggs in under KFs mål, nämndens strategier och förvaltningens åtaganden.
138. Biblioteksplanen utgör till stor del grund för årliga mål och handlingsplaner.
139. Vi följer planen för det mesta. Det finns saker som behöver utvecklas som tex tjänsten Boken kommer och uppsökande biblioteksverksamhet.
140. Biblioteksplanen är tänkt att användas tillsammans med Verksamhetsplanen som mer i detalj beskriver bibliotekets mål och verksamhet.
141. Planen beskriver till stor del hur vi arbetar. Vilka vi samverkar med, hur vi prioriterar.
142. Planen är ett bra styrdokument för att kunna uppnå verksamhetsmål.
143. Vi är medvetna om den och allt vårt arbete grundar sig i den och vår framtidsplan. Just nu väntar vi på att få en ny chef och tanken är att denna ska ta tag i biblioteksplanen, revidera den och se till att vi arbetar efter den.
144. Vi följer de antagna målen.
145. Planen styr bibliotekets uppdrag = överenskommelse som görs mellan beställare och utförare årligen.
146. De politiskt antagna planerna innehåller mål för vår verksamhet som vi har att jobba efter, så de påverkar vårt arbete i allra högsta grad. Vi använder planerna när vi gör vår egen planering både kortsiktigt och långsiktigt.
147. I planen beskrivs vad som gäller för biblioteksverksamheten i kommunen.
148. Arbetar med en handlingsplan för verksamheten utifrån biblioteksplanen.
149. Fungerar som styrdokument rent praktiskt vad gäller samarbeten skola, inköp av media, skolbibliotekstjänst, m.m.
150. Biblioteket har under målet Utbildning och kunskap fått i uppdrag (åtagande) att ta fram metoder som mäter folkbibliotekens betydelse för barns språkutveckling.
151. Utgångspunkt för verksamhetsplanen.
152. Det är ett styrdokument som vi arbetar utifrån. Planen skall ange inriktningen för biblioteksverksamheten och beskriva de mål vi ska uppnå.

153. Biblioteksplanen består främst av ett balanserat styrkort som är lätt att följa upp för både personal och politiker. Planen används i budgetarbetet, som stöd för att göra ytterligare planer som ska fogas till biblioteksplanen samt i utvecklingssyfte t.ex. till kompetensutveckling och studiebesök.
154. Planen är till stor del baserad på tjänstemannaförslag vilket gör att den är praktiskt tillämpningsbar i verksamheten.
155. Planerna styr vårt arbete och är grunden till med vad och hur vi arbetar - de är levande måldokument, som våra verksamhetsplaner baseras på liksom vår uppföljning.
156. Planen är grunden för samarbetet mellan de olika biblioteken i kommunen och deras resp. styrande organ.
157. Biblioteksplanen tillkom i samarbete med bibliotekspersonalen och därför finns en medvetenhet om dess innehåll, vilka prioriterade grupper den tar upp osv. Tämmligen nyrekryterad skolbibliotekarie hade tagit del av planen inför sitt tillträde och var därför medveten om inriktningen på skolbiblioteksverksamheten. Från fackligt håll stödde vi oss på dess innehåll då denna nyrekrytering först inte skulle få ske. F.ö. sker ingen regelrätt eller regelbunden avstämning mot planen. Revidering av planen gjord. Beslut i kommunalfullmäktige sker inom kort.
158. Med utgång från planerna arbetar vi med att sätta upp mål varje år, målen vill vi gärna ha nerplockade på en sådan nivå att alla känner att de i sitt arbete bidrar till målen genom sitt dagliga arbete. Målarbete pågår med hela bibliotekets personal i samband med APT.
159. Vi har planerna som grund för vår verksamhet och vid de prioriteringar vi gör. Varje år utvärderas verksamheten med hänsyn till vår biblioteksplan och den läsfrämjandeplanen som gäller barn- och ungdomsverksamheten.
160. Biblioteksplanerna är ett politiskt styrdokument som innehåller övergripande strategier för biblioteksverksamheten för åren 2011-2014. Vi har dem som utgångspunkt för vår verksamhet, t ex i budgetarbetet och vad vi ska prioritera det närmaste året. Eftersom kommunen använder Balanced Scorecard som styr- och ledningssystem så har vi integrerat strategierna i Kultur och fritidsnämndens styrkort. När kultur och fritidsnämnden tog planen 2010 så gav man bibliotekschefen några utredningsuppdrag som ska vara klara till år 2014. Servicedeklarationen för biblioteksverksamheten i kommunen beskriver vad biblioteken erbjuder och vad biblioteken garanterar. Det styr vår verksamhet och utvärderas vartannat år. Vi kan utifrån utvärderingen se vad vi behöver förändra och/eller förbättra. Om behov föreligger revideras det. Kulturpolitiska mål för kommunen beskriver också målen för biblioteken. De utgör ett grunddokument för verksamheten.

Stockholms stadsbibliotek, Sveavägen foto P Ranemo

Länsbiblioteken och planerna

I det samarbete kring bibliotekens planer som inletts med länsbibliotekens - och Kungliga bibliotekets personal beslöts att länsbiblioteken skulle få tillgång till det arbetsmaterial som samlats in från folkbiblioteken i kartläggningen av bibliotekens planer under hösten/vintern 2011.

Länsbibliotekens personal åtog sig att göra en kortare sammanfattning av arbetet med bibliotekens planer inom respektive län/region. Samtidigt besvarade också länsbiblioteken en anpassad variant av den enkät som skickades till folkbiblioteken.

Nedan återges dels de kommentarer som länsbiblioteken bidragit med efter att de tittat igenom folkbibliotekens svar och samtidigt har detta material kompletterats av KB:s personal utifrån det underlag som framkommit av länsbibliotek senkäten och de skrivningar som länsbibliotekspersonalen där gjort om länsbibliotekens planer för verksamheten på regional nivå.

Länsbibliotek Sydost <http://www.lansbiblioteksydost.org> är den gemensamma regionala bibliotekssamarbetet för Kronobergs län och för Blekinge län, med Landstinget Kronoberg och Region Blekinge som huvudmän. Region Blekinge är administrativ huvudman. Vi har en gemensam strategiverksamhetsplan för länsbibliotekerna samt ingår i två regionala kulturplaner för Blekinge respektive Kronoberg (Södra Småland).

Länsbiblioteket arbetar genom olika nätverk och kontaktinsatser mot folkbibliotek, skolbibliotek med flera, studieförbund och organisationer. Samråd och samverkan inom regionernas kulturteam (där länsbiblioteket ingår) samt med den politiska nivån/länsbibliotekets styrgrupp.

I Blekinge och Kronoberg finns det biblioteksplaner i alla kommuner utom en. Kulturplaner finns i ungefär hälften. Endast några har andra politiskt antagna planer. Biblioteksplanerna är gjorda 2005-2009,

några gällde till 2011, andra gäller till 2012 eller 2013, ett par tills vidare. Några kommuner har därför behov att revidera sin plan. Biblioteksplanerna verkar användas till stor del på biblioteken och påverkar arbetet på många håll men de är ingen garanti mot neddragningar.

Förutom de antagna planerna finns olika planer som inte är politiskt antagna, till exempel planer för media, barn- och ungdom, talböcker och läsfrämjande. Dessa planer har också stor betydelse för verksamheten.

Barn och unga nämns som prioriterade grupper i samtliga biblioteksplaner. Personer med funktionsnedsättning, utländsk härkomst eller äldre nämns i en stor del av planerna. Att inte personer med funktionsnedsättning eller utländsk härkomst nämns i alla planer är anmärkningsvärt med tanke på att bibliotekslagen säger att dessa ska ägnas särskilt uppmärksamhet.

Biblioteken har väletablerade samarbeten med bibliotek inom egna kommunen och länet. Frågan har tolkats på olika sätt då vissa regionala samarbeten har förbisetts av några svarande folkbibliotek. Regionala samarbeten är till exempel gemensam transport- och fjärrlåneorganisation, gemensamma servrar för Book-it, gemensamma medieupphandlingar och olika projekt. Alla har också etablerade samarbeten med andra organisationer.

Delaktighet, förankring, realistiska mål och uppföljning är viktiga faktorer som nämns för framgångsrikt arbete med biblioteksplaner och som borde genomsyra all verksamhet.

Inför tillägget i bibliotekslagen aktualiserade Länsbibliotek Sydost frågan i olika sammanhang och det finns en sida på webben, <http://80.78.212.10/lansbib/z-ny/bibplan.asp>, där biblioteksplanerna samlas. Resultatet av enkäten kommer att diskuteras på ett chefsmöte under våren 2012 och Länsbibliotek Sydost kommer att fortsätta

följa upp och stödja biblioteken i deras arbete med biblioteksplaner .

Länsbibliotek Dalarna
<http://lansbibliotekdalarna.se/> Länsbibliotek Dalarna har tre planer som styr verksamheten.

- Landstinget Dalarna Verksamhetsplan 2009-2012 .
- Landstinget och kulturen Vision och mål 2005-2010 med tillägg som förlänger till
- Kulturplanen 2013-2015

Här formuleras vårt regionala uppdrag som ligger till grund för länsbibliotekets verksamhetsplan , mål och handlingsplaner , så de används . Det är viktigt att betona medborgarperspektivet , att anknyta till Barnkonventionen och att integrera läsplaner . Tre folkbibliotek saknar politiskt antagna biblioteksplaner .

Vi tror att kommunernas biblioteksplaner i nästa version kommer att vara mer användbara , då de förhoppningsvis kommer att tydligt visa bibliotekets roll för olika grupper av medborgare , olika kategorier och verksamheter och man sedan prioriterar och kan upprätta samverkan med grupperna . Man bör förtydliga vem som ansvarar för olika uppdrag i kommunen . Man kommer förhoppningsvis också att anknyta till den regionala kulturplanen i sina biblioteks/ kulturplaner eftersom kommunbiblioteket tydligt i Dalarnas små kommuner är en stor kulturinstitution och en arena för alla konstformer . Alla folkbiblioteken har etablerat samarbete med andra funktioner och organisationer inom och utanför kommunen .

Gotlands Länsbibliotek

<http://gotlandslansbibliotek.blogspot.se/>

Gotlands Länsbibliotek har följande planer:

- Biblioteksplan som ska revideras (gällde till 2010)
- Kulturplan som gäller till 2013
- Talboksplan
- Medieplan som gäller till 2012
- Talboksplan
- Talboksplan Lättläst
- Läsfrämjandeplan tas snart

- Bibliotekstrappa BUF, KFF och GVF. tas snart .

Målen i planerna behöver uppdateras eftersom alla inte kan finansieras . Gotlands länsbibliotek ska på försök , under 2012 , organisatoriskt lyda under stads- och högskolebiblioteket , Almedalsbiblioteket .

Länsbibliotek Gävleborg Uppsala
<http://lansbibliotekgavleborgupsala.se/>

Uppsala län har ännu ingen regional kulturplan . Den antas under våren 2012 , och kommer att påverka den regionala biblioteksverksamheten . Några folkbibliotek i länet saknar uppdaterade biblioteksplaner . Den regionala biblioteksplanen kommer att revideras efter att den regionala kulturplanen har antagits . 2005 antog landstingsfullmäktige kulturstrategier för landstinget .

När biblioteksplanen kom till hade vi täta kontakter med biblioteksförädrare i hela länet . Planen identifierar strategiska samverkansområden för biblioteken . De prioriteringarna påverkar länsbibliotekets arbetssätt . Landstingets kulturstrategier är ett viktigt styrdokument som beskriver strategier för att förverkliga de tre målen . Där anges också viktiga punkter för det konsultativa arbetet . Används som kompassriktning .

Utifrån strategierna formulerar kulturnämnden ett årligt uppdrag till förvaltningen . Detta omsätts sedan i enheternas verksamhetsplaner (av vilka länsbiblioteket är en) . Den används för planering samt uppföljning 2 ggr årligen . Förutom detta har länsbiblioteket en kommunikationsplan som styr extern och intern kommunikation .

Regionbibliotek Halland

<http://www.regionhalland.se/sv/utveckling-och-tillvaxt/omrade/kultur-i-halland/regionbibliotek-halland/>

Regionbiblioteket har en Biblioteksstrategi som gäller till 2020 och en Utvecklingsplan som gjordes 2011 . Planerna styr på två sätt:

1. Vid planläggningen av varje nästkommande års verksamhetsutveckling/ verksamhetsplan läser vi av mot gällande mål , strategier och planer .

2. Vid verksamhetsredovisning görs sammanledes.

Regionbiblioteket ser till att få en linje från Region Hallands mål, via Kulturplanen (där biblioteksplan ingår som en del) och även använda det äldre, men fortfarande gällande strategin. Synkning måste finnas mot nationell nivå. Viktigt är att se till att målen både är konkreta men ger tillräckligt stor möjlighet att anpassa när omvärlden förändras. Det vill säga möjlighet till revidering. Möjlighet till mätbara mål. Delaktighet - för den regionala planen att kommunerna känner sig som medskapare och har stort inflytande. Övergripande kulturplan med särskild del för bibliotek - ger möjlighet att utveckla tillsammans med andra kulturinstitutioner.

Kommunala biblioteksplaner finns i Laholm, Hylte och Kungsbacka. En plan som just nu processas är på gång i Halmstad. Varberg och Falkenberg kommer förmodligen att få direktiv att ta fram en biblioteksplan inom kort.

Flera bibliotekchefer lyfter vikten av en biblioteksplan i den nya kommunala agendan där man ofta slopar planer och i stället arbetar med visionsdokument med ett par fokusområden. Bibliotek ingår aldrig som ett fokusområde utan kommer in som stödfunktion till andra områden - något som naturligtvis uppfattas som positivt på många sätt. En lagstadgad biblioteksplan ger dock i det ljuset en möjlighet att ta ett samlat grepp om biblioteksverksamheten och genomlysas den som en helhet, inte enbart som en del i något annat.

Järntlands Läns Bibliotek
<http://www.bibliotekmitt.se/>

I Jämtlands län finns det en regional kulturplan för 2012-2014. Utifrån den har alla kommunbibliotek gemensamt utarbetat en verksamhetsplan som beskriver hur biblioteken ska arbeta tillsammans med biblioteksutveckling. Verksamhetsplanen kommer att följas upp på chefsmöten. Tanken är att den regionala verksamhetsplanen ska återspeglas i olika kommunala planer som biblioteken arbetar efter. Tre folkbibliotek saknar politiskt antagna biblioteksplaner.

Det finns en hel del planer som biblioteken i länet arbetar efter, bl.a. medie- och läsfrämjandeplaner. Dessa är dock inte politiskt antagna men används i det dagliga arbetet.

Planerna, biblioteks-, medie- och läsfrämjandeplaner skapar möjligheter att utforma konkreta verksamhetsplaner. Sätta SMARTa mål och göra kontinuerliga uppföljningar samt kvalitetsredovisningar.

Länsbibliotek Jönköping
<http://www.flan.bib.se/>

Den regionala biblioteksplanen är tänkt att fungera i mycket nära dialog med den årliga verksamhetsplanen, handlingsplaner och arbetsplaner. Skälet till att planen inte revideras förrän under 2012 är avvaktan och framtagande av en regional kulturplan. Denna plan antogs senhösten 2011. Under perioden har även fler kommuner antagit biblioteksplaner. Fyra folkbibliotek saknar nu politiskt antagna biblioteksplaner.

Tanken är att de olika planerna på skilda nivåer och skilda områden skall fungera som kommunicerande kärl. Planen/planerna används i dialog med skilda företrädare på skilda nivåer inom skilda områden samt i planerings-, verksamhets- och uppföljningsarbete.

Den reviderade regionala biblioteksplanen kommer troligen att få större betydelse än den tidigare. Skälet är att samtliga kommuner har eller kommer att anta planer under det närmaste året och det finns en ökad medvetenhet om deras värde. Inte minst hänger detta samman med utvecklingen på den nationella nivån och uppdraget som KB fått tillsammans med länsbiblioteken.

Den regionala biblioteksplanen är inte specificerad på målgrupper eller aktiviteter. Detta formuleras i de planer som följer. Arbete pågår att formulera mål som är mät- och uppföljningsbara.

Några utgångspunkter i arbetet med planer både på regional- och lokal nivå är att olika planer skall fungera som kommunicerande kärl. Den röda tråden skall gå att följa fram till det gemensamma målet; En

tillgänglig och jämlik biblioteksservice av hög kvalitet för samtliga invånare i landet.

Planerna bör inte vara alltför omfattande eller detaljerade, de skall enkelt kunna brytas ner i handlings-/arbetsplaner och vara enkla att följa upp.

De skall vara levande dokument som ständigt kan uppdateras och revideras med jämna tidsintervall.

De skall ha en nära koppling till det sammanhang, den omvärld, de skall fungera i - utan att för den skull förlora i värde eller det gemensamma målet, viktigt är därför:

- Att de har bärighet till praktiken, att de är väl förankrade inom kommunens övriga verksamheter, att samtlig personal är involverade i framtagandet av planen.
- Att den blir erkänd som ett politiskt dokument.
- Att man ser sammanhanget den finns och skall verka i; Bibliotekslagen - de nationella kulturpolitiska målen - osv.
- Att dialogen mellan den lokala och regionala nivån inte tappas bort.
- Att man låter sig inspireras av andra och tar del av andras erfarenheter.
- Att man använder planen som ett väsentligt verktyg i verksamheten och uppföljning av densamma.

Inför det fortsatta arbetet med tillämpningen av planerna görs en kartläggning av biblioteksverksamheten i länet som kommer att presenteras under våren.

Regionbiblioteket Kalmar län
<http://www.kalmar.regionforbund.se/sv/Verksamheten/Regionbiblioteket/>

Kalmar län var tidigt ute med biblioteksplaner, flera kommuner hade planer innan lagen kom. Vissa är därför i behov av revidering med bl.a. införande av barn-, skol- och digidelperspektiv. Nu saknar två av tretton folkbibliotek antagen biblioteksplan. Borgholm jobbar t.ex. efter en plan, framför allt när det gäller läsfrämjande, men den inte finns på pränt.

Norrbottnens länsbibliotek

<http://www.nils.se/sv/Kultur/Litteratur/Norrbottnens-lansbibliotek/>

I Norrbotten har 11 av 14 kommuner politiskt antagna planer. Piteå kommun kommer att anta sin plan under våren 2012. I Kiruna kommun är planen antagen i nämnden och är ute nu på en remissrunda. I Gällivare pågår arbetet. I en del kommuner behöver de befintliga biblioteksplanerna revideras. I alla kommuner är barn och ungdomar en prioriterad målgrupp, helt i linje med de statliga kulturpolitiska målen.

Bibliotekssamarbetet i Norrbotten, som leds av Norrbottens länsbibliotek, regleras dels via avtal mellan Norrbottens läns landsting och respektive kommun, dels i Kulturplanen för Norrbotten. Kulturplanen har tagits fram i samarbete mellan kommunerna och landstinget där tjänstemän, politiker och enskilda kulturarbetare har funnits med. Planen har antagits i landstingsstyrelsen och kommunförbundets styrelse och har därmed en bred politisk förankring. Planen sträcker sig fram till 2013.

Regionbibliotek Skåne
<http://www.skane.se/kultur/bibliotek/>

Det som gör frågan om planer av speciellt intresse i Region Skåne är samverkansmodellen. Region Skåne beskriver ett intressant utvecklingsarbete kopplat till samverkansmodellen och biblioteksplanerna måste ses i detta sammanhang. Arbetet med biblioteksplanerna måste intimt sammanvävas med den kulturella infrastrukturen och kulturhustanken. Att åstadkomma detta är därmed ett viktigt utvecklingsarbete för Region Skåne.

Biblioteksplanerna skall beskriva hur biblioteken kan stärkas som kraftfulla lokala aktörer och agera i den kulturella infrastrukturen, lokalt, delregionalt och regionalt

Att utvecklas till kraftfulla lokala aktörer kräver samverkan och öppenhet. Att samverka är att låta sig påverkas. Biblioteken skall dock kunna hävda sig

mot särintressen och representera ett
helhetsperspektiv grundat i det politiska uppdraget.

Biblioteksplanen skall beskriva hur detta arbete skall
samverkas med andra kommunala och regionala
aktörer. Det betyder att biblioteksplanen berör alla
aspekter av verksamheten, organisation,
resursanvändning, utvecklingstänkande, samverkan
och kompetens.

Kvalitetsarbetet hänger intimt samman med detta
perspektiv. Kvalitetsarbetet blir en bedömning i
vilken mån biblioteket faktiskt kan samspela med den
lokala omgivningen i samtalsprocesser och på denna
bas utveckla bibliotekens samtida kärnvärde i form
av kultur, information, lärande och mötesplats. Att
utveckla detta kvalitetsarbete blir ett viktigt arbete
parallellt med kulturhustanken och planarbetet.

Vi tänker oss ett teoretiskt arbete med att kartlägga
och utvärdera de existerande skånska
biblioteksplanerna. Den teoretiska planen skall
utveckla en metodik och kvalitetstänkande för lokala
och delregionala biblioteksplaner. Parallellt med
denna skrivprocess pågår ett antal konkreta
utvecklingsarbeten som inspireras av den teoretiska
förstudien och samtidigt påverkar densamma."

Biblioteksutvecklingen är dels integrerad i
kulturplanens allmänna delar och i de s.k.
aspektavsnitten och dels i form av ett eget
utvecklingsavsnitt med ett tiotal utvecklingspunkter.
Denna plan är framtagen i dialog med kulturlivet och
de skånska biblioteken. Den är regionbibliotekets
styrdokument med stort S och har varit uppe för
diskussion och behandling och revidering i våra olika
nätverk kontinuerligt under de senaste
verksamhetsåren.

Det lokala biblioteksplanarbetet bör ses som en
angelägenhet för hela kommunen och föreslå en
hantering av kommunens behov av kultur,
information och lärande. Dokumentet bör bygga på
dialog med förvaltningar och civilsamhälle. Planen
bör vara ett strategiskt dokument. Nu saknar fyra
av kommunerna i regionen antagna biblioteksplaner.

Regionbibliotek Stockholm

<http://regionbiblioteket.se/wp->

[content/uploads/2012/03/RegBibliotekLan20122014.pdf](http://regionbiblioteket.se/wp-content/uploads/2012/03/RegBibliotekLan20122014.pdf)

Det finns ingen regional kulturplan i Stockholms län
och inget arbete har påbörjats. En ny biblioteksplan
2.0 för Stockholms län gällande 2012 – 2014, togs av
kulturnämnden i Stockholms läns landsting den 14
december 2011.

Ett formellt tillsatt Biblioteksråd reglerar arbetet
utifrån fastställd biblioteksplan. Biblioteksrådet är
sammansatt av ledamöter som representerar olika
bibliotekstyper. Rådet har riktat in sitt arbete inom
områdena Bemötande, Sociala medier och
Tillgänglighet. Detta har lett till bl.a. gemensamma
konferenser och annat arbete som ger
samarbetsvinster. Arbetsgrupper finns som är
kopplade till rådet.

I Stockholms län finns biblioteksplaner i 23 av 26
kommuner. Tolv av dessa planer gäller även 2012
och några år framåt. Några gäller tillsvidare och
kommer att uppdateras när arbetet kan prioriteras.
De tre kommuner som saknar biblioteksplan gör det
på grund av samarbetsproblem med andra nämnder i
kommunen, stor omorganisation av kommunen till
beställar- och utförarorganisation och på grund av
politiskt beslut att inga verksamhetsplaner ska tas.

Biblioteksplanerna varierar mellan att ha formen av
omfattande, konkreta verksamhetsplaner till mycket
kortfattade visionära strategidokument. En trend är
att biblioteksplanen går från att vara en enskild plan
till att ingå som en del i kommunens kultur- och
fritidsplan. Några är utformade för att användas i
marknadsföringssyfte.

De flesta biblioteksplanerna omfattar alla målgrupper
men få är grundade i analys av målgruppers behov
eller demografisk analys av kommunen.

Länsbibliotek Sörmland

<http://www.lands-tinget.sormland.se/Kultur-utbildning/Lansbibliotek-Sormland/>

Flera av de Sörmländska kommunerna - och länsbiblioteket - är på gång att revidera sina planer, Eskilstuna, Gnesta, Nyköping och Strängnäs. För det kommande arbetet genomförs, inom projektet KompoBib2020, en workshop om biblioteksplanearbetet i början av maj 2012.

Länsbibliotekets biblioteksplan har främst påverkat samarbetet med andra biblioteksaktörer på regional nivå, exempelvis folkhögskolorna bibliotek. Under planens tillkomst fördes många diskussioner med de inblandade, vilket har främjat vidare samverkan. Den regionala planen revideras under 2012 och gäller från 2013. Den har emellertid redan nu diskuterats med bibliotekscheferna i länet, som påpekar vikten av en visionär plan för det framtida arbetet. Biblioteksplanen är en process, som ständigt ska utvecklas. Processen ska stödja samverkan med alla inblandade parter för att gemensamt bygga en bra region, en bra kommun för medborgarna. Då Sörmlands regionala biblioteksplan är under revidering under 2012, är det den (inte politiskt antagna) regionala medieplanen som just nu påverkar arbetet och samarbetet med kommunbibliotekerna mest.

Länsbiblioteket i Värmland

<http://lansbiblioteket-i-varmland.regionvarmland.se/>

Länsbiblioteket stämmer ständigt av sina aktiviteter mot den regionala biblioteksplanen. Planen pekar inte ut målgrupper. Det vore bra om det fanns en nationell biblioteksplan som den regionala kunde haka i. Sedan skulle arbetet med de lokala planerna haka i de regionala. På så vis hänger allt ihop.

Idag har vi mängder med planer, som säkert ser ganska lika ut, men som inte är insatta i ett större sammanhang, och biblioteksverksamhet har en kärna som är större än det enskilda biblioteket. En politiskt antagen biblioteksplan är viktig. Det är ett av få sätt att engagera regionpolitiker i biblioteksfrågor, och det är väldigt viktigt att politikerna även diskuterar bibliotek. Nu saknar fyra av länets kommuner en antagen biblioteksplan.

Länsbiblioteket i Västerbotten

<http://www.regionvasterbotten.se/det-haer-goer-vilaensbiblioteket.html>

Västerbotten sedan 1 januari 2012 med i kultursamverkans modellen och den 21 mars antogs den regionala biblioteksplanen för Västerbottens län. Detta har inneburit att många kommuner (inklusive oss själva som länsbibliotek) har velat avvakta politiska beslut som vi vet kommer inom kort. Att ena veckan skriva "på gång" för att nästa vecka veta att planen är beslutad har inte känts relevant.

Länsbiblioteket Västernorrland

<http://www.ylb.se/>

Länet har en regional kulturplan och en regional biblioteksplan. Regionala biblioteksplanen är framtagen i samarbete med bibliotekerna i länet och politiskt tagen. Kommunerna inom länet:

- Härnösand - ingen biblioteksplan
- Kramfors - har biblioteksplan + samarbetsavtalet Kunskapsstegen
- Sollefteå - Kramfors - har biblioteksplan + samarbetsavtalet Kunskapsstegen
- Sundsvall - Har både biblioteksplan och samarbetsavtal med skolorna
- Timrå - har biblioteksplan
- Ånge - planen 2012-2017 är antagen i humanistiska nämnden och ska upp i kommunfullmäktige
<http://www.ange.se/ange/3398.html>
- Örnsköldsvik - har biblioteksplan + ett generellt avtal i kommunen om barnperspektiv/ Barnkonventionen, med checklista

Alla folkbibliotek gör en läsfrämjandeplan som skickas in till Kulturrådet + kopia till länsbiblioteket.

De flesta har medieplaner och verksamhetsplaner, dock inte politiskt antagna - men det är väl främst dessa man jobbar efter i det praktiska arbetet. Målen styr verksamhetsplaneringen.

Regionbibliotek Örebro Västmanland
<http://www.kty.se/lanbib>

The Heart of Sweden: Utvecklingsstrategi för Örebroregionen Regionalt kulturpolitiskt program – Levande kultur i en pulserande region Det finns också motsvarande planer knutna till Västmanlands läns landsting. Hierarkin mellan planerna är tydlig. Den regionala utvecklingsstrategin styr den regionala kulturplanen och det regionala kulturpolitiska programmet som sedan styr den regionala biblioteksplanen. Den regionala biblioteksplanens strategier bryts ner i en verksamhetsplan där aktiviteter presenteras och resurssätts.

Planens innehåll måste brytas ner i tids- och resurssatta aktiviteter. De mål som ligger till grund för planen måste vara mät- och uppföljningsbara. Det är bra att ta fram framgångsfaktorer och en vision. Planen måste grundas i en definierad värdegrund. Biblioteksplanen ger verktyg och riktning för de strategier vi valt för att nå målet. Biblioteksplanen ger ett stöd för att genomföra de utvecklingsområden som anges i landstingets kulturplan.

Utan att gå in i detaljer så finns en tendens att den innehållsliga kvaliteten på planerna upplevs högre för de bibliotek som har tillräckligt med resurser för att formulera, genomföra och revidera sina biblioteksplaner. En erfarenhet som några bibliotek har handlar om att biblioteksplanen inte fungerar som ett stöd eller verktyg för långsiktig ekonomisk planering. Nu saknar fem folkbibliotek politiskt antagna planer i länen.

De olika folkbiblioteken samverkar på olika sätt, t.ex. genom ett fritt transportsystem för fjärrlån mellan biblioteken i och mellan de båda länen som ett etablerat samarbete över kommun- och länsgränser. Det förekommer också nätverksarbeten på olika sätt mellan bibliotekspersona inom olika områden. Tillsammans med Länsbibliotek Sörmland genomför vi under 2011 – 2012 ett transregionalt kompetensutvecklingsprojekt med syfte att bl. a. öka samverkan mellan biblioteken i de tre länen.

Regionbibliotek Västra Götaland
<http://www.kulturrivast.se/>

Regionen har politiskt antagna handlingsprogram för olika områden:

- Barn och unga;
- Rätt att vara med;
- Lust att lära; Natur och kulturturism .

Den regionala biblioteksplanens utvecklingsområden har en direkt inverkan på det främjandearbete och som vi bedriver gentemot de kommunala biblioteken. Kulturplanen och de övriga handlingsprogrammen har mindre betydelse i det konkreta vardagsarbetet men är viktiga som måldokument och för en övergripande styrning av verksamheten.

Arbetet med bibliotekens planer bör ha lika stort fokus på genomförandeprocessen som på den slutliga planen. Det bör bedrivas som en lärandeprocess för politiker och tjänstemän i kommunerna. Ett processinriktat arbete ger goda förutsättningar att uppmärksamma biblioteksfrågorna i kommunen. En kortfattad plan med hög konkretionsgrad. Nu saknar 11 av 45 kommuner en antagen bibliotekplan.

Länsbibliotek Östergötland
<http://www.lansbibliotek.ostsam.se/>

Den regionala biblioteksplanen i Östergötland har två fokus, dels det moderna bibliotekets roll i samhällsbygget, dels samarbetet mellan biblioteken i länet. Den första regionala biblioteksplanen antogs av Regionförbundet Östsams styrelse i februari 2008. Den gällde perioden 2008-2012. Från och med 2012 är Regionförbundet Östsam med i Samverkansmodellen. I den regionala kulturplanen, som antagits av regionförbundet Östsam och överenskommit med Kulturrådet, ingår den regionala biblioteksverksamheten. Den ersätter därför den regionala biblioteksplanen fullt ut. Läs eller ladda ner Östergötlands Kulturplan:

http://www.ostsam.se/files/978_Kulturplan%20fast%20st%20111111.pdf

I Östergötland har 12 av de 13 kommunerna politiskt antagna biblioteksplaner, några av dem har redan hunnit reviderats. Motala saknar fortfarande biblioteksplan beroende på en rad chefsbyten, men processen är nu igång för tredje gången.

Vid två revisioner som gällt den politiska styrningen av länsbiblioteket har man speciellt tittat på hur de kommunala planerna överensstämmer med den regionala och påpekat att de behöver synkroniseras. Länsbiblioteket har gjort en sammanställning av hur olika frågor lyfts i de olika planerna och därefter arbetat med detta i en workshop tillsammans med bibliotekscheferna (hösten 2011). Biblioteken har också utvecklat sitt samarbete ytterligare genom överenskommelser och ett gemensamt biblioteksdatastycke. Se www.gotabiblioteken.se.

Länsbibliotekets styrdokument och folkbibliotekens biblioteksplaner finns på länsbibliotekets hemsida: <http://www.lansbibliotek.ostsam.se/kontakt/styrdokument>.